

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวดูการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

ปริญญาพันธ์
ของ
วรวัดย์ สุวรรณภักดี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ

ตุลาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

338.4791

0.2.7.1

1.3

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวดต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

บทคัดย่อ

ของ

วรวิทย์ สุวรรณภักดี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ

ตุลาคม 2547

h 2547.13

28 ม.ค. 2548

วรวัทย์ สุวรรณภักดี. (2547). *ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง*. ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์,
รองศาสตราจารย์ ดร.กำโชค เผือกสุวรรณ.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง จำนวน 384 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มี 2 ตอน คือ 1. เป็นแบบสอบถามถามเกี่ยวกับสถานะภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 2. เป็นแบบสอบถามถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 26-45 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป เดินทางไปท่องเที่ยวแบบเข้าไปเย็นกลับ

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง เกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่ ด้านบริหารจัดการ โดยทั่วไป ด้านบุคลากร ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งโดยรวมและจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา และลักษณะการมาท่องเที่ยว มีความคิดเห็น เห็นด้วย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านบริหารจัดการ โดยทั่วไปมีความคิดเห็น เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

**TOURISTS' OPINION OF ECOTOURISM AT NOGNAM THALAYNOI PARK
PATTALUNG PROVINCE**

**AN ABSTRACT
BY
WORAWAT SUWANPAKDEE**

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Science degree in Recreation Management
at Srinakharinwirot University
October 2004**

Worawat Suwanpakdee. (2004). *Tourists' Opinion of Ecotourism at Nognam Thalaynoi Park Pattalung Province*. Master thesis, M.Sc. (Recreation Management).
Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor Committees : Asst. Prof. Panomsak Sawatpong,
Assoc. Prof. Dr. Kamchoke Phueksuwan,

The purpose of this research were to investigate the tourists' opinion of Nognam Thalaynoi Park, Pattalung Province. The Sample of study consist of 384 tourists. The instrument used for collecting data had two parts :-

1. To investigate about general status of the samples.
2. To investigate about tourists' opinion of ecotourisms at Nognam Thalaynoi

Park, Pattalung Province used for collecting data was five rating scale questionnaires. Percentage, arithmetic mean and standard deviation for the data analysis.

The result of the research were as follow :-

The most ecotourism touristws at Nognam thalaynoi Park, Pattalung Province were more male than female tourists, aged 26-45 years ups, education level were bachelor degree up, and charactersitic tourism on day tour.

The opinion of tourists toward ecotourisms at Nognam Thalaynoi Park, Pattalung Province as variable sex, age, education level, and characteristics tourism and overall toward general physical environment of place, general management personnel, general ecotourism knowledge and comfortable facilities were agree with in high level. When, consideration in each area found that the general management was agree with in medium level.

ปริญญานิพนธ์

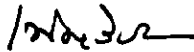
เรื่อง

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวดต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

ของ

นายวรวิทย์ สุวรรณภักดี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพญ์สิริ จีระเดชากุล)

วันที่.....เดือน ตุลาคม 2547

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

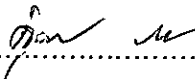
..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. กำโชค เผือกสุวรรณ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์สุภารัตน์ วรทอง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์แผน เจริญชัย)

ประกาศขอบคุณ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูง จาก
รองศาสตราจารย์ ดร.กำโชค เผือกสุวรรณ และอาจารย์พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์ ที่เป็น
คณะกรรมการควบคุมปริญญาโทฉบับนี้ และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สุภารัตน์
วรทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์แผน เจียรนัย ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่า และให้
คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนผู้วิจัยสามารถดำเนินการทำปริญญาโทฉบับนี้
สำเร็จ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคุณพ่อประสิทธิ์ - คุณแม่ปิ่น สุวรรณภักดี คุณลุงสมพงศ์ สุวรรณ
ภักดี และพระมหาวรวิทย์ ทัศนธิปาโล คุณพี่พีระ - พี่ศศิวรรณ อาลัยสุข ที่กรุณาให้การสนับสนุน
และให้กำลังใจมาโดยตลอด

ขอขอบคุณ คุณเพิ่มศักดิ์ ดงแก้ว นักวิชาการป่าไม้ 6 ว. หัวหน้าอุทยานนกน้ำทะเล
น้อย และพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกคน ที่กรุณาให้ความสะดวกในการเก็บข้อมูล และขอบคุณผู้ตอบ
แบบสอบถามทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลอย่างตั้งใจ และเพื่อนๆ นิสิตปริญญาโท สาขาการจัดการ
นันทนาการ ทุกคนที่เป็นกำลังใจ และช่วยเหลือมาโดยตลอด

วรวิทย์ สุวรรณภักดี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่จะศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	7
แนวความคิดเกี่ยวกับนันทนาการด้านการท่องเที่ยว.....	10
แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	24
อุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	42
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	97
วิธีดำเนินการวิจัย.....	97
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
สรุปผลการวิจัย.....	97
อภิปรายผล.....	100
ข้อเสนอแนะ.....	104
 บรรณานุกรม.....	 106
 ภาคผนวก.....	 111
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	112
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	114
 ประวัติย่อผู้วิจัย.....	 121

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยาน นกน้ำทะเลน้อยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับลักษณะทั่วไป.....	46
2	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่.....	47
3	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับ ด้านบริหารจัดการทั่วไป.....	48
4	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับ ด้านบุคลากร.....	50
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับ ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	51
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก.....	52
7	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยโดยรวมทุกด้าน.....	53
8	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่ จำแนกตามเพศ.....	54
9	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับ ด้านบริหารจัดการทั่วไป จำแนกตามเพศ.....	56
10	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับ ด้านบุคลากร จำแนกตามเพศ.....	58

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำแนกตามเพศ..... 60
12	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามเพศ..... 62
13	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จำแนกตามเพศโดยรวมทุกด้าน..... 64
14	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่ จำแนกตามอายุ..... 65
15	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านบริหารจัดการทั่วไป จำแนกตามอายุ..... 66
16	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านบุคลากร จำแนกตามอายุ..... 68
17	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำแนกตามอายุ..... 70
18	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามอายุ..... 72
19	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จำแนกตามอายุโดยรวมทุกด้าน..... 74

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
20	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	75
21	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านบริหารจัดการทั่วไป จำแนกตามระดับการศึกษา.....	77
22	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านบุคลากร จำแนกตามระดับการศึกษา.....	79
23	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	81
24	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามระดับการศึกษา.....	83
25	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมทุกด้าน.....	85
26	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่ จำแนกตามลักษณะการมาท่องเที่ยว.....	86
27	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านบริหารจัดการทั่วไป จำแนกตามลักษณะการมาท่องเที่ยว.....	88

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
28	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับ ด้านบุคลากร จำแนกตามลักษณะการมาท่องเที่ยว.....	90
29	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับ ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำแนกตามลักษณะการมา ท่องเที่ยว.....	92
30	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามลักษณะการมาท่องเที่ยว.....	94
31	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จำแนกตาม ลักษณะการมาท่องเที่ยว โดยรวมทุกด้าน.....	96
32	สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยาน นกน้ำทะเลน้อย โดยรวม และตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ลักษณะการมาท่องเที่ยว.....	99

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 แนวคิดพื้นฐานที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	27
3 องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	29

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งอย่างหนึ่งที่มีกิจกรรมหลายๆ อย่างรวมกัน อันเป็นกระบวนการทางนันทนาการที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาว่าง (Leisure Time) โดยมีการเดินทางเข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งนี้ผู้เดินทางจะต้องเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่แห่งหนึ่งเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศโดยมีแรงกระตุ้นจากความต้องการทางกายภาพ ก่อให้เกิดคุณค่าทางด้านการพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และร่างกาย ผ่อนคลายความเครียดเปลี่ยนบรรยากาศ ผีกความอดทน และควบคุมตนเองมีความรู้ความเข้าใจในประสบการณ์ใหม่ๆ (สมบัติ กาญจนกิจ. 2544 : 43-44)

ปัจจุบันมีผู้สนใจและเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ การท่องเที่ยวมากขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาชื่นชมและเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ สภาพธรรมชาติ สภาพสังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น บนพื้นฐานของความรู้และความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2539 : 14)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติ ระบบนิเวศ แหล่งประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมที่ปรากฏอยู่ในพื้นที่นั้น และจะไม่ทำลายหรือทำให้เสื่อมโทรม นักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้ศึกษาสภาพต่างๆ ชุมชนจะได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเน้นให้คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวเป็นสิ่งดึงดูดใจแทนที่จะไปเสริมแต่งพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก (สุรเชษฐ์ เชมฐมาส และ ดรรชนี เอมพันธ์. 2538 : 21) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถนำมาแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว จนมีผลให้สภาพแวดล้อม ของแหล่งท่องเที่ยว เสื่อมโทรมลง ทำให้นักท่องเที่ยวไม่นิยมมาเที่ยว ซึ่งเกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งนี้ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
2. ให้ความรู้ความเข้าใจและการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ให้แก่ นักท่องเที่ยวที่ชุมชนท้องถิ่น
3. สร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว

ปัจจุบันแนวความคิดเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้รับการตอบรับจากนักท่องเที่ยวทั่วโลกมากยิ่งขึ้น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้เห็นความสำคัญในแนวคิดนี้จึงกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นพัฒนาแหล่ง

อุทยานแห่งชาติต่าง ๆ ทั้งทางทะเล ภูเขา ถ้ำ และกำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช. 2546 : 4)

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยมีความเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว เห็นได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น โดยมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพิ่มจาก 81,384 คน ในปี พ.ศ.2503 เป็น 5,298,860 คน ใน พ.ศ.2533 และเพิ่มเป็น 15,992,234 คน ในปี พ.ศ.2544 ส่วนการท่องเที่ยวของคนไทยในประเทศเพิ่มจาก 29.6 ล้านคน ในปี พ.ศ.2530 เป็น 38.1 ล้านคน ในปี พ.ศ.2537 และเพิ่มสูงขึ้นถึง 58 ล้านคน ในปี พ.ศ.2544 รายได้เข้าประเทศจำนวนมากจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในปี พ.ศ.2542 มีรายได้ 1,226,987 ล้านบาท และในปี พ.ศ.2544 มีมูลค่าเพิ่มเป็น 14,824,533 ล้านบาท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2545 : 7-8)

จังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีชื่อเสียงหลายด้านดังคำขวัญประจำจังหวัดว่า “เมืองหนังโนรา อู่นาข้าว พราวน้ำตก แหล่งนกน้ำ ทะเลสาบงาม เขาอกทะลุ น้ำพุร้อน” และสิ่งที่สำคัญเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลภูเขา ทะเลสาบ น้ำตก น้ำพุร้อน ถ้ำและรวมถึงแหล่งท่องเที่ยวอันสำคัญของจังหวัดเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั่วโลก คือ อุทยานนกน้ำทะเลน้อย ได้ประกาศโดยรัฐบาลให้เป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2518 เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแห่งแรกของประเทศไทยอยู่ในอำเภอควนขนุน จ.พัทลุง ห่างจากตัวเมืองพัทลุงไปทางทิศเหนือ 32 กิโลเมตร และจากกรุงเทพฯ 808 กิโลเมตร ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปอย่างสะดวกและใกล้กับสถานที่ท่องเที่ยวประเภททะเลที่คล้ายคลึงกัน เช่น ทะเลสาบสงขลา, อ่าวพระนาง จ.กระบี่ เป็นต้น จากสถิตินักท่องเที่ยวที่มาอุทยานนกน้ำทะเลน้อย พ.ศ.2542 เฉลี่ย 912 คนต่อวัน หรือประมาณต่อปีละ 332,880 คน และมีปริมาณเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ พบว่า พ.ศ.2546 มีจำนวน 457,452 คน (สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า จังหวัดพัทลุง. 2546 : อัดสำเนา)

การขยายตัวของการท่องเที่ยวและจำนวนของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นนี้ ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของจังหวัด แต่ในขณะเดียวกันก็ได้ก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในพื้นที่อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่การท่องเที่ยวไม่ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมในฤดูกาลท่องเที่ยว และในช่วงวันหยุด ปริมาณของนักท่องเที่ยวที่มายังแหล่งท่องเที่ยวประเภททะเลและภูเขามาก ความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ สูงขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดความแออัดที่จะไปทำลายความสงบของธรรมชาติ เกิดการรบกวนต่อสภาพที่เป็นธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสียความสมดุลไปมีผลให้สิ่งแวดล้อมในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพเสื่อมโทรมเกิดปัญหาทรัพยากรการท่องเที่ยวถูกทำลายไปก่อนเวลาอันควร โดยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ อาทิ ขยะมูลฝอยกลาดเกลื่อนในบริเวณชายหาดและพื้นที่โดยรอบทำให้เสียความเป็นธรรมชาติไป และอาจจะรื้อฟื้นกลับมาได้ยากสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นผลพวงเกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งนับวันปัญหา

การทำลายทรัพยากรทางธรรมชาติยิ่งทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อระบบนิเวศโดยตรง ควรได้รับการดูแลแก้ไขอย่างเร่งด่วน

ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับระบบนิเวศโดยตรง ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวประเภททะเลถือเป็นสมบัติทางธรรมชาติอันล้ำค่าที่เอื้ออำนวยต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตทั้งมวลปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้นทางทะเลทำให้ระบบนิเวศถูกทำลายไปการที่จะอนุรักษ์และฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพดั้งเดิมทำได้ยากยิ่งขึ้น นันทนาการการท่องเที่ยวจึงควรให้นักท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและรักในธรรมชาติซึ่งจะมีผลต่อการอนุรักษ์ระบบนิเวศได้ (พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์. 2545 : 1)

ในปัจจุบันหลายหน่วยงานโดยเฉพาะการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการท่องเที่ยวโดยตรง ได้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงกำหนดเป็นนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ปี พ.ศ.2539 มีรายละเอียด ดังนี้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2539 : 9 – 10)

1. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งด้านธรรมชาติ แหล่งประวัติศาสตร์โบราณคดี และวัฒนธรรม โดยมุ่งเน้นให้เกิดคุณภาพมีระบบการสื่อความหมายที่ดี และคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว
2. ประสานงานให้เกิดความร่วมมือระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มุ่งเน้นที่การสร้าง ความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศ โดยต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายหรือไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรม
3. สร้างสำนึกด้านการท่องเที่ยวที่มุ่งให้เกิดวิถีแห่งการอนุรักษ์การคืนประโยชน์สู่ระบบนิเวศ
4. ดำเนินการให้มีการวางแผนและปรับปรุงพัฒนากฎระเบียบ องค์กร การจัดการด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้มีประสิทธิภาพ เกิดการประสานงานและเกื้อหนุนซึ่งกันและกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนท้องถิ่น
5. ส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม

การที่นักท่องเที่ยวนิยมแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เพื่อแสวงหาคุณค่าและความสุข ความพึงพอใจนั้นจะได้มาน้อยเพียงใด การแสดงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งจำเป็นที่จะแสดงความคิดเห็นความเข้าใจในการช่วยประเมินคุณค่าและสภาพต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากความรู้และประสบการณ์เป็นตัวแปรสำคัญที่จะนำไปสู่การแสดงความคิดเห็น

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เพื่อต้องการให้ทราบถึงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศซึ่งจะเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

ความสำคัญของการวิจัย

ทำให้ทราบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยจะเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย และทำให้นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าวิจัยต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ในปี พ.ศ.2546 จำนวน 457,452 คน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2546 : 1-2)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเปรียบเทียบขนาดของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน ทำการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 1.2 เพศ แบ่งเป็น
 - 1.1.1 ชาย
 - 1.1.2 หญิง
 - 1.2 อายุ แบ่งเป็น
 - 1.2.1 15 – 25 ปี
 - 1.2.2 26 – 45 ปี
 - 1.2.3 46 ปีขึ้นไป
 - 1.3 ระดับการศึกษา
 - 1.3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

1.3.2 ปริญาตรีขึ้นไป

1.4 ลักษณะการท่องเที่ยว

1.4.1 เข้าไป-เย็น กลับ

1.4.2 พักค้างแรม

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางด้านความรู้สึก ความเชื่อ และการตัดสินใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ การรับรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นพื้นฐาน ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละบุคคลอาจจะเป็นที่ยอมรับหรือปฏิเสธจากบุคคลอื่นได้ ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ความคิดเห็นในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณสถานที่ ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป ด้านบุคลากร ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

2. นักท่องเที่ยว หมายถึง นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวอุทยานนกน้ำทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้เป็นชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป

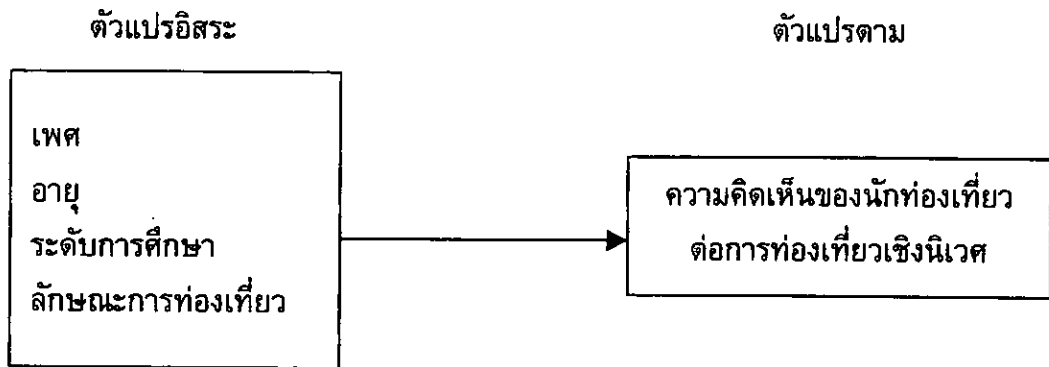
3. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การเดินทางในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ด้วยความระมัดระวังไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือทำลายคุณค่าของระบบนิเวศ โดยให้ความรู้ทางสิ่งแวดล้อมแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

4. อุทยานนกน้ำทะเลน้อย หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เขตห้ามล่าสัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช สถานที่ตั้ง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

5. จังหวัดพัทลุง เป็นส่วนราชการ สังกัดกระทรวงมหาดไทย มีพื้นที่บริหารจัดการส่วนท้องถิ่นทางภาคใต้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. แนวความคิดเกี่ยวกับนันทนาการด้านการท่องเที่ยว
3. แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
4. อุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

หลวงวิเชียรแพทยาคม (2509 : 162-163) กล่าวว่า ความคิดเห็น (Opinion) กับทัศนคติ (Attitude) มักจะถูกใช้เปลี่ยนกันได้เสมอ ทัศนคติมักจะ หมายถึง ความพยายามที่จะทำ (Intention to Act) ซึ่งจะเกี่ยวข้องอย่างมากกับอุปนิสัยและพฤติกรรม (Habit and Behavior) ส่วนความคิดเห็นเป็นเพียงคำพูด และเครื่องหมาย (Verbal and Symbol) แต่ทุกคราวที่พูดถึงการทดสอบทัศนคติก็มักจะเผยถึงความคิดเห็นด้วย

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2522 : 9) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น คือ การแสดงออกซึ่งมีวิจารณ์ญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ความคิดเห็นมีความหมายแคบกว่าเจตคติ (Attitude) เพราะความคิดเห็นของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง (Fact) และเจตคติ (Attitude) ของบุคคลความคิดเห็นเป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะ

เรื่องเวทย์ แสงรัตนา (2522 : 30) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยการพูดหรือเขียนโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม การแสดงความคิดเห็นนี้อาจได้รับการยอมรับ หรือปฏิเสธจากคนอื่นได้

มิเชลล์ จีโอฟรีย์ ดันแคน (Mitchell, Geoffrey Duncan 1971 : 135) ได้ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นเป็น ความเชื่อหรือการพิเคราะห์ตัดสิน (Judgement) โดยบุคคลซึ่งอาจจะไม่เป็นที่ยอมรับในแต่ละช่วงเวลา ความคิดเห็นนี้ไม่สามารถที่จะทดสอบความรู้และความจริงของความเชื่อมั่นของบุคคลได้และต้องยอมรับว่าประชาชนโดยทั่วๆ ไปนั้น อาจมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ – ไทยฉบับบัณฑิตยสถาน (2524 : 246-247) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่าเป็นข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม

สุโท เจริญสุข (2524 : 58-59) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นสภาพความรู้สึกทางด้านจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์ และการเรียนรู้ของบุคคลอันเป็นผลให้บุคคลมีความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบ ไม่ชอบ หรือเฉย ๆ

สุชา จันทร์เอม (2527 : 8) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลแต่เป็นลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเท่ากับทัศนคติ คนเราจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันและความคิดเห็นจะเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ

จากความหมายของความคิดเห็นของบุคคลต่าง ๆ พอจะสรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงทางด้านความรู้สึกนึกคิด การตัดสินใจ และความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เหตุการณ์ใด เหตุการณ์หนึ่ง ด้วยการพูดหรือการเขียนโดยอาศัยพื้นความรู้ การรับรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละบุคคลอาจจะเป็นที่ยอมรับหรือปฏิเสธจากบุคคลอื่นก็ได้ ความคิดเห็นนี้อาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

ตามคำกล่าวของฟอสเตอร์ (Foster. 1972 : 119) ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับความคิดเห็นว่ามีมูลเหตุ 2 ประการ ดังนี้ คือ

1. ประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล หมู่คณะ เรื่องราวต่าง ๆ หรือสถานการณ์ ความคิดเห็นเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการได้พบเห็น ความคุ้นเคย อาจถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ตรงและจากการได้ยินได้ฟัง ได้เห็นรูปถ่าย หรืออ่านจากหนังสือโดยไม่ได้พบเห็นของจริงถือว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อม

2. ระบบค่านิยม และการตัดสินใจค่านิยม เนื่องมาจากกลุ่มชน แต่ละกลุ่มมีค่านิยม และการตัดสินใจค่านิยมไม่เหมือนกัน คนแต่ละกลุ่มจึงมีความคิดเห็นในสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกัน

ออสแคมป์ (Oskamp. 1977 : 119-133) ได้กล่าวสรุปถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดความคิดเห็น ดังนี้คือ

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและสรีระ คือ อวัยวะต่าง ๆ ของบุคคลที่ใช้รับรู้ความผิดปกติของอวัยวะ ความบกพร่องของอวัยวะสัมผัสซึ่งมีผลต่อความคิดเห็นไม่ติดต่อบุคคลภายนอก

2. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล คือ บุคคลได้ประสบกับเหตุการณ์ด้วยตนเอง การกระทำด้วยตนเอง หรือได้พบเห็น ทำให้บุคคลมีความพึงใจและเกิดความคิดต่อประสบการณ์เหล่านั้นต่างกัน

3. อิทธิพลของผู้ปกครอง คือ เมื่อเป็นเด็กผู้ปกครองจะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิด และให้ข้อมูลแก่เด็กได้มาก ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมและความคิดเห็นของเด็กด้วย

4. ทักษะคิดและความคิดเห็นของกลุ่ม คือ เมื่อบุคคลเจริญเติบโตย่อมจะต้องมีกลุ่มและสังคม ดังนั้นความคิดเห็นของกลุ่มเพื่อน กลุ่มอ้างอิง หรือการอบรมสั่งสอนในโรงเรียน หน่วยงาน ที่มีความคิดเห็นเหมือนกันหรือแตกต่างกัน ย่อมจะมีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลด้วย

5. สื่อมวลชน คือ สื่อต่างๆ ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนเรา ดังนั้นสื่อเหล่านี้ ซึ่งได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร จึงเป็นปัจจัยอันหนึ่งที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคล

ชาติชาย โทณสินธิติ (2529 : 15) ได้เสนอว่า สิ่งที่มีอิทธิพลที่ทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกันประกอบด้วย

1. การอบรมของครอบครัว อิทธิพลของครอบครัวมีมากกว่าปัจจัยอื่นๆ เพราะครอบครัวเป็นสถาบันสังคมแห่งแรกของบุคคล
2. กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง บุคคลเมื่ออยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใด ก็จะมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันกับกลุ่ม และสังคมนั้นๆ เป็นส่วนผลักดันให้บุคคลมีการเรียนรู้โดยตรง
3. วัฒนธรรมประเพณี บุคคลเมื่อได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมและประเพณีใด ย่อมปฏิบัติไปตามวัฒนธรรมและประเพณีนั้นๆ และมักจะมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมและประเพณีของตนไปในทางที่ดี
4. การศึกษา ระดับการศึกษามีอิทธิพลมากต่อการแสดงความคิดเห็น เพราะเป็นการจัดประสบการณ์ให้กับบุคคล
5. สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ เป็นต้น สื่อเหล่านี้มีอิทธิพลมากต่อการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของบุคคล เพราะว่าจะเป็นสื่อในการสร้างความคิดทั้งทางด้านบวกและด้านลบได้

ความสำคัญของความคิดเห็น

การสำรวจความคิดเห็น เป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใดๆ ออกมาโดยการพูด หรือการเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็นจะมีประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่างๆ เพราะจะทำให้การดำเนินงานต่างๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย/โครงการพัฒนาใดๆ ก็ตาม ถ้าจะให้สำเร็จและบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริงแล้วก็ควรจะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน การเผยแพร่โครงการและรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนต่อโครงการจึงจะเกิดผลดี คือ จะช่วยให้โครงการนั้นสอดคล้องเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่นอันเป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ใช้ประเมินโครงการและทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกในการมีส่วนร่วมทำให้เกิดการต่อต้านถ้าสาธารณชนมีส่วน หรือมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นในโครงการใดๆ ที่จะพัฒนาประเทศนั้น ก็จะทำให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหรือรักษาไว้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่างๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือการเปลี่ยนแปลงระบบงาน รวมทั้งการฝึกหัดการทำงานด้วย (สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2522 : 19-20)

การวัดความคิดเห็น

การวัดความคิดเห็นโดยทั่วๆ ไป ต้องมีสิ่งประกอบ 3 อย่าง คือ บุคคลที่จะถูกวัด สิ่งเร้า และมีการตอบสนอง ซึ่งจะออกมาเป็นระดับสูงต่ำ มากน้อย วิธีวัดความคิดเห็นนั้นโดยมากจะใช้การตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้ที่ตอบคำถามเลือกตอบตามแบบสอบถาม (Zadrozny. 1979 : 234) และได้เสนอแนะว่า วิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะบอกถึงความคิดเห็น คือ การแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความเพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะอย่างไร

มอร์แกน และคิง (Morgan and King. 1991 : 536, 750) ได้เสนอแนะว่า การที่ให้ใครแสดงความคิดเห็น ควรถามกันต่อหน้าดีกว่าที่จะให้เขาต้องมาอ่านข้อความหรือเขียนข้อความ ซึ่งแสดงว่าทั้งสองคนเห็นว่าการสัมภาษณ์ หรือการสอบถามจะดีกว่าการตอบแบบสอบถาม และถ้าใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบ ตอบว่าเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย กับข้อความที่กำหนด

การใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็น จะต้องระบุให้ผู้ตอบ ตอบว่าเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย กับข้อความที่กำหนดให้ แบบสอบถามประเภทนี้นิยมสร้างตามแนวทางของลิเคิร์ท ซึ่งแบ่งน้ำหนักความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่นั่นใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนนขึ้นอยู่กับใจความว่าจะเป็นปฏิเสธ (Positive) หรือนิเสธ (Negative) (วิเชียร เกตุสิงห์. 2524 : 94-97)

สำหรับการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัย

แนวความคิดเกี่ยวกับนันทนาการด้านการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการชนิดหนึ่งที่บุคคลต่างๆ ใช้เป็นปัจจัยในการส่งเสริม ฟื้นฟู และบำรุงคุณภาพชีวิตได้เป็นอย่างดี นันทนาการศาสตร์ จัดแบ่งชนิดของการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง (Outdoor Recreation) เพราะในการเดินทางท่องเที่ยวแล้วยังมีกิจกรรมเสริมร่วมในการท่องเที่ยวด้วยเสมอ เช่น ดำน้ำโดยมีกิจกรรมการเล่น ดูธรรมชาติศึกษาสัตว์พืชในพื้นที่ทั้งทางบก และทางทะเล ร่วมกิจกรรมด้วยการชมเลือกซื้อหาสิ่งของจากการแสดงของศิลปวัฒนธรรม ประเพณีต่างๆ มีความสนุกสนานเบิกบานใจกับการได้สัมผัสกับธรรมชาติ เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism) นอกจากนั้นยังมีการเดินทางท่องเที่ยวมุ่งเพลิดเพลินอย่างเดียว เช่น ท่องเที่ยวเพื่อสร้างสันติภาพ โดยการไปเยี่ยมเยียน (Tourism for understanding and get peace) กิจกรรมเสริมในการท่องเที่ยวนั้นๆ ซึ่งจะสัมพันธ์กับเพศ วัย และสถานภาพต่างๆ ของแต่ละ

บุคคล อย่างไรก็ตามการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการการท่องเที่ยวให้ประโยชน์และคุณค่ามากมาย พอสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
2. พักผ่อนหย่อนใจ คลายความเครียด
3. เกิดอารมณ์สุข สนุกสนาน เพิ่มปริมาณความฉลาดทางอารมณ์
4. มีความสมบูรณ์ทางอารมณ์
5. มีสมาธิดีขึ้น
6. สร้างมิตร และความรักสามัคคี
7. ตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติ
8. จิตใจงามมองโลกในแง่ดี
9. เสริมสร้างคุณค่าของสังคมประชาธิปไตย

หรือการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อสร้างสมรรถภาพของจิตใจ (Voyage, Travel for Make Mind Performance) การท่องเที่ยวเช่นนี้ผู้ท่องเที่ยวมีทั้งตั้งเป้าหมายและไม่ตั้งเป้าหมาย

ดังที่ สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 43-44) ได้สรุปว่า การท่องเที่ยวเป็นนันทนาการที่บุคคลและชุมชนให้ความสนใจและนิยมเลือกในช่วงเวลาว่าง หรือเวลาอิสระมากที่สุด เป็นกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตอันเกิดจากปัจจัยอิทธิพลที่มาดึงดูดความสนใจ (Attractions) ที่มีหลากหลาย ได้แก่ สิ่งแวดล้อมที่สร้างขึ้น กิจกรรมทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ศาสนา การเมือง วิทยาศาสตร์ การอนุรักษ์ธรรมชาติ ภูมิอากาศ ทัศนียภาพชีวิตสัตว์ป่า กิจกรรมเกมและกีฬากลางแจ้ง การบันเทิง การอาบน้ำแร่ และชิมชั๊บวิสดูธรรมชาติ สมุนไพร การท่องเที่ยวนับเป็นกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมได้กับทุกเพศทุกวัย ขึ้นอยู่กับ การเลือก และมีประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการการท่องเที่ยวไว้ ดังนี้ (สมบัติ กาญจนกิจ, 2544 : 50-51)

1. ผลทางด้านสังคม
 - 1.1 ครอบครัวมีความพึงพอใจทางเพศสัมพันธ์ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ง่ายดาย และมีผลต่อการปรับสมดุลย์ทางเศรษฐกิจ
 - 1.2 การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาอันเนื่องมาจากไปท่องเที่ยว ก่อให้เกิดพฤติกรรมอันดีงามของมนุษย์ โดยทั่วกันการอยู่ร่วมในสังคมเป็นสุข
 - 1.3 เกิดการสร้างความร่วมมือ แข็งแรงและมีสันติภาพในบ้านเมือง
 - 1.4 ระบบของเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การเกษตร การเมือง สัมพันธ์กันทางบวก
- ทั้งนี้อาศัยกิจกรรมนันทนาการการท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ
2. ผลทางด้านจิตใจ
 - 2.1 ได้ความรู้ ความเข้าใจ และสัมพันธ์ของธรรมชาติมากยิ่งขึ้น
 - 2.2 หนีหลีกเลียความกดดันจากสิ่งกายภาพ

- 2.3 หนีปัญหาสังคม
- 2.4 จิตใจแจ่มใส มีความสงบ และมีสมรรถภาพดีขึ้น
- 2.5 มีอิสระภาพ ที่จะทำ จะคิด
- 2.6 เพิ่มปริมาณความฉลาดทางอารมณ์
- 2.7 ตื่นเต้น
- 2.8 ใจมั่นคง สงบ สมานัตติ
- 2.9 เกิดพลังจิตใจโดยอาศัย การซึมซับจากธรรมชาติ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งที่สามารถเลือกค้นหาได้ในแต่ละบุคคล ตามความต้องการและจะพบเสมอจากขบวนการของการท่องเที่ยว นั้นจะมีกิจกรรมต่างๆ ร่วมอยู่ในขบวนการท่องเที่ยว นั้นๆ และส่วนใหญ่จะอาศัยธรรมชาติมาเป็นปัจจัยในการประกอบกิจกรรมร่วม อาจเป็นที่พักผ่อนอาศัยร่วมไม้ หรืออาจจะต้องอาศัยทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน หิน น้ำ ต้นไม้ มาเป็นอุปกรณ์ในการสร้างกิจกรรม ซึ่งมีการสนับสนุนจากหลายๆ คน ดังเช่น นวลนิตย์ ฤทธิรักษ์ (2538 : 48-49) กล่าวว่า นักท่องเที่ยวที่มาเยือนอุทยานแห่งชาติ สามารถประกอบกิจกรรมนันทนาการได้หลายรูปแบบ ทั้งกิจกรรมประเภทการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ การดูนก (Bird Watching) ดูสัตว์ (Wildlife Viewing) เดินป่า (Hiking) ศึกษาธรรมชาติ (Nature Education) บันทึกภาพธรรมชาติ บันทึกเทปวีดีโอ และเทปเสียงธรรมชาติ (Nature Photography, Video Taping And Sound of Nature Audio Taping) ล่องเรือใบ (Sail Boating) พายเรือแคนู (Canoeing) ดำน้ำชมปะการัง (Snorkel) ดำน้ำลึก (Scuba Diving) หรือศึกษาท้องฟ้าและดาราศาสตร์ (Sky Interpretation) เป็นต้น กิจกรรมประเภทชื่นชมธรรมชาติ (Appreciative Recreation Activities) ได้แก่ การชมทัศนียภาพในบรรยากาศสงบ (Relaxing) ประกอบอาหารรับประทาน (Picnicking) หรือพักแรมด้วยเต็นท์ (Tent Camping) เป็นต้น และกิจกรรมประเภทตื่นเต้นผจญภัย (Adventurous Recreation Activities) ได้แก่ การล่องแพ (Water Rafting) วินเซิร์ฟ (Wind Surfing) เล่นเครื่องร่อนขนาดเล็ก (Hang Gilder) ปีนเขา (Rock Climbing) หรือขี่จักรยานตามเส้นทางธรรมชาติ (Mountain Biking) สุรเชษฐ์ เศรษฐมาตและดรรชนี เอมพันธ์ (2538 : 48) กล่าวว่า การประกอบกิจกรรมนันทนาการทั้งในรูปแบบของกิจกรรมนันทนาการชุมชน และกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง ประเภทท่องเที่ยว จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรเป็นพื้นฐานในการดำเนินกิจกรรมทรัพยากรต่างๆ ที่รองรับกิจกรรมเหล่านั้นเรียกว่า ทรัพยากรนันทนาการ (Recreation Resources) ซึ่งหมายถึง สิ่งใดก็ตามทั้งที่เป็นผลผลิตของมนุษย์ และเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ที่มีคุณค่าสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่มนุษย์หรือสังคม เพื่อสร้างความพึงพอใจ และความสุขในรูปของนันทนาการ ได้แก่ สนามเด็กเล่น สวนสาธารณะ สวนสนุก สวนสัตว์ ที่โล่งแจ้ง อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เกาะแก่ง

ชายหาด แหล่งน้ำ สถานพักผ่อนที่พัฒนา และบริการโดยเอกชน วัดโบราณสถาน หรือ พิพิธภัณฑ์ เป็นต้น และ สุรเชษฐ์ เศรษฐมาต และ ครรชนี เอมพันธ์ (2538 : 192-193) กล่าวว่า ทรัพยากรนันทนาการไม่ได้ หมายถึง เพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของที่ดินและแหล่งน้ำที่มีความโดดเด่นเท่านั้น แต่ยังมีความหมายครอบคลุมถึงองค์ประกอบหรือการผสมผสานระหว่างคุณภาพของธรรมชาติ กับความต้องการของมนุษย์ที่จะใช้ประโยชน์เพื่อนันทนาการด้วยมิฉะนั้นแล้วทรัพยากรดังกล่าวก็จะมีคามหมายเพียงแค่อิน หิน และต้นไม้ เท่านั้น

การท่องเที่ยวเชิงนันทนาการจึงเป็นการสร้างประสบการณ์ชีวิตที่สำคัญยิ่งดังที่ สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 26-281) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการอันเป็นสื่อเพื่อสร้างสันติภาพและเพื่อความร่วมมือร่วมใจ และสร้างความแข็งแกร่งทางจิตใจให้กับบุคคลและชุมชน เป็นนันทนาการที่จัดเป็นอุตสาหกรรมเรียกว่าเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการอันหมายถึง กลุ่มกิจกรรมใดๆ ในสังคม ที่ให้ผลผลิตและบริการซึ่งอำนวยความสะดวกให้มนุษย์ทางด้านจิตใจและร่างกาย รวมทั้งตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ดังนั้น การท่องเที่ยวจึงเป็นนันทนาการที่อยู่บนหลักการ 3 ประการ คือ 1. ผู้ท่องเที่ยวทำด้วยความสมัครใจ 2. เดินทางออกก่าลังกายจากที่อยู่อาศัยไปชั่วคราว 3. ไม่มีวัตถุประสงค์ด้านการประกอบอาชีพใดๆ แสงหาแต่ความเพลิดเพลินจำเริญใจเท่านั้น ดังนั้น นักท่องเที่ยวจึงเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการโดยมีวัตถุประสงค์ของการไปเยี่ยมเยือนและดังที่ สมบัติ กาญจนกิจ (2544 : 72-74) ได้สรุปเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของแหล่งนันทนาการท่องเที่ยวและนันทนาการกลางแจ้ง ไว้ดังนี้

แหล่งนันทนาการท่องเที่ยวและนันทนาการกลางแจ้ง

1. สิ่งแวดล้อมที่สร้างขึ้น (The Built Environment)

คือ สิ่งดึงดูดความสนใจ ที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นจากแรงบันดาลใจ ทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งศูนย์กลางสถานที่หรือสิ่งประดิษฐ์ตลอดจนวัฒนธรรม ความเชื่อ สามารถจำแนกออกเป็นรูปแบบต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.1 สิ่งประดิษฐ์ทางอุตสาหกรรม (Industrial Archeology) ซึ่งถือเป็นจุดเด่นสำหรับนักท่องเที่ยว ทัศนศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ได้แก่ เขื่อนเก็บน้ำ อยู่ต่อเรือ โรงงานผลิตน้ำตาล นิคมอุตสาหกรรม เป็นต้น

1.2 สิ่งดึงดูดความสนใจทางประวัติศาสตร์ (Historical Attractions) ได้แก่ พระบรมมหาราชวัง พระราชวังจักรพรรดิ ราชวงศ์หมิง อุทยานประวัติศาสตร์ สุโขทัย กรุงวอชิงตัน ดีซี เป็นต้น

1.3 พิพิธภัณฑ์สถาน (Museums) เป็นสถานที่ที่แสดงให้ความรู้ ความเข้าใจ ทั้งในอดีตปัจจุบันและอนาคตกาลแก่ประชาชนโดยมีวัตถุประสงค์ รวมและเฉพาะที่แตกต่างกัน เช่น พิพิธภัณฑ์สถานทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี ทางศิลปวัฒนธรรม ทางอุตสาหกรรม ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1.4 วัฒนธรรมพื้นบ้าน (Folk Way Customs) เป็นวิถีชีวิตและระเบียบประเพณีของท้องถิ่น ที่มีเสน่ห์และมีรูปแบบเอกลักษณ์เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เทศกาลสงกรานต์ การแต่งกายของภาคต่างๆ ของไทย

1.5 จุดสนใจทางการเมือง (Political Attractions) เมืองหลวงหรือนครเก่าแก่ ที่มีความสำคัญบทบาททางการเมือง ก็เป็นจุดดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว รวมถึงสถานที่สำคัญทางการเมือง เช่น กรุงวอชิงตัน ดีซี ทำเนียบขาว กรุงมอสโก พระราชวังแวร์ซายส์ นครปักกิ่ง เป็นต้น

1.6 จุดสนใจทางศาสนา (Religion Attractions) ศาสนาเป็นที่พึ่งและที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจของมวลมนุษยโลก คือ สถานที่สำคัญทางศาสนา จึงได้มีการก่อสร้างสถานที่ด้วยงานศิลปะ สถาปัตยกรรม ที่สวยงาม เป็นที่สนใจและดึงดูดใจนักท่องเที่ยว เช่น วัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงวาติกัน โบสถ์ วัดวาอาราม กรุงเยรูซาเลม นครเมกกะ โบสถ์นอร์ดัม เป็นต้น

1.7 สถาปัตยกรรม (Architecture) สิ่งก่อสร้างที่เป็นที่พักอาศัย หรืองานศิลปะ งานสถาปัตยกรรม เป็นต้น จุดสนใจของนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี เช่น ตึกสูงระฟ้าของนครหลวงต่างๆ นครซานฟรานซิสโก นิวยอร์ก ฮองกง สิงคโปร์ สถาปัตยกรรมตามยุคสมัยของแต่ละประเทศ เช่น สถาปัตยกรรมไทยโรมันร่วมสมัยอโกธิก เรนเนสซองส์ เป็นต้น

1.8 ศูนย์กลางการค้า (Shopping Center) การซื้อสินค้าที่นิยมของที่ระลึก สินค้าพื้นเมืองก็เป็นจุดดึงดูดความสนใจมากแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันได้รับความนิยม ค่อนข้างสูง ทำให้ตลาดท่องเที่ยวต่างๆ ได้สร้างศูนย์การค้าที่มีความทันสมัย มีสินค้าที่หลากหลายมาบริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น กรุงเทพมหานคร ฮองกง สิงคโปร์ นครปารีส นิวยอร์ก ซิดนีย์ เป็นต้น

2. กิจกรรมทางวัฒนธรรม (Cultural Activities)

ประเพณีวัฒนธรรมและกิจกรรมที่ส่งเสริมทางวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่ถ่ายทอดการแสดงออกทางวัฒนธรรมและอารยธรรม และอารยธรรมทางมวลมนุษยกลุ่มต่างๆ พอดีแบ่งออกได้เป็น งานเทศกาล ศิลปะหัตถกรรม ดนตรีและประเพณีและชีวิตพื้นบ้าน

2.1 เทศกาล (Festivals) นักท่องเที่ยวสนใจเทศกาลต่างๆ เพื่อความสนุกสนาน ตื่นเต้น เล่นเกม เช่น เทศกาลสงกรานต์ ลอยกระทง แห่บั้งไฟ ปีใหม่ งานฉลอง มาร์ติกราส์ ในกรุงนิวยอร์ก เทศกาลออกโตเบอร์เฟส ในมิวนิค เทศกาลคริสมาสของชาวคริสต์ เทศกาลไหว้พระจันทร์ของชาวจีน เป็นต้น

2.2 ศิลปะ (Arts) นักท่องเที่ยวให้ความสนใจเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมศิลปะ เช่น ภาพวาด รูปปั้น และสลัก ภาพเขียน สถาปัตยกรรม หรือแหล่งผลิตทางศิลปะ หัตถกรรม โดยจัดเป็นเทศกาลศิลปะหัตถกรรม เพื่อดึงดูดความสนใจ เช่น ในยุโรป สหรัฐอเมริกา และไทย เช่น เทศกาลศิลปะเอดินเบอโระในสก๊อตแลนด์ เทศกาลดนตรีในนครเวียนนาสัปดาห์แห่งศิลปะหัตถกรรม เป็นต้น

2.3 งานหัตถกรรม (Handicrafts) เช่น งานหัตถกรรมของชาวเขา ชาวเกาะ เครื่องปั้นดินเผาของชาวอินเดียนแดง งานแกะสลัก เครื่องเฟอร์นิเจอร์ เครื่องเงิน เครื่องหนัง เครื่องประดับ อัญมณี ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ทำให้ประเทศไทยมีชื่อเสียงไปทั่วโลก เพราะมีช่างทางหัตถกรรมที่มีความละเอียดอ่อน วิจิตรพิสดาร ดังนั้น งานทางด้านหัตถกรรมจึงเป็นกิจกรรมวัฒนธรรมที่เป็นจุดดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวที่สำคัญประเภทหนึ่ง

2.4 ดนตรีและการเต้นรำ (Music and Dance) ดนตรีและการเต้นรำเป็นจุดดึงดูดความสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวไม่แพ้กิจกรรมวัฒนธรรมประเภทอื่นๆ เช่น การฟ้อนรำ และ รำวงของไทย การเต้นแบบโพลีเนเซียของฮาวาย การเต้นบัลเลต์ โอเปร่า การเต้นรำ นานาชาติของชาวเกาหลี ญี่ปุ่น และชาวยุโรป เป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวนานาชาติ เป็นต้น

2.5 ประเพณีและชีวิตพื้นบ้าน (Native Life and Customs) นักท่องเที่ยวต่างชาติและในประเทศมีความสนใจเป็นพิเศษ เกี่ยวกับวิถีชีวิตและการแต่งกายของชาวบ้านในท้องถิ่น นั้น หรืออาจเรียกว่า ประเพณีและชีวิตพื้นบ้านตัวอย่าง เช่น กรุงเทพมหานครในอดีตเคยมี คูคลอง มากมาย การคมนาคมก็ต้องสัญจรกันทางน้ำ นักท่องเที่ยวจึงสนใจชีวิตชาวบ้าน ริมนคลอง หรือสนใจวิถีชีวิตการแต่งกายของชาวเขา ชาวเล ชาวเกาะ ในต่างประเทศก็เช่นเดียวกัน นักท่องเที่ยวมีความสนใจชีวิตพื้นบ้านตามชนบท หรือกลุ่มชนกลุ่มน้อยที่มาอยู่รวมกัน ในสหรัฐอเมริกา ก่อตัวเป็น China Town, Little Tokyo, Korea Town และ Solwang ของชาวดัตช์ เป็นต้น

2.6 ภาษา (Language) นักท่องเที่ยวมีความสนใจจุดหมายปลายทางว่า ประเทศนั้นสามารถสื่อสารความเข้าใจกันได้ดีหรือไม่ ดังนั้น ภาษากลาง เช่น ภาษาอังกฤษ จีน สเปน และญี่ปุ่น จึงมีบทบาทสำคัญและเป็นตัวแปรในการเลือกจุดหมายปลายทางด้วย นอกเหนือจากเรื่องความมั่นคงและปลอดภัย ปัจจุบัน สถาบันการศึกษาต่างๆ ได้จัดโปรแกรมพิเศษ หรือปิดภาคฤดูร้อนไปศึกษาด้านภาษา ศิลปะและวัฒนธรรมในประเทศต่างๆ เช่นกัน จึงเป็นการเปิดโอกาสการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้และประสบการณ์ชีวิต

3. จุดสนใจทางศาสนา (Religion Attraction)

ปัจจุบัน นักท่องเที่ยวจำนวนมาก นับเป็นสิบล้านคน เดินทางไปสถานที่สำคัญทางศาสนา ในแต่ละปีมีจำนวนมาก ทั้งนี้เพราะต้องการมีโอกาสชม สัมผัสกับสถานที่ที่สำคัญที่เป็นจุดเริ่มต้นการเผยแพร่ทางศาสนา หรือเป็นการต้นกำเนิดของศาสนาต่างๆ เช่น เมืองเมกกะเป็นศูนย์กลางศาสนาอิสลาม เมืองเยรูซาเลมของศาสนายิว และศาสนาคริสต์ กรุงวาติกันที่สำคัญของคริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิก หรือในอินเดียและเนปาล เพื่อไปสถานที่สำคัญทางพุทธศาสนาเช่นเดียวกับมาประเทศไทย เพราะเป็นประเทศที่ยังมีความเจริญรุ่งเรืองทางพุทธศาสนามากกว่าอื่นใดทั่วโลกในปัจจุบัน นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังได้เลือกที่จะใช้เวลาว่างขณะท่องเที่ยว ณ ประเทศจุดหมายปลายทาง เยี่ยมชมสถานที่สำคัญทางศาสนา เช่น วัด โบสถ์ อาราม หรือมอสก์ เพื่อการศึกษาเรียนรู้ เปรียบเทียบกับสิ่งที่ตนเองชอบ ศรัทธาอีกด้วย

4. จุดสนใจทางการเมือง (Political Attention)

การเมืองการปกครองเป็นสิ่งสำคัญและทำให้มนุษย์มีความคิด วิถีชีวิต ความเชื่อ และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน นักท่องเที่ยวจำนวนมากมีความสนใจเป็นพิเศษที่อยากจะรู้ถึง วัฒนธรรมความเป็นอยู่ของประชากรที่มีระบบการปกครองที่แตกต่างไปจากตน ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา มีการปกครองสามระบบการปกครอง ได้แก่ โลกเสรีประชาธิปไตย คอมมิวนิสต์ และสังคมนิยม ซึ่งก็เป็นไปได้ด้วยความลำบาก ครั้นกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ แตกสลายลงไป ประเทศกลุ่มเสรีประชาธิปไตยต่างก็นิยม สนใจที่จะไปท่องเที่ยวในยุโรป ตะวันตก รัสเซีย และรวมถึงสาธารณรัฐประชาชนจีน ในกรณีที่ประเทศฮ่องกงซึ่งตกไปอยู่ใน ความปกครองของอังกฤษมากกว่า 150 ปี และในวันที่ 30 มิถุนายน 2540 ให้มีการโอนอำนาจ การปกครองคืนจีน จึงเกิดเป็นความสนใจของคนทั่วโลกและก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่าง มหาศาล ในทำนองเดียวกันประเทศที่มีความไม่มั่นคง ปลอดภัยทางการเมือง กลับเป็นปัจจัย สำคัญ ที่ทำให้นักท่องเที่ยวมีความลังเลใจหรือเล็งเห็นไม่เข้าไปท่องเที่ยวทัศนศึกษา เช่น พม่า กัมพูชา เป็นต้น

5. จุดสนใจทางวิทยาศาสตร์ (Science Attraction)

เมืองที่มีชื่อเสียงในด้านความเจริญก้าวหน้าของด้านวิทยาศาสตร์ หรือ มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงทางด้านนี้ ก็จะเรียกความสนใจให้กับนักท่องเที่ยวได้มากที่สุด เช่น ยูซีแอลเอ มหาวิทยาลัยในแคลิฟอร์เนีย หรือแทจอน เมืองวิทยาศาสตร์ในเกาหลี M.I.T., Silicone Valley เป็นต้น

6. ธรรมชาติทางกายภาพ (Physical Nature)

เช่น อุทยานแห่งชาติแกรนด์แคนยอน, เบลโลว์สโตน, อุทยานแห่งชาติ หรือ Dinosaur Nationpark ในมลรัฐโคโลราโด หรือเมืองโรโดแก้ว ที่มีทัศนียภาพพิเศษ มีน้ำพุร้อน โคลนร้อน ทำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของนิวซีแลนด์เช่นเดียวกับหาดหินดำ ในอุทยานแห่งชาติ ตะรุเตา และแพเมืองผีจังหวัดแพร่ ที่มีการกัดเซาะหินและดิน ทำให้เป็นแคนยอน สำหรับ นักท่องเที่ยวได้

7. ภูมิอากาศ (Climate)

ภูมิอากาศมีส่วนช่วยในการตัดสินใจให้เกิดการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ตัวอย่าง เช่น ฤดูร้อน เป็นการสร้างบรรยากาศให้คนท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ ผู้อยู่ในโซนอากาศหนาวจะท่องเที่ยวไปยังประเทศที่มีอุณหภูมิอบอุ่น หรือเขตเมดิเตอร์เรเนียน หรือเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้

8. ทัศนียภาพ (Scenery)

ทัศนียภาพที่งดงามตามธรรมชาติหรือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ก็มีส่วนช่วยดึงดูดจิตใจของนักท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น นักท่องเที่ยวเลือกประเทศสวีเดน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ เพราะอยากชมทัศนียภาพที่ประทับใจ เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ชอบสวรรค์อันดามัน ภูเก็ต กระบี่ สมุย เพราะทัศนียภาพทางทะเลที่งดงามในขณะที่นักท่องเที่ยวไทยชอบทัศนศึกษาภูกระดึง ภูเรือ และภูหลวง ของจังหวัดเลย เพราะได้เพลิดเพลินกับทัศนียภาพเมือง ทะเล ภูเขา ที่งดงามตระการตา

9. ชีวิตสัตว์ป่า (Wildlife)

ถ้าเอ่ยถึงประเทศกลุ่มทวีปแอฟริกาหลายๆ ประเทศจะทำให้นึกถึงจินตภาพชีวิตสัตว์ป่า (Wild life) หรือซาฟารีปาร์ก เพราะบรรยากาศของสัตว์ป่าที่ยังมีวิถีชีวิตที่ดูร้ายจำนวนมากกว่าที่ให้เห็นที่อื่น ก็จะเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว

10. นันทนาการกลางแจ้งและกีฬา (Outdoor Recreation and Sport)

กีฬาและกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ชอบผจญภัยหรือใกล้ชิดธรรมชาติ หรือเลือกกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถของตนเอง โดยอาศัยธรรมชาติแวดล้อม ตัวอย่างเช่น ประเทศนิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย จะมีกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งให้เลือกพักผ่อนตากอากาศ และเล่นเกม กีฬาที่ท้าทาย เป็นจำนวนมาก

11. บันเทิง มโหรีสพ (Entertainment)

เมืองลาสเวกัส แอดแลนติกซิตี หรือมิวนิค ในยุโรปได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยวว่ามีแหล่งบันเทิง ที่มีความหลากหลาย เหมาะที่จะไปท่องเที่ยวพักผ่อน

12. สุขภาพ อาบน้ำแร่ (Health and Spa)

มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากที่ชอบเดินทางเพื่อรักษาสุขภาพ และเดินทางไปอาบน้ำแร่ หรือเพื่อการรักษาน้ำบาดาล ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน

การส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดต่าง ๆ ของไทย

ประเทศไทยหรือ “ประเทศสยาม” แต่เดิมนั้นมีแหล่งทรัพยากร ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตวัฒนธรรมพื้นบ้านที่น่าสนใจมากมาย และมีความหลากหลายจนทำให้เป็นที่กล่าวขวัญในด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชีย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ถึงแม้ว่าการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศจะเริ่มมาได้เพียง 40 ปีเศษก็ตาม แต่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยก็เป็นตัวทำรายได้เข้าสู่ประเทศไทย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทยให้แต่ละจังหวัดคิดคำขวัญหรือคำคมที่จะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเป็นการสร้างจินตภาพ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแหล่งนันทนาการกลางแจ้ง กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งทั้ง 76 จังหวัด ดังนี้ (สมบัติ กาญจนกิจ. 2544 : 95 – 98)

คำขวัญ 76 จังหวัดเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย “AMAZING THAILAND”

1. กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร อมรรัตนโกสินทร์ มหินทรามหาดิลก เลิศนพรัตน์ราชธานี

2. กระบี่

แหล่งถ่านหิน ถิ่นหอยเก่า เขาตระหง่าน ธารน้ำสวย รวยเกาะ เพาะปลูกปาล์ม
งามหาดทราย ใต้ทะเลสวยสด มรกตอันดามัน สวรรค์เกาะพีพี

3. กาญจนบุรี

เมืองขุนแผน แคว้นโบราณ ด่านเจดีย์ มณีเมืองกาญจน์ สะพานข้ามแม่น้ำแคว
แหล่งแร่รัตนก

4. กาสินธุ์

ฟ้าแดดสูงยาง โปงลางเลิศล้ำ วัฒนธรรมงูไท ผ้าไหมแพรวา ผาเสวยภูพาน มหา
ธารลำปาว ไดโนเสาร์สัตว์โลกล้านปี

5. กำแพงเพชร

กรุพระเครื่อง เมืองคนแกร่ง ศิลาแลงใหญ่ กล้วยไข่คอก น้ำตกคลองลาน น้ำมัน
ลานกระบือ ลือชื่อลือจิตรอุทยาน เมืองโบราณเจ็ดร้อยปี สตรีงามล้ำ หาดงามริมน้ำปิง

6. ขอนแก่น

ไหว้พระธาตุขามแก่น ดอกคูณเสียงแคน ดินแดนผ้าไหม ร่วมใจผูกเสี่ยว เที่ยว
บึงแก่นนคร

7. จันทบุรี

น้ำตกพลิ้ว เมืองผลไม้ พริกไทยพันธุ์ดี อัญมณีมากเหลือ เสื่อจันทบูรณ

8. จะเข็งเทรา

เมืองธรรมะพระศกตสิทธีซิดเมืองหลวงมะม่วงหวาน ข้าวสารขาว มะพร้าวหอม

9. ชลบุรี

ทะเลงาม ข้าวหลามอร่อย อ้อยหวาน จักสานดี ประเพณีวิ่งควาย

10. ชัยนาท

เมืองแห่งแม่น้ำงามพระธรรมจักร แผ่นดินนักเกษตร เขตส้มขาวแตงกวา
เพลินตาสวนนก เสื่อกกเครื่องจักสาน น้ำตาลโตนดชุ่มคอดี ผ้าทอล้ำค่า เชื้อนเจ้าพระยาโอพาร

11. ชัยภูมิ

เมืองโบราณ บ้านนักสู้ ภูเสียดฟ้า ป่าช้างหลายทุ่งไฟพระฤกษ์ น้ำตกตาดโตน
เตาอังโล่ ตะโกตัด ผ้ามัดหมี่ ของดีชัยภูมิ

12. ชุมพร
ประตูภาคใต้ ไหว้เสด็จในกรม ชมไร่กาแฟ แลหาดทรายรี ดีกล้วยเล็บมือ ขึ้นชื่อ
รังนก
13. เชียงราย
เหนือสุดในสยาม อร่ามดอยตุง ผดุงวัฒนธรรม หวานล้ำลิ้นจี่ สตรีโสภกา ชาเลิศรส
สัปปะรดนางแล
14. เชียงใหม่
ดอยสุเทพเป็นศรี ประเพณีเป็นสง่า บุปผชาติงามตา นามล้ำค่านครพิงค์
15. ตรัง
เมืองพระยารัษฎา ชาวประชาใจกว้าง ดอกศรีตรัง เค้นสง่า ถิ่นกำเนิดยางพารา
ปะการังใต้ทะเล เสน่ห์หาดทรายงาม
16. ตราด
เมืองเกาะครึ่งร้อย พลอยแดงค่าล้ำ ระกำแสนหวาน หลังอันหม่าตี ยุทธนาวี
เกาะช้าง
17. ตาก
ธรรมชาติน่าыл ภูมิพลเชื่อนใหญ่ พระเจ้าตากเกรียงไกร เมืองไม้ป่างาม
18. นครนายก
เมืองหน้าด่านแต่โบราณ เมืองทหารในปัจจุบัน เมืองในฝันที่ใกล้กรุง
19. นครปฐม
ส้มโอหวาน ข้าวสารขาว ลูกสาวงาม ข้าวหลามอร่อย
20. นครพนม
พระธาตุพนมค่าล้ำ วัฒนธรรมหลากหลาย เรณูญไท เรือไฟโสภกา งามตาฝั่งโขง
21. นครราชสีมา
เมืองหญิงกล้า นางิรมย์ ชมเขาใหญ่ ไหมเนื้อดี หมี่โคราช ประสาทหิน
เครื่องดินเผา ข้าวโพดหวาน หลานย่าโม
22. นครศรีธรรมราช
เมืองประวัติศาสตร์ พระธาตุทองคำ ชื่นฉ่ำธรรมชาติ แร่ธาตุอุดม เครื่องถม
สามกษัตริย์ มากวัดมากศีล ครอบสิ่นกั๋งปู่
23. นครสวรรค์
เมืองสี่แคว แห่มังกร พักผ่อนบึงบอระเพ็ด ปลารสเด็ดปากน้ำโพ

24. นนทบุรี

พระตำหนักสง่างาม ลือนามสวนสมเด็จ เกาะเกร็ดแหล่งดินเผา วัดเก่านามระบือ
เลื่องลือทุเรียนนนท์ อยุธยานุรักษ์

25. นราธิวาส

ทักษิณราชตำหนัก ชนรักศาสนา นราทรศันเพลินตา ปาโจตริงใจ แหล่งใหญ่
แร่ทอง ทองทองหอมหวาน

26. น่าน

แข่งเรือล้านนา ฉลองงาช้างดำ จิตรกรรมวัดภูมินทร์ เสาดินนาน้อย แอ่วดอยภูคา
ชิมปลาปากนาย ผ้าลายน้ำไหล มะไฟจีนรสดี ลิ้นจี่ชวนลอง ส้มสีทองเมืองน่าน

27. หนองคาย

อนุสาวรีย์ปราบฮ่อ หลวงพ่อพระใส ประชาไผ่ธรรม เกษตรอุตสาหกรรมรุ่งเรือง
เฟื่องฟูผลไม้ หาดทรายจอมมณี น้ำใจไทยดี สามัคคีสองฝั่งโขง จรรโลงมิตรภาพไทยลาว

28. บุรีรัมย์

พนมรุ้งมหาเทวาลัย พระนารายณ์บรมมหาราชวัง ถิ่นภูเขาไฟ ผ้าไหมสวย
รวมวัฒนธรรม สกุนาธารป่าทอง

29. ปทุมธานี

เมืองก๋วยเตี๋ยวเรือ กุ้งเต้น ส้มเขียวหวาน น้ำตาลสด

30. ประจวบคีรีขันธ์

สัปปะรดหวาน น้ำตาลขาว มะพร้าวหอม น้ำผึ้งเดือนห้า น้ำปลากลมกล่อม
น้ำทะเลใส น้ำใจโอบอ้อมอารี

31. ปราจีนบุรี

ศรีมหาโพธิ์คู่บ้าน ไผ่ตงหวานคู่เมือง ผลไม้ลือเลื่อง เขตเมืองชายแดน

32. ปัตตานี

บุญสะอาด หาดทรายสวย รวยน้ำตก นกเขาดี ลูกหยีอร่อย หอยแครงสด

33. พะเยา

กว๊านพะเยาแหล่งชีวิต ศักดิ์สิทธิ์พระเจ้าตนหลวง บวงสรวงพ่อขุนงำเมือง
งามลือเลื่องดอยบุษราคัม

34. พระนครศรีอยุธยา

ราชธานีเก่า อู่ข้าวอู่น้ำเลิศล้ำกานท์กวี คนดีศรีอยุธยา

35. พังงา

เมืองแร่หินล้าน บ้านกลางน้ำถ้ำงามตา ภูเขาแปลก

36. พัทลุง
เมืองหนังโนรา ย่านข้าว พรานน้ำตก แหล่งนกน้ำ ทะเลสาบงาม เขากทล
น้ำพุร้อน
37. พิจิตร
เมืองชาละวัน แข่งขันเรือยาว ข้าวเจ้าอร่อย ส้มทำข่อยรสเด็ด หลวงพ่อเพชร
รวมใจ
38. พิษณุโลก
พระพุทธรชินราชงามเลิศ ถิ่นกำเนิดพระนเรศวร สองฝั่งลำนเรือนแพ หวานฉ่ำแท้
กล้วยตาก น้ำตกหลายหลาก ตระการตา
39. เพชรบุรี
เขาวังคู่เมือง ขนมหวานเมืองพระ เลิศล้ำศิลปะ แดนธรรมชาติ ทะเลงาม
40. เพชรบูรณ์
เมืองมะขามหวาน อุทยานน้ำหนาว ศรีเทพเมืองเก่า เขาค้ออนุสรณ์ นครพ่อขุน
ผาเมือง
41. แพร่
เมืองหม้อฮ่อมไม้สัก ถิ่นรักพระลอ ช่อแฮศรีเมือง ลือเลื่องแพะเมืองผี คนแพร่นี้
ใจงาม
42. ภูเก็ต
ไข่มุกอันดามัน สวรรค์เมืองใต้ หาดทรายสีทอง สองวีรสตรี บารมีหลวงพ่อแช่ม
43. มหาสารคาม
พุทธมณฑลอีสาน ถิ่นฐานอารยธรรม ผ้าไหมล้ำเลอค่า ตักสิลานคร
44. มุกดาหาร
เมืองชายโขงงาม มะขามหวานเลิศ ถิ่นกำเนิดลำพญา ภูเขาเทิบพิสดาร กลอง
โบราณค่าล้ำ วัฒนธรรมแปดเผ่า เขามโนรมย์เพลินตา โสภางังกะเบา
45. แม่ฮ่องสอน
เมืองหมอกสามฤดู กองบงเสียดฟ้า ป่าเขียวขจี สตรีแสนหวาน ดอกไม้บานบัวตอง
46. ยะลา
ใต้สุดสยาม ถ้างามหินอ่อน พระนอนศรีวิชัย ทะเลใหญ่บนภูเขา ชนเผ่าซาไก
47. ยโสธร
เมืองประชาธิปไตย บั้งไฟโก้ แตงโมหวาน หมอนขวานผ้าขิด แหล่งผลิตข้าว
หอมมะลิ

48. ร้อยเอ็ด

ร้อยเอ็ดเพชรอีसान พลาญชัยบึงงาม เรืองนามพระสูงใหญ่ ผ้าไหมเนื้อดี สตรี
โสภกา ทุงกุลาสดใส งานใหญ่บุญผะเวด

49. ระนอง

คอคอดกระ ภูเขาหญ้า กาหยูหวาน ชาน้ำแร่ มุกแท้เมืองระนอง

50. ระยอง

ผลไม้โอชา อุตสาหกรรมก้าวหน้า น้ำปลารสเด็ด เกาะเสม็ดสวยหรู สุนทรภู่
กวีเอก

51. ราชบุรี

คนสวยโพธาราม คนงามบ้านโป่ง เมืองโอ่งมังกร วัดขนอนหนังใหญ่ เต็มใจ
ถ้ำงาม ตลาดน้ำดำเนิน เพลินค้างควาร้อยล้าน ย่านยี่สกปลาดี

52. ลพบุรี

วังพระนารายณ์คู่บ้าน ศาลพระกาฬคู่เมือง ปราสาทสามยอดลือเลื่อง เมือง
ดินสอพอง แผ่นดินทองสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

53. ลำปาง

ถ่านหินลือชา รถม้าลือลั่น เครื่องปั้นลือนาม งามพระธาตุลือไกล ฝึกช้างให้
ลือโลก

54. ลำพูน

เมืองสตรี ราศีธรรมะ มีพระศักดิ์สิทธิ์ อิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ ัญญาหารสมบูรณ์
นั่นคือลำพูนทริภุชชัย

55. เลย

เมืองแห่งทะเลภูเขา สุดหนาวในสยาม ป่าไม้งาม สุดสวย ร่ำรวยธรรมชาติ

56. ศรีสะเกษ

แดนปราสาทขอม หอมกระเทียมดี มีสวนสมเด็จ เจตจงล้าควน หลากล้าน
วัฒนธรรม

57. สกลนคร

พระธาตุเชิงชุมคู่บ้าน พระตำหนักภูพานคู่เมือง งามลือเลื่องหนองหานแลดระการ
ปราสาทผึ้ง สวยสุดซึ้งสาวภูไท ถิ่นมั่นในพุทธธรรม

58. สงขลา

นกน้ำเพลินตา สมิหราเพลินใจ เมืองใหญ่สองทะเล เสน่ห์สะพานป๋า ศูนย์การค้า
แดนใต้

59. สตูล
ตระรุเตา ไก่ดำ จำปาตะ คนใจพระ งามเลิศ เชิดสตูล
60. สมุทรปราการ
บิ่อมยุทธนาวิ พระเจดีย์กลางน้ำ ฟาร์มจระเข้ใหญ่ งามวิไลเมืองโบราณ
สงกรานต์พระประแดง ปลาสลิดแห้งรสดี ประเพณีรับบัว ครบถ้วนทั่วอุตสาหกรรม
61. สมุทรสงคราม
อุทยานในวรรณคดี ลินจี่น้ำหวาน น้ำตาลมะพร้าวโอชา กะป็น้ำปลาอร่อย
ดอนหอยหลอดชวนชม ส้มโอรสละมุน อุ่นหวานสนิท พระศักดิ์สิทธิ์บ้านแหลม
62. สมุทรสาคร
เมืองประมง ดงโรงงานลานเกษตร เขตประวัติศาสตร์
63. สระบุรี
พระพุทธบาทลือนาม แหล่งน้ำอุดม นมเนื่อมากมายหลากหลายโรงงาน
ถิ่นข้าวสารพันธุ์ดี มีมะม่วงรสเลิศ งามบรรเจิดธรรมชาติ
64. สิงห์บุรี
ถิ่นวีรชนคนกล้า คู่หล้าพระนอน นามกระฉ่อนปลาแม่ลา ย่านการค้าภาคกลาง
65. สุโขทัย
กำเนิดอักษรไทย งานใหญ่ลอยกระทง มั่นคงพุทธศาสนา พระแม่ย่ามิ่งเมือง อดีต
รุ่งเรือง คือเมืองสุโขทัย
66. สุพรรณบุรี
เมืองยุทธหัตถี วรรณคดีมีชื่อ เลื่องลือพระเครื่อง รุ่งเรืองเกษตรกรรม สูงล้ำ
ประวัติศาสตร์ เหล่าปราชญ์ศิลปิน ภาษาถิ่นชวนฟัง
67. สุราษฎร์ธานี
เมืองร้อยเกาะ เงาะอร่อย หอยใหญ่ ไข่แดง แหล่งธรรมะ
68. สุรินทร์
ถิ่นช้างใหญ่ ผ้าไหมดี มากมีปราสาท ผักกาดหวาน ข้าวสารหอม พร้อม
วัฒนธรรม
69. อ่างทอง
พระนอนองค์ใหญ่ วีระไทยใจกล้า ตุ๊กตาชาววัง โด่งดังจักสาน ถิ่นฐานทำกลอง
70. อุตรดิตถ์
น้ำตกสันเขาภูพาน อุทยานแห่งธรรมะ อารยธรรมห้าพันปี ธานีผ้าลายขิด
แดนเนรมิตหนองประจักษ์ เลิศลักษณ์กล้วยไม้ไทย มีสุอุดรชนไชน์

71. อุตุนครดิตร

เมืองลางสาดหวาน หลานพระยาพิชัยดาบหัก ถิ่นสักใหญ่ ดาบไทยเหล็กน้ำพี้
ของดีอุตุนครดิตร

72. อุทัยธานี

ประเพณีเทโว ส้มโองาช้าง ปลาย่างปลากระชัง สะแกกรังน้ำใส ป่าสัตว์แหล่งใหญ่
หน่อไม้ไร่ไผ่งาม

73. อุบลราชธานี

เมืองดอกบัวงาม แม่น้ำสองสี มีปลาแซบหลาย หาดทรายแก่งหิน ถิ่นไทย
นักปราชญ์ ทวยราษฎร์ใฝ่ธรรม งามล้ำเทียนพรรษา

74. สระแก้ว

เมืองชายแดนเบื้องบูรพา ป่าไม้ งาม น้ำตกสวยมากด้วยรอยอารยธรรมโบราณ
ย่านการค้าชายไทย-เขมร

75. อำนาจเจริญ

พระมงคลมิ่งเมือง แหล่งรุ่งเรืองเจ็ดลุ่มน้ำ งามล้ำถ้ำศักดิ์สิทธิ์ เทพนิมิตพระเหลา
เกาะแก่งเขาแสนสวย เลอค่าด้วยผ้าไหม ราษฎร์เลื่อมใสใฝ่ธรรม

76. หนองบัวลำภู

ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อุทยานแห่งชาติภูเก้า ภูพานคำ แผ่นดินธรรม
หลวงปู่ขาวเด่นสกาวถ้ำเฮอร์วณ นครเขื่อนขันธ์ กาบแก้วบัวบาน

แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่รูปแบบหนึ่งที่มุ่ง
ให้เกิดการดูแลสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว โดยมีผู้เรียกการท่องเที่ยว
รูปแบบนี้ในหลายๆ แบบ เช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เป็นต้น แต่ใน
การศึกษาวิจัยนี้ผู้วิจัยจะใช้คำว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามการบัญญัติของการท่องเที่ยวแห่ง
ประเทศไทย ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศขึ้นมามากมาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อลิซาเบท บู (Elizabeth Boo. 1991 : 4-8) ผู้ดลুকคสิกับงานวิจัยการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศในลาตินอเมริกา และหมู่เกาะคาริบเบียน ได้ให้ความหมายไว้ว่า “การท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ อันเนื่องมาจาก
การมีรายได้สำหรับการดูแลพื้นที่ การสร้างงานให้ชุมชนท้องถิ่น และการสร้างจิตสำนึกด้าน
สิ่งแวดล้อม” เฮคเตอร์ เซบาลอส ลาสคูเรน (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2542 : 11 ; อ้างอิงจาก

Hector Ceballos Lascurain) แห่งสหภาพสากลว่าด้วยการอนุรักษ์ (International Union for the Conservation of Nature and Natural resources หรือ IUCN) ซึ่งเป็นบุคคลแรกที่ให้ความหมายไว้ว่า “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง การท่องเที่ยวในรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชื่นชม ศึกษาเรียนรู้ และเพลิดเพลินกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า รวมทั้งลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาติเหล่านั้น”

The Commonwealth Department of Tourism ประเทศออสเตรเลียได้ให้ความหมายไว้ว่า “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวธรรมชาติที่ครอบคลุมถึงสารด้านการศึกษา การเข้าใจธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและมีการจัดการเพื่อรักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืน”

ยุวดี นิรัตน์ตระกูล (2538 : 52-53) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) เป็นคำผสมกันระหว่าง Ecology (นิเวศวิทยา) กับ Tourism (การท่องเที่ยว) ซึ่งมีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันดังนี้ Nature – Base – Based Tourism, Green Tourism และ Bio Tourism และได้สรุปความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ดังนี้ คือ

1. แหล่งท่องเที่ยวที่จะเสริมและพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรเป็นพื้นที่ธรรมชาติที่มีการอนุรักษ์ธรรมชาติและสภาพแวดล้อม และอาจรวมไปถึงแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดีและวัฒนธรรมที่ปรากฏในพื้นที่ชาชนาชาตินั้นด้วย
2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวได้สัมผัสมีประสบการณ์กับสภาพแวดล้อมธรรมชาติโดยตรง และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาเรียนรู้สภาพแวดล้อมธรรมชาติซึ่งนอกจากจะได้รับความพึงพอใจแล้ว ยังเป็นการเสริมสร้างจรรยาบรรณด้านสิ่งแวดล้อมเชิงบวกด้วย
3. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ให้ประโยชน์กลับคืนสู่ธรรมชาติและ การอนุรักษ์ธรรมชาติ ในขณะที่เดียวกันจะเอื้อประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม
4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะมุ่งเน้นที่คุณค่าธรรมชาติ หรือลักษณะเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว เป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว ไม่ใช่เน้นที่การเสริมแต่งหรือการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก

ภราเดช พยัฒวิเชียร (จุลสารการท่องเที่ยว. 2539 : 5) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่ที่เป็นธรรมชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่น มีขอบเขตซึ่งจำกัดโดยรูปแบบและสถานที่ตลอดจนในเรื่องกลุ่มท่องเที่ยว”

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (จุลสารการท่องเที่ยว. 2542 : 12) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่ง ทุกประเภทโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและชื่นชม เพลิดเพลินกับสภาพธรรมชาติ สังคม วัฒนธรรม บน

พื้นฐานของการให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้อง ให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่น และสร้างจิตสำนึกให้ทุกฝ่ายได้รับผิตชอบต่อระบบนิเวศอย่างยั่งยืน”

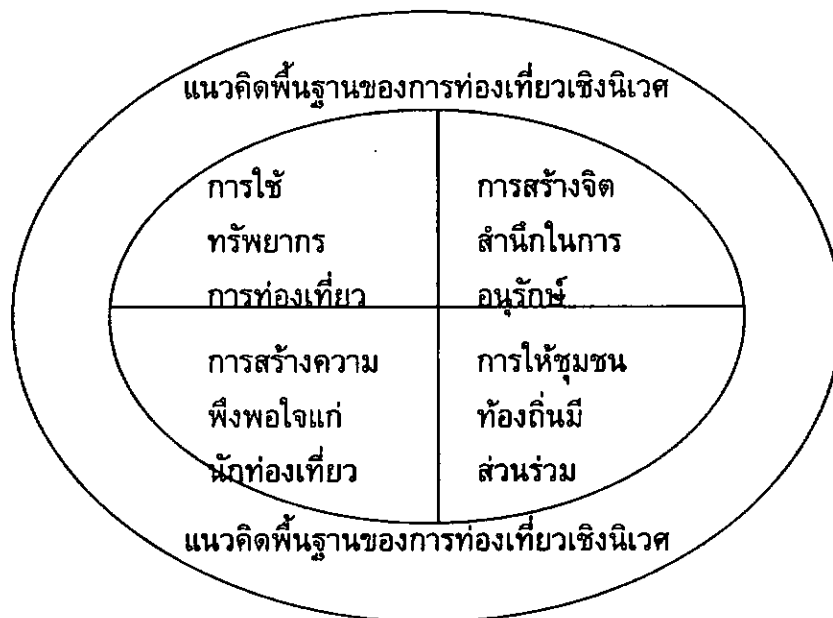
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2540 : 5) ได้กำหนดความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่า หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น แหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ทางสิ่งแวดล้อม ภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดสำนึกต่อการรักษา ระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

แนวคิดพื้นฐานของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญอยู่

4 ประการ คือ

1. การใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีจุดมุ่งหมายให้มีการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษที่จะต้องไม่สร้างผลกระทบด้านลบให้แก่สิ่งแวดล้อมในทรัพยากรการท่องเที่ยวนั้น เนื่องจากธรรมชาติสิ่งแวดล้อมดั้งเดิมเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศแสวงหาในการเดินทางมาท่องเที่ยว จึงต้องอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวให้ยั่งยืน เพื่อเป็นสิ่งดึงดูดใจ
2. การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวจึงต้องอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของทรัพยากรการท่องเที่ยวไม่ให้ได้รับผลกระทบทางลบจากการใช้ประโยชน์ในการท่องเที่ยว จนเกิดสภาพเสื่อมโทรมหรือถูกกระทบให้ด้อยคุณค่าลง ดังนั้นการให้ความรู้ ความเข้าใจ และการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้แก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ชุมชนท้องถิ่น ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ เป็นต้น จึงจำเป็นต้องทำ
3. การสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศมักเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์จากการท่องเที่ยว โดยนิยมเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวยากลำบากและท้าทาย และมักไม่สนใจกับความสะดวกสบายมากนัก แต่จะสนใจกับการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทั้งระดับกว้างและระดับลึก เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยวมากกว่า
4. การให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม ชุมชนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่รอบๆ แหล่งท่องเที่ยวควรได้รับการพิจารณาเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อให้ชุมชนในท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม อันจะก่อให้เกิดการกระจายรายได้ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่นอีกทั้งจะทำให้ชุมชนท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2542 : 14-15)

ภาพประกอบ 2 แนวคิดพื้นฐานที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ที่มา : จุลสารการท่องเที่ยว (2542). ฉบับที่ 18 : 12

ยุวดี นิรัตน์ตระกูล (2538 : 53-55) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถระบุได้ 4 ประการ คือ

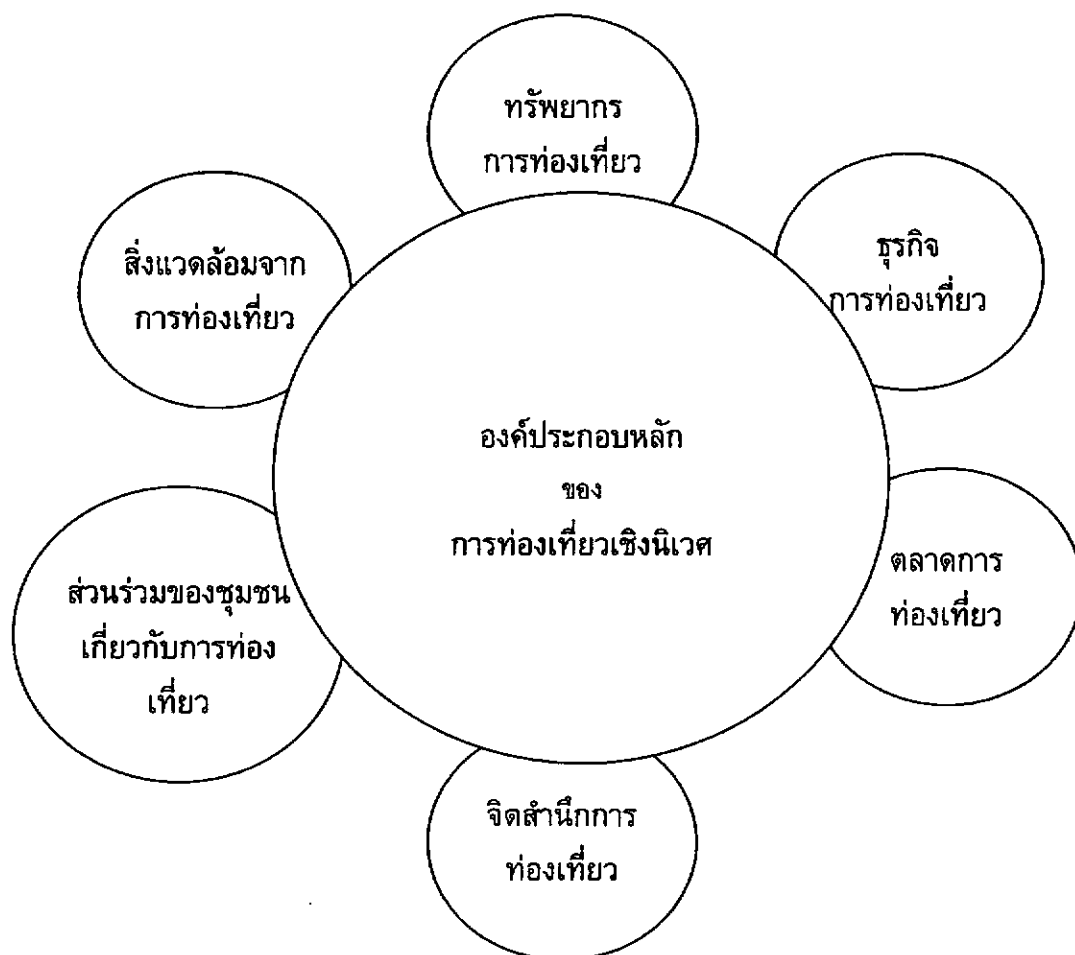
1. เพื่อพัฒนาจิตสำนึก และความเข้าใจ ของนักท่องเที่ยวในการทำคุณประโยชน์แก่สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ
2. เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ที่มีคุณภาพหรือคุณค่าสูงให้แก่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนแหล่งท่องเที่ยว
3. เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชุมชนที่แหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่
4. เพื่อดูแลรักษาและคงไว้ซึ่งคุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

นอกจากวัตถุประสงค์หลักๆ ดังที่ระบุข้างต้นแล้วการท่องเที่ยวเชิงนิเวศยังมุ่งเน้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่น่าสนใจของชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม (Indigenous Attractions) ที่ปรากฏในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เพื่อเปิดโอกาสให้มีการศึกษาเรียนรู้และสร้างความพึงพอใจเกี่ยวกับความหลากหลายและวิวัฒนาการทางวัฒนธรรมของกลุ่มชนเหล่านั้นด้วย

องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542 : 17) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

1. องค์ประกอบด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยว) หมายถึง สถานที่ ดิ่งตูดใจให้นักท่องเที่ยว หรือผู้คนจากท่องถิ่นอื่นเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวหรือเยี่ยมเยือน รวมถึง สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวด้วย
2. องค์ประกอบด้านธุรกิจการท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจด้านบริการ โครงสร้างระดับสูงทางการท่องเที่ยว (Superstructure) ตอบสนองความต้องการของ นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
3. องค์ประกอบด้านตลาดการท่องเที่ยว หมายถึง ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มี ต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวและบริการการท่องเที่ยวต่างๆ ในลักษณะที่มีคุณประโยชน์ต่อการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
4. องค์ประกอบทางด้านจิตสำนึกด้านการท่องเที่ยว หมายถึง ความรู้และการสื่อ ความหมายด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่จะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทุกฝ่ายได้ตื่นตัว ตอบสนองอย่างดี
5. องค์ประกอบด้านส่วนรวมของชุมชนท่องถิ่นเกี่ยวกับการท่องเที่ยว หมายถึง ชุม ชนท่องถิ่นได้มีส่วนร่วมเพื่อลดผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนท่องถิ่น และสร้างโอกาส ด้านผลประโยชน์ต่อชุมชนท่องถิ่น อีกทั้งสามารถลดผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชน ท่องถิ่นด้วย
6. องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งแวดล้อมในแหล่ง ท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบด้านก่อให้เกิดผลประโยชน์และด้านก่อให้เกิดผลเสียหายจากการ ท่องเที่ยว จากองค์ประกอบหลักทั้ง 6 ด้าน ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศดังกล่าวข้างต้น สามารถ นำมาสร้างเป็นรูปองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ดังรูป

ภาพประกอบ 3 องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ที่มา : จุลสารการท่องเที่ยว (2542). ฉบับที่ 18 : 12

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542 : 15-16) กล่าวว่า การท่องเที่ยวที่อยู่ในทิศทางในการสร้างจิตสำนึกเรื่องความห่วงใยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวซึ่งมีหลายรูปแบบย่อยด้วยกัน แต่ที่นิยมกันมากมี 3 รูปแบบย่อย คือ

รูปแบบที่ 1 เรียกว่า Principles Sustainable Design Related to Ecotourism เป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเมื่อประมาณ 20 ปีมาแล้ว โดยได้เปลี่ยนหลักการของการสร้างรูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านการออกแบบสถาปัตยกรรมแนวใหม่ ที่ยึดถือความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและสังคมเป็นหลัก ซึ่งมีความตระหนักและสำนึกในการเคารพต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ความเป็นเอกภาพของสรรพสิ่ง ความบริสุทธิ์ ของอากาศ น้ำ ดิน

รูปแบบที่ 2 เรียกว่า Regional Environmentally Based Tourism Development Planning Model เป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในช่วงประมาณ 6-7 ปีที่ผ่านมา โดยได้สร้างรูปแบบของการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของแต่ละท้องถิ่นในระดับมหภาคขึ้น ซึ่งอาจแบ่งเป็นเขตต่างๆ ตามจุดประสงค์ที่ตั้งใจไว้เพื่อการพัฒนา เช่น เขตพื้นที่อนุรักษ์ธรรมชาติ เขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตพื้นที่สำหรับนักท่องเที่ยว เขตพื้นที่สังฆवास เป็นต้น ก็จะได้แผนพัฒนาทุกด้านอย่างกลมกลืนในแผนเดียวกันทั้งแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาสิ่งแวดล้อม และพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

รูปแบบที่ 3 เรียกว่า Greening Mass Tourism เป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในช่วงปัจจุบัน โดยได้ปรับเปลี่ยนการท่องเที่ยวของมวลชนจำนวนมากที่มุ่งการจัดการเชิงพาณิชย์แต่เพียงอย่างเดียว มาเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวของมวลชนจำนวนมากที่มุ่งจัดการเชิงพาณิชย์พร้อมทั้งอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปด้วย ซึ่งมีการสร้างจิตสำนึกให้ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทุกฝ่ายมีความห่วงใยในสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดทำเที่ยวแบบ Greening of Traditional Tours หรือการจัดการโรงแรมแบบ Greening Hotels เป็นต้น สำหรับประเทศไทย ได้ประกาศในปี พ.ศ.2538 เป็นปี "Thailand 1996 : A New Green Destination in Honour to The King's Golden Jubilee"

ประเภทของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ศรีพร สมบุญธรรม (2536) ได้ให้ความเห็นว่านักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourist) สามารถแบ่งระดับความสนใจในธรรมชาติได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มนักธรรมชาติวิทยา (Naturalists) ซึ่งมีจุดประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ พืช สัตว์ สิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศหนึ่งๆ
2. กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้รักธรรมชาติ (Nature Tourists) หรือที่รู้จักกันในนาม นักนิยมไพร จะมีจุดสนใจหลักที่ความงามของธรรมชาติและวิถีแบบดั้งเดิมของคนท้องถิ่น
3. กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ชอบแสวงหาความตื่นเต้น และแปลกใหม่ (Mainstream Nature Tourists) ในสภาพธรรมชาติที่ห่างไกลความเจริญ และมีความลำบากในการเข้าถึง เช่น แถบลุ่มแม่น้ำอเมซอน ปาปัวนิวกินี หรือการเดินทางและตั้งแคมป์บนเทือกเขาหิมาลัย ฯลฯ
4. กลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไปที่ต้องการชื่นชมธรรมชาติ (Casual Tourist) เพื่อเป็นการเสริมความหลากหลายให้กับประสบการณ์ในการท่องเที่ยวของตน นอกจากนั้น Dowling ยังได้กำหนดรูปแบบของการท่องเที่ยว (Style of Ecotourism) โดยให้เหตุผลว่า ในการวางแผนการจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจำเป็นต้องเข้าใจถึงจำนวน และรูปแบบที่แตกต่างกันของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยพิจารณาจากตัวแปรต่างๆ ดังนี้

- 4.1 ลักษณะของธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวต้องการ
- 4.2 ลักษณะขอบเขตของการสัมผัสและเกี่ยวข้องโดยตรงต่อสิ่งแวดล้อม

ธรรมชาติ

- 4.3 ขนาดของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง
- 4.4 การใช้ประโยชน์และการติดต่อส่วนตัวกับไกด์ท่องเที่ยว
- 4.5 การพึ่งพาเครื่องยนต์กลไกของยานพาหนะและสิ่งอำนวยความสะดวก
- 4.6 ลักษณะความพอใจและประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว

แนวคิดแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

ในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) มีแนว
นโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวดังนี้ (นวนนิตย์ ฤทธิรักษ์. 2538 : 65-66)

1. พัฒนาอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปเพื่อให้สามารถรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยวในระยะยาว

1.1 รณรงค์เผยแพร่ให้ความรู้ และความเข้าใจแก่ประชาชนและผู้ประกอบการ
ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้มีจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว
และสิ่งแวดล้อม โดยใช้สื่อต่างๆ ที่มีอยู่ให้เข้าถึงเป้าหมายที่ชัดเจนและเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 ให้มีกลไกการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม
เฉพาะพื้นที่ โดยการจัดตั้งองค์กรในรูปคณะกรรมการ ที่มาจากภาครัฐบาล ธุรกิจเอกชนและ
ประชาชนในท้องถิ่นทำหน้าที่วางแผนกำหนดนโยบายและประสานการพัฒนา

1.3 นำมาตรการทางกฎหมายมาใช้อย่างจริงจังในการควบคุมอาคารและ
สิ่งปลูกสร้างเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่อันเป็นของรัฐและการใช้ประโยชน์ในที่ดิน แม่น้ำ
ลำคลอง และแหล่งน้ำสาธารณะอื่นๆ

1.4 สนับสนุนการดำเนินงานของภาคเอกชนพัฒนาการกิจกรรมการท่องเที่ยว
ประเภทใหม่ๆ เพื่อเพิ่มจุดดึงดูดความสนใจ นอกจากอาศัยแหล่งธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม
เช่น การท่องเที่ยวทางน้ำ การกีฬา และสุขภาพ เป็นต้น

2. พัฒนากำลังคนที่เป็นคนไทย ให้เข้ามาปฏิบัติงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพิ่ม
มากขึ้น

2.1 สนับสนุนให้มีการฝึกทักษะ และเพิ่มความรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการ
การท่องเที่ยว การผลิตหัตถกรรมของท้องถิ่นให้มีความหลากหลาย มีรูปแบบที่น่าสนใจและ
มีประโยชน์ใช้สอยมากขึ้น

2.2 ขยายการผลิตกำลังคนทั้งในระดับอุดมศึกษา และวิชาชีพ ให้ได้ปริมาณและ
คุณภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดธุรกิจท่องเที่ยว ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
พร้อมทั้งปรับปรุงกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การพัฒนากำลังคนเป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพได้มาตรฐานในระดับสากล

2.3 สนับสนุนภาคเอกชนให้เข้ามามีบทบาทในการลงทุนการผลิตและฝึกอบรม
กำลังคนด้านต่างๆ ในธุรกิจการท่องเที่ยวให้มากขึ้น โดยเฉพาะในเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยว
ในภูมิภาค

3. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาล ภาคเอกชนให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ

3.1 สนับสนุนการรวมตัวของภาคเอกชนในธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อความคล่องตัวในการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และให้การดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวที่กำหนดขึ้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวโดยส่วนรวม

3.2 ส่งเสริมให้มีการประสานแผนการตลาดร่วมกันอย่างจริงจัง ระหว่างหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชนในการเข้าถึงตลาด ทั้งในตลาดต่างประเทศและตลาดภายในประเทศ

4. ผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียนและอินโดจีน

4.1 ร่วมมือกับกลุ่มประเทศอาเซียนและอินโดจีนเพื่อพัฒนาโครงการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียนและอินโดจีนให้มากขึ้น โดยเน้นการร่วมมือทางการตลาดแทนการแข่งขัน

4.2 ปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้เอื้ออำนวยต่อการเดินทางเข้าประเทศและเดินทางออกไปประเทศที่สาม

5. ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและส่งผลดีต่อการพัฒนาสังคม

6. เน้นการเชิญชวนนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพให้เดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

7. ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น

8. ผลักดันให้มีการบังคับใช้มาตรการต่างๆ ในการให้ความคุ้มครองรักษาความปลอดภัยในทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

การพิจารณาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในด้านต่าง ๆ (ยุวดี นีรัตน์ตระกูล, 2538 : 57-58)

ด้านนโยบาย / การวางแผน

1. ในการวางแผนควรระลึกไว้เสมอว่า ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจต้องมีส่วนช่วยปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชน และจำเป็นต้องมีการวางแผนเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมให้เหลือน้อยที่สุด

2. การวางแผนต้องใช้ความคิดที่เป็นวิทยาศาสตร์ มีโลกทัศน์กว้างและต้องมีความรู้เรื่องทรัพยากรอย่างแท้จริง โดยเฉพาะต้องผนวกเรื่องการลงทุนหรือต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมด้วยไม่ควรคำนึงถึงเรื่องตลาดแต่เพียงอย่างเดียว

3. ต้องสร้างข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่ล่อแหลมต่อการถูกกระทบกระเทือน

4. Eco-Tourism ต้องเป็นการท่องเที่ยวที่เน้นความดั้งเดิมหรือความเป็นเอกลักษณ์ของสังคมนั้นๆ บริเวณที่อยู่อาศัยเดิมควรต้องได้รับความคุ้มครองอย่างดี

5. นักวางแผนด้าน Eco-Tourism ต้องทำให้เกิดความพอดีระหว่างแนวคิดที่เป็นนามธรรมกับความอยู่รอดทางเศรษฐกิจ

6. ให้ความสำคัญกับเรื่องคุณภาพมากกว่าปริมาณโดยต้องให้คัมค่าทางวัฒนธรรมระบบนิเวศ และชุมชนเท่าๆ กัน ซึ่งในที่นี้อาจใช้คำว่า Eco-Cultural Tourism

ด้านธุรกิจและการตลาด

1. ในการประกอบธุรกิจ ต้องเปิดโอกาสให้คนท้องถิ่นเข้ามาดำเนินกิจการในส่วนที่เป็น Eco-Tourism มากที่สุดและสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ คือ คนท้องถิ่นจะต้องยังคงเป็นเจ้าของที่ดินหรือกิจการของตนอยู่ ไม่ควรบุกรุกจากคนภายนอก

2. ผลผลิตของ Eco-Tourism ควรได้รับการจัดการทางการตลาด โดยเอาความเด่นที่ไม่เหมือนแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ มาเป็นจุดขายโดยมีแนวทางสำคัญ คือ มีการวางแผนในการพัฒนาและส่งเสริมที่เหมาะสม

3. ธุรกิจการท่องเที่ยวต้องมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมรวมทั้งต้องมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับระบบการบริหารและผู้นำท้องถิ่น

4. กลยุทธ์การตลาดที่ต้องนำมาพิจารณา

4.1 กำหนดจุดยืนของสินค้า

4.2 การลงทุนต้องทำให้สินค้านี้มีเอกลักษณ์

4.3 ท้องถิ่นจะต้องเป็นเจ้าของกิจการอย่างน้อยร้อยละ 50%

4.4 ภาคเอกชนต้องยืดหยุ่นและปรับตัวให้เข้ากับธุรกิจท้องถิ่นได้

4.5 ต้องมีการลงทุนด้านการฝึกอบรมผู้ประกอบการในท้องถิ่น

ด้านการให้ความรู้

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ต้องกระตุ้นให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ มีการนำเอาวิทยาการหรือความรู้ที่เป็นท้องถิ่นมาใช้ในการศึกษาวิจัย

2. ต้องมีการศึกษาด้านขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาเพื่อจะให้ทราบถึงระดับความเหมาะสมที่จะรองรับการท่องเที่ยว

3. ต้องมีการศึกษาในเรื่อง Resource Limitation

4. ให้การศึกษาแก่เยาวชนในโรงเรียนเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน และจัดให้มีอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

ข้อดีและข้อเสียในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (นวลนิตย์ ฤทธิรักษ์).

2538: 65)

ข้อดี

1. เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการประสานผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการอนุรักษ์ธรรมชาติ
2. เป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวที่ช่วยสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
3. เป็นการเพิ่มรายได้ และสร้างงานให้กับคนท้องถิ่น
4. เป็นการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพให้เดินทางเข้ามาประเทศมากขึ้น
5. เป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวที่จะช่วยสร้างภาพพจน์ที่ดีให้กับประเทศในการเป็นจุดหมายปลายทางที่มีความงดงาม และอุดมสมบูรณ์ทั้งสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรม

ข้อเสีย

หากขาดการวางแผนที่รอบคอบและระบบการควบคุมตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ จะก่อให้เกิดผลเสียต่อสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศวิทยาได้

อุทยานนกน้ำ ทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง

อุทยานนกน้ำทะเลน้อย ตั้งอยู่เลขที่ 113 หมู่ที่ 2 ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ห่างจากตัวเมืองพัทลุงไปทางทิศเหนือประมาณ 32 กม. ตามทางหลวงหมายเลข 4048 จนสุดถนน อุทยานนกน้ำทะเลน้อยมีเนื้อที่ประมาณ 285,625 ไร่ ประมาณ 457 ตารางกิโลเมตร โดยครอบคลุมพื้นที่ของ 3 จังหวัด คือ จังหวัดพัทลุง สงขลา และ นครศรีธรรมราช ส่วนที่เป็นพื้นน้ำ (ทะเลน้อย) ประมาณ 17,500 ไร่ หรือประมาณ 28 ตารางกิโลเมตร

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เป็นพื้นที่ราบริมทะเลสาบประกอบด้วย นาข้าว ป่าพรุ ป่าหญ้า ประมาณ 94% และแอ่งน้ำ ประมาณ 6% ของพื้นที่ทั้งหมด ตัวทะเลน้อยมีความกว้างประมาณ 5 กิโลเมตร ยาวประมาณ 6 กิโลเมตร มีพีชน้ำปกคลุม เช่น ผักตบชวา กง กระจุตหนู บัวต่าง ๆ และพืชลอยน้ำ ความลึกเฉลี่ย 1.25 เมตร

ลักษณะภูมิอากาศ

อุทยานนกน้ำทะเลน้อย ตั้งอยู่ทางภาคใต้ตอนล่างมีเพียง 2 ฤดู คือ ฤดูร้อน กับฤดูฝน การแบ่งเขตการจัดการพื้นที่

1. สิ่งอำนวยความสะดวก (เขตบริการ)

อุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ร้านค้าสวัสดิการ บ้านพักรับรอง 5 หลัง ลานจอดรถ ห้องสุขา และเรือนำเที่ยวของเอกชนที่

บริการอยู่ภายในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย 17 ลำ ศาลาพักร้อน บริเวณคลองนางเรียม และ
เส้นทางศึกษาธรรมชาติ และหอดูนก

2. เขตท่องเที่ยวและนันทนาการ

ชนิดป่าและพรรณไม้พื้นที่ของอุทยานนกน้ำทะเลน้อย แบ่งออกได้ 4 ลักษณะ คือ
ป่าดิบชื้น ป่าพรุ ทุ่งหญ้า และพืชน้ำ จึงทำให้พืชพันธุ์มีความหลากหลาย มีต้นไม้ขนาดใหญ่
ไม้เลื้อยในป่าดิบชื้น ไม้เสม็ดขาว ไม้เมา มีพืชล้มลุก พวกหญ้าชนิดต่างๆ ในทะเลน้อยรวม
พันธุ์พืชประมาณ 260 ชนิด (สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่าสาขาพัทลุง. 2546 : 9)

สัตว์ป่า สัตว์ที่อาศัยอยู่ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยมีหลากหลายชนิด เนื่องจากสภาพ
พื้นที่มีหลายลักษณะ มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชน้ำทุ่งหญ้า ป่าไม้ และสัตว์น้ำจำพวกกุ้ง
หอย ปู ปลา ซึ่งเป็นอาหารสัตว์ป่าที่อาศัยอยู่ สัตว์ป่าแบ่งออกเป็นนกน้ำที่พบ 186 ชนิด สัตว์
เลี้ยงกลาน 26 ชนิด สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 13 ชนิด นกน้ำมีทั้งนกที่เป็นนกประจำถิ่นและ
นกอพยพ นกที่สำคัญ ได้แก่ นกกางเขน นกกาบแก้ว นกกลาขาว นกกระสาขาว นกยางควาย
นกกระแตแตง นกกาบน้ำลึก นกแขวก เป็นต้น มีกิจกรรมนันทนาการให้กับนักท่องเที่ยวไว้
บริการ คือ

1. การจัดพักรวม และเข้าค่ายอนุรักษ์ธรรมชาติโดยมีวิทยากร ผู้นำนันทนาการ ผู้นำ
ป่าไม้และธรรมชาติทางทะเลมาให้ความรู้ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน พักผ่อนหย่อนใจ เก็บ
อนุรักษ์พัฒนาบริเวณชายหาดทะเลสาป บริเวณป่าสงวน และอนุรักษ์พันธุ์สัตว์
2. การเจ้านักท่องเที่ยวเดินสำรวจบริเวณป่าธรรมชาติ ศึกษาพันธุ์ไม้ พันธุ์สัตว์
ทะเล โดยมีเรืออนุบาลสัตว์ทะเลเป็นตัวอย่างให้ศึกษา
3. จัดบริการสถานที่ดูธรรมชาติ ดูทะเล และสัตว์ป่า
4. จัดสถานที่และให้ความรู้ในการดูธรรมชาติ
5. จัดกิจกรรมกลางแจ้งที่ไม่รบกวนทำลายธรรมชาติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

มีงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่ผู้วิจัยเห็นว่าเป็น
ประโยชน์แก่การวิจัยครั้งนี้ที่สำคัญดังต่อไปนี้

ยุง และ ฟลาวเวอร์ (ซูลีพร ไกรเวียง. 2531 : 48-49 อ้างอิงจาก Young และ Flower.
1978) ได้ศึกษาเกี่ยวกับป่าสงวนในเมืองคุก (Cook Country Forest Preserve District)
ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการป้องกันผลกระทบอันอาจจะเกิดจากการ
ท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวพึงพอใจต่อพื้นที่และลักษณะของป่าไม้ตามธรรมชาติ ซึ่งมีความ
เงียบสงบ และไม่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติใดๆ ในพื้นที่ เช่น การก่อสร้าง

สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการนัดหมายการ นัดท่องเที่ยวมีความต้องการที่จะพักผ่อนในสถานที่ที่เป็นธรรมชาติมากกว่า แต่สำหรับสิ่งที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการมาก ได้แก่ บริการด้านความปลอดภัย และบริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน และพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ของสหรัฐอเมริกาทั้งในแถบตะวันออกและตะวันตกต่างไม่เห็นด้วยกับการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ป่าเปลี่ยว และจะมีการเปลี่ยนแปลงก็ควรจะมีเพียงเล็กน้อย เช่น การตั้งแคมป์ควรมีลักษณะง่าย ๆ ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

โบธา (Botha. 1981 : 783-784A) ได้ทำการศึกษาในเรื่อง การบริหารงานอุทยานและนัดหมายการสำหรับชุมชนในแอฟริกาใต้ โดยสอบถามนักท่องเที่ยวในวนอุทยานในแอฟริกาใต้ โดยถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 440 คน พบว่า การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกมีปัญหาในด้านของงบประมาณมีจำกัดในแต่ละอุทยาน และถ้าอุทยานใดมีงบประมาณน้อยก็จะส่งผลให้อุทยานแห่งนั้นมีคุณภาพต่ำไปด้วย ดังนั้นการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวควรมีมาตรการในการแก้ไขตามความเหมาะสม เช่น การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้พอเหมาะกับปริมาณของสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ การเพิ่มค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงดูแลรักษาสิ่งอำนวยความสะดวก และการส่งเสริมการลงทุนของเอกชน เป็นต้น

อีไลน์ (Ealene. 1984 : 30-40) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อนัดหมายการ และสวนสาธารณะของเอกชนในนิวยอร์กประเทศสหรัฐอเมริกา โดยการสำรวจประชาชนที่มาท่องเที่ยวจำนวน 980 คน โดยใช้แบบสอบถามเพื่อทราบระดับความพึงพอใจในการบริการ การนัดหมายการและสภาพสวนสาธารณะ พบว่า ประชาชนที่เป็นผู้หญิงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 68.82 ความพึงพอใจในด้านการจัดโปรแกรมกิจกรรมนัดหมายการอยู่ในระดับมากทั้งเพศหญิงและเพศชาย ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 50 สำหรับ อาชีพส่วนใหญ่เป็นนักธุรกิจมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทั้งด้านสภาพพื้นที่และการนัดหมายการ รองลงมา ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา

สำหรับความคิดเห็นทั่วไป มีความเห็นว่าควรปรับปรุงพัฒนาในด้านผู้ให้บริการการรักษาความปลอดภัยและเครื่องอำนวยความสะดวกให้ทันสมัยมากกว่าที่เป็นอยู่

เฮนดี และคณะ (Hendee and Others. 1984 : 60-64) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว จำนวน 140 คน ที่ไปท่องเที่ยวในพื้นที่ป่าแถบตะวันตกเฉียงเหนือของสหรัฐอเมริกา 3 แห่ง โดยการสอบถามและสัมภาษณ์ พบว่า นักท่องเที่ยว ร้อยละ 40 เห็นด้วยกับการจ่ายค่าธรรมเนียมในการเข้าไปท่องเที่ยวป่า เพื่อจะได้มีเงินไปใช้ในการพัฒนาเพื่อบริการ บำรุงรักษา แต่ในเรื่องการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว และการส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาลงทุนเพื่อพัฒนา มีความเห็นด้วยน้อย มีประมาณร้อยละ 10 เท่านั้น และเห็นด้วยกับการลดผลกระทบในพื้นที่ โดยวิธีการกระจายกลุ่มนักท่องเที่ยวมากกว่า

เซบาลอส ลาสคูเรน (Celballos Lascurain. 1998 : 111-112A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บริเวณอ่าวรอคซ์ เมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย การศึกษารังนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็น ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการบริเวณอ่าวรอคซ์ เมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย จำนวน 240 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอัตราส่วน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้ประกอบการ คือ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวหรือสาขาวิชาสิ่งแวดล้อมระดับการศึกษา และการให้คุณค่าต่อธรรมชาติสิ่งแวดล้อม มีผลต่อความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปาร์คเกอร์ (Parker. 1999 : 1118-1119-A) ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนในเมืองยองเกอร์ (Younger) มลรัฐนิวยอร์ก (New York) ที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในสถานที่ท่องเที่ยว โดยทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชน อายุระหว่าง 12-20 ปี จำนวน 480 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยพิจารณาที่เกณฑ์ความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ผลการสำรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสูง มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในสถานที่ท่องเที่ยวถูกต้องมากที่สุด จากการทดสอบทางสถิติ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

งานวิจัยในประเทศไทย

จากการได้ศึกษาค้นคว้าผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย พบที่สำคัญสรุปได้ดังนี้ ชินนทร รัตถสัมพันธ์ (2529 : 112-118) ได้ทำการวิจัยเรื่อง อุปสงค์ของนักท่องเที่ยวกลางแจ้งของอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย โดยทำการสำรวจจากนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวไทย จำนวน 238 คน ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ทั้งนี้เพื่อศึกษาความต้องการปัจจัยต่างๆ ที่เป็นอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวกลางแจ้งบริเวณอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ ดอยปุย พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการความเป็นธรรมชาติ มีนักท่องเที่ยวบางส่วน ไม่ชอบความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของร้านค้า รวมถึงความต้องการให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ก็ยังมีความต้องการที่จะมาเยือนอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ ดอยปุย อีก โดยให้เหตุผลว่า ชอบธรรมชาติ อากาศเย็นสบาย ต้นไม้สมบูรณ์ และ

งตามธรรมชาติ มีความปลอดภัยในการพักผ่อน และประกอบกิจกรรมนันทนาการต้องการ พาทครอบครัว หรือนำเพื่อนๆ ให้มาเยือนมากขึ้น

พันทิพา โฉมประดิษฐ์ (2530 : 128-135) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของ นักท่องเที่ยวที่มีต่อแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ใช้วิจัยเชิงสำรวจโดยสำรวจนักท่องเที่ยวทั้งที่พักค้างแรม และไม่ค้างแรม มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ วิจัย 385 คน โดยใช้สถิติค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มี ความพึงพอใจกับการเดินทางมาพักผ่อนหย่อนใจ ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านสถานที่ตามธรรมชาติ และกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง ส่วนด้านอื่นๆ เช่น การ บริการของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับต่ำ อาคารสถานที่พักอาศัย ทั้งชนิดค้างแรม และพักผ่อนใน เวลากลางวัน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และบางข้อรายการอยู่ในระดับต่ำ เช่น ความสะอาดของอาคารสถานที่ ห้องน้ำ ห้องสุขา ระบบสาธารณูปโภค ส่วนอื่นๆ อยู่ในระดับ ปานกลาง สำหรับเหตุผลที่เลือกมาท่องเที่ยว คือ ความประทับใจธรรมชาติ ความท้าทายและ คำบอกเล่าของผู้ที่เคยมาก่อน สำหรับประเภทกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง พบว่า กิจกรรมที่ ได้รับความสนใจมากที่สุด 3 อันดับ คือ เดินป่า ถ่ายรูป เข้าค่ายพักแรม รองลงมาคือ การละเล่น กิจกรรมต่างๆ ที่จัดให้เช่น ปีนป่ายหน้าผา การเล่นน้ำในห้วย หรือน้ำตกการชมทิวทัศน์

คมกริช ด้วงเงิน (2534 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ชีตความสามารถทาง จิตวิทยาในการรองรับการใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการ บริเวณน้ำตกเหวสุวัต อุทยานแห่งชาติ เขาใหญ่ โดยทำการสำรวจนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ใช้แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากตัวกลุ่มตัวอย่างจำนวน 140 คน เป็นเพศชาย 80 คน หญิง 60 คน สำรวจแบบเจาะจง เป็นเวลา 45 วัน จนครบจำนวน พบว่า กิจกรรมนันทนาการที่เป็นที่ นิยมของนักท่องเที่ยวโดยรวมแล้ว คือ การชมทิวทัศน์ รองลงมา ได้แก่ การถ่ายรูป การเล่นน้ำ และปิกนิก และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเกี่ยวกับสภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และปริมาณความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว ขณะประกอบ กิจกรรมนันทนาการ ระดับมากที่สุด คือ การจัดสถานที่ชมวิวยุทธศาสตร์ และกิจกรรมการเดินป่า และระดับปานกลาง ได้แก่ กิจกรรมเสริม เช่น ใต้เชือก เล่นน้ำ ขี่จักรยาน เกม เบ็ดเตล็ด

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากนักท่องเที่ยวที่มาพักค้างแรมที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จำนวน 219 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามระหว่าง 29 ธันวาคม 2533 ถึง 9 มกราคม 2534 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละและค่าไคสแควร์ ผลการศึกษามีดังนี้

1. นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นด้วยกับสภาพทั่วไปของที่พักแรม และส่วนบริการมี ความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ยกเว้นสิ่งอำนวยความสะดวกภายใน ห้องน้ำ-ห้องส้วม ปริมาณ และคุณภาพของน้ำใช้

2. นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พอใจกับสภาพแวดล้อมในบริเวณที่พักแรม และส่วนบริการในด้านต่าง ๆ ยกเว้นการบริการอาหาร-น้ำดื่ม ความสะอาดของห้องน้ำ-ห้องส้วม และการดูแลรักษาความปลอดภัย

3. นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการปรับปรุงที่พักแรมและส่วนบริการในด้านต่าง ๆ แต่ในด้านการพัฒนาที่พักแรมเพิ่มขึ้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่มีนักท่องเที่ยวเห็นด้วยเพียงครึ่งหนึ่ง และมีนักท่องเที่ยวอีกครึ่งหนึ่งไม่เห็นด้วยกับเรื่องนี้ เพราะจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของพื้นที่หากมีการใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวมากเกินไป

นอกจากนี้ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ วัตถุประสงค์ในการเดินทาง พาหนะในการเดินทาง ประเภทและสมาชิกในกลุ่มที่ต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นในเรื่องการปรับปรุงและพัฒนาสถานที่พักแรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุรศักดิ์ ขุนณรงค์ (2539 : 131-133) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : ศึกษากรณีแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศึกษากรณี : แหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ซึ่งได้แก่ ถ้ำเขาบิน ถ้ำจอมพล ถ้ำเขาช่องพราน และถ้ำเขาสูง จำนวน 400 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยว ประกอบกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) โดยใช้สถิติอัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว และการวิเคราะห์การผันแปรและการจำแนกพหุ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

นักท่องเที่ยวเห็นด้วยกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับปานกลาง และมีความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานภายนอกถ้ำ ภายในถ้ำ การบริการข้อมูล และการจัดการดูแลนักท่องเที่ยวในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์การผันแปร พบว่า การให้คุณค่าต่อสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 อาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และอายุ รายได้ต่อเดือน ลักษณะการเดินทาง ขนาดของกลุ่มเดินทาง การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เสาวลักษณ์ นวเจริญกุล (2541 : 96-98) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบ ให้นักท่องเที่ยวที่เป็นชาวไทย จำนวน 350 คน เป็นผู้ตอบและ

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ถูกต้องอยู่ในระดับปานกลาง และผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า อายุ ระดับการศึกษา การให้คุณค่าต่อสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และอาชีพ วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยว การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อรุณศรี นาคะวิสุทธิ (2543 : 84-85) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา อำเภอพระนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และปัจจัยอุปสรรคที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้ประกอบการ โดยพิจารณาจากตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยสมมุติฐาน โดยใช้ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ดำเนินการโดยใช้แบบสอบถาม สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวจำนวน 130 ราย โดยสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับต่ำปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้ประกอบการคือ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว หรือสุขภาพสิ่งแวดล้อม ระดับการศึกษา และการให้คุณค่าต่อธรรมชาติสิ่งแวดล้อมมีผลต่อความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สันติ สุขเย็น (2546 : 80-82) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีรับบริการขององค์การอุทยานแห่งชาติหาดวนกร ในด้านต่างๆ และกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งที่จัดไว้บริการ ทำการสำรวจความรู้สึกโดยใช้แบบสอบถาม ตามกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 280 คน และวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาจากค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว พบส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากในทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บริการของเจ้าหน้าที่ เครื่องอำนวยความสะดวก อาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง และการดูแลรักษาความสะอาด อยู่ในระดัมน้อย สำหรับกิจกรรมนันทนาการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากในส่วนตัว และเมื่อลำดับความชอบกิจกรรม 5 อันดับ พบดังนี้ อันดับหนึ่ง กีฬาชายหาด อันดับสอง เล่นน้ำชายฝั่ง อันดับสาม ดำน้ำดูสัตว์ทะเลใต้น้ำ เช่น ปะการัง กะละปังกา ดอกไม้ทะเล และปลาสวยงาม อันดับสี่ กิจกรรมแคมป์ (camping) อันดับห้า ส่องป่าชายทะเล

จากเอกสารแนวความคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในต่างประเทศและในประเทศ สรุปได้ว่า มีปัจจัยหลายอย่างที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยวมีความต้องการจะสัมผัสกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเป็นธรรมชาติ มีประเพณี วัฒนธรรมตลอดจนมีความเป็นเอกลักษณ์ และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของค่าใช้จ่าย ความสะดวกสบาย ความปลอดภัย และความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อมูลเหล่านี้มาเป็นแนวทางในการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมและตรงกับความต้องการ และประทับใจมากที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผู้วิจัยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในเขตอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีจำนวน 457,452 คน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2545 : 1-2)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในเขตอุทยานนกน้ำทะเลน้อย โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการใช้ตารางเทียบขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 – 610) ได้จำนวน 384 คน
2. การเลือกกลุ่มตัวอย่างจัดกระทำโดยวิธีสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยเลือกมาให้มากกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 400 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในเขตอุทยานนกน้ำทะเลน้อย โดยแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว โดยมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) โดยตามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และลักษณะการท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในเขตอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนและแปลความหมาย

ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าเพื่อถามความคิดเห็นนั้นมีช่วงวัดแบ่งเป็น 5 ช่วง และกำหนดน้ำหนักของคะแนนเป็นดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2530 : 145 – 146)

ความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เห็นด้วยมากที่สุดมีค่าคะแนน	5
ความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เห็นด้วยมากมีค่าคะแนน	4
ความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เห็นด้วยปานกลางมีค่าคะแนน	3
ความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เห็นด้วยน้อยมีค่าคะแนน	2
ความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เห็นด้วยน้อยที่สุดมีค่าคะแนน	1

และนำค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นมาแปลความหมายโดยกำหนดเกณฑ์การประเมินดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2530 : 92-96)

ระดับความคิดเห็น

เห็นด้วยมากที่สุดมีค่าระหว่าง	4.50 – 5.00
เห็นด้วยมากมีค่าระหว่าง	3.50 – 4.49
เห็นด้วยปานกลางมีค่าระหว่าง	2.50 – 3.49
เห็นด้วยน้อยมีค่าระหว่าง	1.50 – 2.49
เห็นด้วยน้อยที่สุดมีค่าระหว่าง	1.00 – 1.49

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

2. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาใน ข้อ 1 มาวิเคราะห์เนื้อหา และทำการสร้างแบบสอบถาม

3. สร้างแบบสอบถามตามวิธีการเขียนแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับโดยคำนึงถึงผลการประเมินที่แปลผลออกมาเป็นคุณศัพท์ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้ว ให้คณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญตรวจ แก้ไขสำนวน ภาษา ความครอบคลุมเนื้อหา ตลอดจนรับข้อเสนอแนะต่างๆ

5. ปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการควบคุมปริญญาโทแนะนำ แล้วนำไปหาคุณภาพของเครื่องมือโดยดำเนินการดังนี้

5.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ช่วยพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องตามวัตถุประสงค์และเนื้อหา พร้อมทั้งลงความเห็น โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ดังนี้

ถ้าแน่ใจ	ข้อความมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ถูกต้องตามเนื้อหาให้คะแนน + 1
ถ้าไม่แน่ใจ	ข้อความมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ถูกต้องตามเนื้อหาให้คะแนน 0
ถ้าแน่ใจ	ข้อความไม่มีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ถูกต้องตามเนื้อหาให้คะแนน - 1

นำคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญให้มาพิจารณาแต่ละข้อ แล้วนำค่าคะแนนนั้นไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC) ระหว่างข้อความกับสิ่งที่ต้องการจัด โดยผู้เชี่ยวชาญจะเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้อง (IC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามที่นำไปใช้ได้จำนวน 40 ข้อ จากที่สร้างไว้ 50 ข้อ

5.2 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยครั้งนี้ จำนวน 50 คนเพื่อนำผลไปวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถามโดยหาค่าของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัท (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.8181

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังหัวหน้าอุทยานนกน้ำทะเลน้อย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปขอดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามไป 400 ฉบับ ได้รับคืน 400 ฉบับ แล้วนำแบบสอบถามมาตรวจความสมบูรณ์คัดเลือก 384 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. ทำการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัท (Cronbach, 1970 : 161) และหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC) (วิเชียร เกตุสิงห์. 2530 : 140 – 141)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การศึกษาลักษณะทั่วไปของลักษณะตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง โดยการแจกแจงความถี่ และแปลงเป็นค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การศึกษาลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับลักษณะทั่วไป (N = 384)

ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว	จำนวน (N)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	244	63.60
หญิง	140	36.40
รวม	384	100.00
2. อายุ		
15 - 25 ปี	109	28.50
26 - 45 ปี	180	46.80
45 ปีขึ้นไป	95	24.70
รวม	384	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	135	35.10
ปริญญาตรีขึ้นไป	249	64.90
รวม	384	100.00
4. ลักษณะการมาท่องเที่ยว		
เข้าไปเย็นกลับ	328	85.28
พักค้างแรม	56	14.72
รวม	384	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง เป็นเพศชาย 244 คน คิดเป็นร้อยละ 63.60 เพศหญิง 140 คน คิดเป็นร้อยละ 36.40 อายุ 15-25 ปี 109 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50 อายุ 26-45 ปี 180 คน คิดเป็นร้อยละ 46.80 อายุ 46 ปี ขึ้นไป 95 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป 249 คน คิดเป็นร้อยละ 64.90 ต่ำกว่าปริญญาตรี 135 คน คิดเป็นร้อยละ 35.10 มีลักษณะการมาท่องเที่ยวแบบเข้าไปเย็นกลับ 328 คน คิดเป็นร้อยละ 85.28 และพักค้างแรม 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.72

ตอนที่ 2 การศึกษาข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานน้ำทะเลน้อย โดยรวมเป็นรายด้าน และรายข้อ ทำการวิเคราะห์โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังปรากฏในตารางที่ 2-31

ตาราง 2 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่ (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่			
1. การจัดตกแต่งบริเวณต่างๆ กลมกลืนไปกับสภาพธรรมชาติ	3.89	.68	เห็นด้วยมาก
2. รูปทรงของตัวอาคารที่สร้างขึ้นกลมกลืนไปกับสภาพธรรมชาติ	2.70	.74	เห็นด้วยปานกลาง
3. วัสดุและสีทาอาคารที่พิกและอาคารนั้นทนทานเหมาะสมกลมกลืนไปกับธรรมชาติ	2.90	.78	เห็นด้วยปานกลาง
4. อาคารสถานที่ก่อสร้างจัดเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามถูกสุขอนามัย	4.20	.77	เห็นด้วยมาก
5. บริเวณสถานที่ สำหรับคนก คูส์ตร์ทะเล ปลอดภัยสวยงามสะอาด	3.91	.84	เห็นด้วยมาก
6. มีการบำรุงรักษาพัฒนาพันธุ์ไม้ต่างๆ ให้สมบูรณ์สวยงามตามธรรมชาติตลอดปี	3.78	.82	เห็นด้วยมาก
7. สภาพชายหาด และน้ำทะเลสะอาด ไม่มีมลพิษและขยะ	3.66	.80	เห็นด้วยมาก
8. มีการพัฒนา ตกแต่ง ปรับปรุงสถานที่ให้เป็นสวนพฤกษชาติสวยงาม	3.78	.69	เห็นด้วยมาก
รวม	3.61	.66	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 2 แสดงว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง คือ ข้อ 2 รูปทรงของตัวอาคารที่สร้างขึ้นกลมกลืนไปกับสภาพธรรมชาติ ($\bar{X} = 2.70$) และข้อ 3 วัสดุและสีทาอาคารที่พึก และอาคารนั้นทนทานเหมาะสมกลมกลืนไปกับธรรมชาติ ($\bar{X} = 2.90$) นอกนั้นทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป			
1. จัดบริการให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยว	3.80	.78	เห็นด้วยมาก
2. จัดบริการให้มีผู้นำกิจกรรมนันทนาการอย่างเหมาะสม และเพียงพอ	3.76	.74	เห็นด้วยมาก
3. จัดให้มีสถานที่สำหรับปฐมพยาบาลสำหรับบริการไว้ ณ บริเวณที่เห็นเด่นชัด สะดวกต่อการใช้บริการ	2.78	.65	เห็นด้วยปานกลาง
4. จัดบริการให้ความปลอดภัยโดยใช้ทั้งบุคคล และเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์พร้อมเทคโนโลยีสมัยใหม่เพียงพอ	2.75	.70	เห็นด้วยปานกลาง
5. จัดให้มีการเช่ายืมอุปกรณ์การพักผ่อนและอุปกรณ์ประกอบกิจกรรมนันทนาการเพียงพอ เหมาะสม	2.80	.80	เห็นด้วยปานกลาง
6. จัดระบบการจราจรและที่จอดรถไว้อย่างเพียงพอและสะดวกปลอดภัย	3.90	.78	เห็นด้วยมาก
7. จัดระบบสาธารณูปโภคด้านความสว่าง ท่อระบายน้ำ ได้อย่างสมบูรณ์	2.74	.74	เห็นด้วยปานกลาง

ตาราง 3 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8. บริการให้การประชาสัมพันธ์ทั้งก่อนเข้าร่วมกิจกรรม และระหว่างร่วมกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว เข้าใจง่าย	2.78	.74	เห็นด้วยปานกลาง
9. จัดระบบผังพื้นที่โดยแสดงนิทรรศการบอกสถานที่ ทิศทาง สัญลักษณ์ชัดเจน มากพอเข้าใจง่าย	2.75	.75	เห็นด้วยปานกลาง
รวม	3.11	.77	เห็นด้วยปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการทั่วไป อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก คือ ข้อ 1 จัดบริการให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.80$) ข้อ 2 จัดบริการให้ผู้นำกิจกรรมนั้นทนทานการอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X} = 3.76$) และข้อ 6 จัดระบบการจราจรและที่จอดรถไว้อย่างเพียงพอและสะดวกปลอดภัย ($\bar{X} = 3.90$) นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านบุคลากร (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากร			
1. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีมนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ เจตคติ และความรู้ในการบริการเป็นอย่างดี	4.80	.78	เห็นด้วย มากที่สุด
2. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรได้รับการสนับสนุน ส่งเสริม ให้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ เบื้องต้น	4.18	.71	เห็นด้วย มาก
3. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีเครื่องแบบแยกเฉพาะ หน้าที่ให้เห็นชัดเจน	4.00	.75	เห็นด้วย มาก
4. ควรคำนึงถึงปริมาณพนักงานเจ้าหน้าที่ดูแลต้อนรับ ให้มากพอกับสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ	3.98	.70	เห็นด้วย มาก
5. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีความรู้หลายๆ ด้านเกี่ยวกับ การทำหน้าที่ในสถานที่	4.10	.78	เห็นด้วย มาก
6. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีความรู้เข้าใจในหลักวิชาการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างถูกต้อง	3.98	.76	เห็นด้วย มาก
7. ควรจัดบริการให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นที่ ใกล้เคียงเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การดูแล อนุรักษ์ธรรมชาติ เพื่อจะได้ร่วมด้วยช่วยกันพัฒนา ท้องถิ่นของตนเอง	4.00	.72	เห็นด้วย มาก
8. พนักงานเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายจะต้องคำนึงถึง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ	3.80	.78	เห็นด้วย มาก
รวม	4.10	.76	เห็นด้วย มาก

จากตาราง 4 แสดงว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย
มีความคิดเห็นต่อด้านบุคลากร อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 1 พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีมนุษยสัมพันธ์บุคลิกภาพ

เจตคติ และความรู้ในการบริการเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.80$) นอกนั้นทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ			
1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.75	.73	เห็นด้วยมากที่สุด
2. การพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ	2.88	.80	เห็นด้วยปานกลาง
3. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น	4.76	.75	เห็นด้วยมากที่สุด
4. การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นหน้าที่ของภาครัฐผู้ประกอบการธุรกิจ และบุคคลทั่วไป	4.01	.73	เห็นด้วยมาก
5. ควรมีของที่ระลึกเพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น บริการนักท่องเที่ยวให้มากและเหมาะสม	3.01	.80	เห็นด้วยปานกลาง
6. รัฐควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อยให้มากขึ้น	4.05	.75	เห็นด้วยมาก
7. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถทำได้อย่างจริงจัง	4.15	.78	เห็นด้วยมาก
รวม	3.94	.84	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 5 แสดงว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีความคิดเห็นด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 1 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.75$) และข้อ 3 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อยมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.76$) และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง คือ ข้อ 2 การพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ($\bar{X} = 2.88$) และข้อ 5 ควรมีของที่ระลึกเพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น บริการนักท่องเที่ยวให้มากและเหมาะสม ($\bar{X} = 3.01$) นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยเกี่ยวกับด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก			
1. อาคารที่พักและห้องกิจกรรมควรมีระบบถ่ายเทอากาศ และสว่างปลอดภัย	3.87	.76	เห็นด้วยมาก
2. ห้องน้ำ ห้องส้วม และเครื่องสุขภัณฑ์บริเวณอาคารที่พักและโดยทั่วไปแข็งแรง สะอาด ถูกสุขลักษณะ	3.94	.80	เห็นด้วยมาก
3. ปริมาณที่รองรับขยะเหมาะสมเพียงพอ	2.84	.76	เห็นด้วยปานกลาง
4. ปริมาณและคุณภาพของน้ำใช้ทั้งภายในที่พักและบริเวณต่างๆ โดยทั่วไป เหมาะสม เพียงพอ	2.78	.77	เห็นด้วยปานกลาง
5. เส้นทางสำหรับเดินติดต่อระหว่างอาคารและบริเวณประกอบกิจกรรมนันทนาการ สะอาดปลอดภัย	4.15	.70	เห็นด้วยมาก
6. อาคารที่พักควรมีทั้งชนิดมีเครื่องปรับอากาศ และไม่มีเครื่องปรับอากาศ	4.11	.70	เห็นด้วยมาก
7. มีศาลาพักผ่อนมากพอตลอดทุกฤดูกาล	3.87	.72	เห็นด้วยมาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8. มีอุปกรณ์เครื่องครัวไว้บริการเพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ	4.01	.76	เห็นด้วยมาก
รวม	3.70	.80	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 6 แสดงว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง คือ ข้อ 3 ปริมาณที่รองรับขยะเหมาะสมเพียงพอ ($\bar{X} = 2.87$) และข้อ 4 ปริมาณและคุณภาพของน้ำใช้ทั้งภายในที่พัก และบริเวณต่างๆ โดยทั่วไปเหมาะสมเพียงพอ ($\bar{X} = 2.78$) นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย โดยรวมทุกด้าน (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ (ด้าน)	ความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่	3.61	.66	เห็นด้วยมาก
2. ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป	3.11	.77	เห็นด้วยปานกลาง
3. ด้านบุคลากร	4.10	.76	เห็นด้วยมาก
4. ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	3.94	.84	เห็นด้วยมาก
5. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.70	.80	เห็นด้วยมาก
รวม	3.69	.78	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 7 แสดงว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีความคิดเห็นโดยรวมทุกด้านของปัจจัยองค์ประกอบอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง คือ ข้อ 2 ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป ($\bar{X} = 3.11$) นอกนั้นทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และมีอันดับสูงสุดของระดับเห็นด้วยมาก คือ ข้อ 3 ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.10$)

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่ จำแนกตามเพศ (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เพศชาย (N = 244)			เพศหญิง (N = 140)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่						
1. การจัดตกแต่งบริเวณต่างๆ กลมกลืนไปกับสภาพธรรมชาติ	3.80	.75	เห็นด้วยมาก	3.76	.74	เห็นด้วยมาก
2. รูปทรงของตัวอาคารที่สร้างขึ้น กลมกลืนไปกับสภาพธรรมชาติ	2.78	.80	เห็นด้วยปานกลาง	2.65	.80	เห็นด้วยปานกลาง
3. วัสดุและสีทาอาคารที่พิกและอาคารนั้นหนาเหมาะสม กลมกลืนไปกับธรรมชาติ	2.96	.78	เห็นด้วยปานกลาง	2.90	.76	เห็นด้วยปานกลาง
4. อาคารสถานที่ก่อสร้างจัดเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม ถูกสุขอนามัย	4.20	.91	เห็นด้วยมาก	4.09	.78	เห็นด้วยมาก
5. บริเวณสถานที่ สำหรับตุนก คูสัตว์ทะเล ปลอดภัย สวยงาม สะอาด	3.90	.84	เห็นด้วยมาก	3.84	.76	เห็นด้วยมาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เพศชาย (N = 244)			เพศหญิง (N = 140)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
6. มีการบำรุงรักษาพัฒนาพันธุ์ไม้ต่างๆ ให้สมบูรณ์ สวยงามตามธรรมชาติตลอดปี	3.75	.76	เห็นด้วยมาก	3.90	.78	เห็นด้วยมาก
7. สภาพชายหาด และน้ำทะเลสะอาด ไม่มีมลพิษ และขยะ	3.76	.69	เห็นด้วยมาก	3.78	.80	เห็นด้วยมาก
8. มีการพัฒนา ตกแต่ง ปรับปรุงสถานที่ให้เป็นสวนพฤกษชาติ สวยงาม	3.69	.70	เห็นด้วยมาก	3.77	.91	เห็นด้วยมาก
รวม	3.60	.69	เห็นด้วยมาก	3.59	.77	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 8 แสดงว่านักท่องเที่ยวทั้งเพศชาย และเพศหญิงที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ชาย $\bar{X} = 3.60$, หญิง $\bar{X} = 3.59$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นทั้งชายและหญิงอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางคือ ข้อ 2 รูปทรงของตัวอาคารที่สร้างขึ้นกลมกลืนไปกับสภาพธรรมชาติ (ชาย $\bar{X} = 2.78$, หญิง $\bar{X} = 2.65$) และข้อ 3 วัสดุ และสีทาอาคารที่พึก และอาคารนั้นทนทานการเหมาะสมกลมกลืนไปกับธรรมชาติ (ชาย $\bar{X} = 2.96$, หญิง $\bar{X} = 2.90$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป
จำแนกตามเพศ (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เพศชาย (N = 244)			เพศหญิง (N = 140)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป						
1. จัดบริการให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยว	3.86	.74	เห็นด้วยมาก	3.88	.78	เห็นด้วยมาก
2. จัดบริการให้มีผู้นำกิจกรรมนันทนาการอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	3.56	.69	เห็นด้วยมาก	4.11	.80	เห็นด้วยมาก
3. จัดให้มีสถานที่สำหรับปฐมพยาบาลสำหรับบริการไว้ ณ บริเวณที่เห็นเด่นชัดสะดวกต่อการใช้บริการ	2.74	.78	เห็นด้วยปานกลาง	2.80	.76	เห็นด้วยปานกลาง
4. จัดบริการให้ความปลอดภัยโดยใช้ทั้งบุคคล และเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์พร้อมเทคโนโลยีสมัยใหม่เพียงพอ	2.80	.69	เห็นด้วยปานกลาง	2.71	.78	เห็นด้วยปานกลาง
5. จัดให้มีการเข้าเยี่ยมชมอุปกรณ์พิพิธภัณฑ์และอุปกรณ์ประกอบกิจกรรมนันทนาการเพียงพอเหมาะสม	2.79	.74	เห็นด้วยปานกลาง	2.78	.69	เห็นด้วยปานกลาง
6. จัดระบบการจราจรและที่จอดรถไว้อย่างเพียงพอและสะดวกปลอดภัย	3.90	.76	เห็นด้วยมาก	3.70	.66	เห็นด้วยมาก
7. จัดระบบสาธารณูปโภคด้านความสว่าง ท่อระบายน้ำได้อย่างสมบูรณ์	2.76	.80	เห็นด้วยปานกลาง	2.75	.81	เห็นด้วยปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เพศชาย (N = 244)			เพศหญิง (N = 140)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8. บริการให้การประชาสัมพันธ์ ทั้งก่อนเข้าร่วมกิจกรรมและ ระหว่างร่วมกิจกรรมได้อย่าง ถูกต้อง รวดเร็ว เข้าใจง่าย	2.80	.78	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.80	.81	เห็นด้วย ปาน กลาง
9. จัดระบบผังพื้นที่โดยแสดง นิทรรศการบอกสถานที่ ทิศทาง สัญลักษณ์ชัดเจนมาก พอเข้าใจง่าย	2.85	.77	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.81	.74	เห็นด้วย ปาน กลาง
รวม	3.12	.68	เห็นด้วย ปาน กลาง	3.10	.88	เห็นด้วย ปาน กลาง

จากตาราง 9 แสดงว่า นักท่องเที่ยวทั้งเพศชาย และเพศหญิงที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีความคิดเห็นต่อด้านบริหารจัดการโดยทั่วไปทั้งเพศชาย และเพศหญิง อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง (ชาย $\bar{X} = 3.12$, หญิง $\bar{X} = 3.10$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของเพศชายและเพศหญิงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก คือ ข้อ 1 จัดบริการให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยว (ชาย $\bar{X} = 3.86$, หญิง $\bar{X} = 3.88$) ข้อ 2 จัดบริการให้มีผู้นำกิจกรรมนันทนาการอย่างเหมาะสมและเพียงพอ (ชาย $\bar{X} = 3.56$, หญิง $\bar{X} = 4.11$) และข้อ 6 จัดระบบการจราจรและที่จอดรถไว้อย่างเพียงพอและสะดวกปลอดภัย (ชาย $\bar{X} = 3.90$, หญิง $\bar{X} = 3.70$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านบุคลากร จำแนกตามเพศ
(N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เพศชาย (N = 244)			เพศหญิง (N = 140)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากร						
1. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมี มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ เจตคติ และความรู้ในการ บริการเป็นอย่างดี	4.56	.75	เห็นด้วย มาก ที่สุด	4.81	.80	เห็นด้วย มากที่สุด
2. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรได้รับ การสนับสนุน ส่งเสริมให้มี ความรู้ ความสามารถในการ บริหารจัดการเบื้องต้น	4.30	.80	เห็นด้วย มาก	4.10	.78	เห็นด้วย มาก
3. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมี เครื่องแบบแยกเฉพาะหน้าที่ ให้เห็นชัดเจน	3.94	.76	เห็นด้วย มาก	3.88	.78	เห็นด้วย มาก
4. ควรคำนึงถึงปริมาณพนักงาน เจ้าหน้าที่ดูแลต้อนรับ ให้มาก พอกับสัดส่วนของ นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ	3.95	.59	เห็นด้วย มาก	3.90	.76	เห็นด้วย มาก
5. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมี ความรู้หลายๆ ด้านเกี่ยวกับ การทำหน้าที่ในสถานที่	4.01	.78	เห็นด้วย มาก	4.11	.78	เห็นด้วย มาก
6. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมี ความรู้ เข้าใจในหลักวิชาการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่าง ถูกต้อง	3.87	.69	เห็นด้วย มาก	3.90	.90	เห็นด้วย มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เพศชาย (N = 244)			เพศหญิง (N = 140)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
7. ควรจัดบริการให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นที่ใกล้เคียงเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การดูแลอนุรักษ์ธรรมชาติ เพื่อจะได้ร่วมด้วยช่วยกันพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง	4.00	.76	เห็นด้วยมาก	4.11	.78	เห็นด้วยมาก
8. พนักงานเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายจะต้องคำนึงถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ	3.76	.70	เห็นด้วยมาก	3.78	.68	เห็นด้วยมาก
รวม	4.05	.90	เห็นด้วยมาก	43.07	.66	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 10 แสดงว่า นักท่องเที่ยวทั้งเพศชาย และเพศหญิงที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีความคิดเห็นด้านบุคลากรทั้งเพศชาย และเพศหญิงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ชาย $\bar{X} = 4.05$, หญิง $\bar{X} = 4.07$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของเพศชายและเพศหญิงอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 1 พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีมนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ เจตคติ และความรู้ในการบริการเป็นอย่างดี (ชาย $\bar{X} = 4.56$, หญิง $\bar{X} = 4.81$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านทั่วไปของการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ จำแนกตามเพศ (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เพศชาย (N = 244)			เพศหญิง (N = 140)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ						
1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.70	.78	เห็นด้วยมากที่สุด	4.66	.70	เห็นด้วยมากที่สุด
2. การพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ	2.78	.90	เห็นด้วยปานกลาง	2.60	.78	เห็นด้วยปานกลาง
3. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น	4.70	.76	เห็นด้วยมากที่สุด	4.60	.75	เห็นด้วยมากที่สุด
4. การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นหน้าที่ของภาครัฐผู้ประกอบการธุรกิจ และบุคคลทั่วไป	4.01	.73	เห็นด้วยมาก	3.88	.78	เห็นด้วยมาก
5. ควรมีของที่ระลึกเพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นบริการนักท่องเที่ยวให้มากและเหมาะสม	2.81	.80	เห็นด้วยปานกลาง	3.66	.76	เห็นด้วยมาก

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เพศชาย (N = 244)			เพศหญิง (N = 140)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
6. รัฐควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อยให้มากขึ้น	4.00	.70	เห็นด้วยมาก	4.15	.68	เห็นด้วยมาก
7. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถทำได้อย่างจริงจัง	4.12	.72	เห็นด้วยมาก	4.30	.70	เห็นด้วยมาก
รวม	3.87	.76	เห็นด้วยมาก	3.97	.77	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 11 แสดงว่า นักท่องเที่ยวทั้งเพศชาย และเพศหญิงที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีความคิดเห็นต่อด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ชาย $\bar{X} = 3.87$, หญิง $\bar{X} = 3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นทั้งเพศชายและเพศหญิงอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 1 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ชาย $\bar{X} = 4.70$, หญิง $\bar{X} = 4.66$) และข้อ 3 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นในบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อยมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น (ชาย $\bar{X} = 4.70$, หญิง $\bar{X} = 4.60$) และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง คือ ข้อ 2 การพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ (ชาย $\bar{X} = 2.78$, หญิง $\bar{X} = 2.60$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
จำแนกตามเพศ (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เพศชาย (N = 244)			เพศหญิง (N = 140)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก						
1. อาคารที่พักและห้องกิจกรรม ควรมีระบบถ่ายเทอากาศ และ สว่าง ปลอดภัย	3.91	.76	เห็นด้วย มาก	3.76	.69	เห็นด้วย มาก
2. ห้องน้ำ ห้องส้วม และเครื่อง สุขภัณฑ์บริเวณอาคาร ที่พัก และโดยทั่วไปแข็งแรง สะดวก ถูกสุขลักษณะ	3.84	.69	เห็นด้วย มาก	3.80	.66	เห็นด้วย มาก
3. ปริมาณที่รองรับขยะเหมาะสม เพียงพอ	2.78	.70	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.80	.69	เห็นด้วย ปาน กลาง
4. ปริมาณและคุณภาพของน้ำใช้ ทั้งภายในที่พักและบริเวณ ต่าง ๆ โดยทั่วไป เหมาะสม เพียงพอ	2.90	.86	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.78	.76	เห็นด้วย ปาน กลาง
5. เส้นทางสำหรับเดินติดต่อ ระหว่างอาคารและบริเวณ ประกอบกิจกรรมนันทนาการ สะดวกปลอดภัย	4.01	.74	เห็นด้วย มาก	3.94	.77	เห็นด้วย มาก
6. อาคารที่พักควรมีทั้งชนิดมี เครื่องปรับอากาศ และไม่มี เครื่องปรับอากาศ	4.11	.75	เห็นด้วย มาก	4.01	.75	เห็นด้วย มาก
7. มีศาลาพักผ่อนมากพอตลอด ทุกฤดูกาล	4.20	.76	เห็นด้วย มาก	4.05	.78	เห็นด้วย มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เพศชาย (N = 244)			เพศหญิง (N = 140)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8. มีอุปกรณ์เครื่องครัวไว้บริการ เพียงพอ สะอาด และ ถูกสุขลักษณะ	3.98	.80	เห็นด้วย มาก	3.96	.80	เห็นด้วย มาก
รวม	3.72	.74	เห็นด้วย มาก	3.63	.70	เห็นด้วย มาก

จากตาราง 12 แสดงว่า นักท่องเที่ยวทั้งเพศชาย และเพศหญิงที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีความคิดเห็นต่อต้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ชาย $\bar{X} = 3.72$, หญิง $\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นทั้งเพศชายและเพศหญิงอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางคือ ข้อ 3 ปริมาณที่รองรับขยะเหมาะสมเพียงพอ (ชาย $\bar{X} = 2.78$, หญิง $\bar{X} = 2.80$) และข้อ 4 ปริมาณและคุณภาพของน้ำที่ใช้ทั้งภายในที่พักและบริเวณต่างๆ โดยทั่วไปเหมาะสมเพียงพอ (ชาย $\bar{X} = 2.90$, หญิง $\bar{X} = 2.78$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จำแนกตามเพศ โดยรวมทุกด้าน
(N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ (รวมด้าน)	ความคิดเห็น					
	เพศชาย (N = 244)			เพศหญิง (N = 140)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านสภาพแวดล้อมทาง กายภาพของบริเวณสถานที่	3.60	.69	เห็นด้วย มาก	3.59	.77	เห็นด้วย มาก
2. ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป	3.12	.69	เห็นด้วย ปาน กลาง	3.10	.88	เห็นด้วย ปาน กลาง
3. ด้านบุคลากร	4.05	.90	เห็นด้วย มาก	4.07	.66	เห็นด้วย มาก
4. ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	3.87	.76	เห็นด้วย มาก	3.97	.77	เห็นด้วย มาก
5. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.72	.74	เห็นด้วย มาก	3.63	.70	เห็นด้วย มาก
รวม	3.67	.71	เห็นด้วย มาก	3.67	.76	เห็นด้วย มาก

จากตาราง 13 แสดงว่า นักท่องเที่ยวทั้งเพศชาย และเพศหญิงที่เดินทางมาท่องเที่ยว
ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีความคิดเห็นโดยรวมทุกด้านของปัจจัยองค์ประกอบอยู่ในระดับ
เห็นด้วยมาก (ชาย $\bar{X} = 3.67$, หญิง $\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบมีความคิดเห็น
อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง คือ 2 ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป (ชาย $\bar{X} = 3.12$,
หญิง $\bar{X} = 3.10$) นอกนั้นทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมทาง
กายภาพของบริเวณสถานที่ จำแนกตามอายุ (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น								
	อายุ 15-25 ปี (N = 109)			อายุ 26-45 ปี (N = 180)			อายุ 46 ปีขึ้นไป (N = 95)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณ สถานที่									
1. การจัดตกแต่งบริเวณต่างๆ กลมกลืนไปกับสภาพธรรมชาติ	3.79	.69	เห็นด้วยมาก	3.86	.74	เห็นด้วยมาก	3.80	.69	เห็นด้วยมาก
2. รูปทรงของตัวอาคารที่สร้างขึ้น กลมกลืนไปกับสภาพธรรมชาติ	2.91	.74	เห็นด้วยปานกลาง	2.88	.75	เห็นด้วยปานกลาง	2.81	.88	เห็นด้วยปานกลาง
3. วัสดุและสีทาอาคารที่พึกและอาคารนั้นทนทานการเหมาะสมกลมกลืนไปกับธรรมชาติ	2.70	.76	เห็นด้วยปานกลาง	2.89	.76	เห็นด้วยปานกลาง	2.91	.76	เห็นด้วยปานกลาง
4. อาคารสถานที่ก่อสร้างจัดเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามถูกสุขอนามัย	4.21	.80	เห็นด้วยมาก	3.96	.59	เห็นด้วยมาก	3.84	.80	เห็นด้วยมาก
5. บริเวณสถานที่สำหรับคูนก ดูสัตว์ทะเลปลอดภัย สวยงามสะอาด	3.90	.81	เห็นด้วยมาก	3.84	.66	เห็นด้วยมาก	3.96	.75	เห็นด้วยมาก
6. มีการบำรุงรักษาพัฒนาพันธุ์ไม้ต่างๆ ให้สมบูรณ์ สวยงามตามธรรมชาติตลอดปี	3.68	.76	เห็นด้วยมาก	3.94	.78	เห็นด้วยมาก	3.89	.90	เห็นด้วยมาก
7. สภาพชายหาด และน้ำทะเลสะอาด ไม่มีมลพิษและขยะ	3.98	.75	เห็นด้วยมาก	3.94	.90	เห็นด้วยมาก	3.81	.76	เห็นด้วยมาก
8. มีการพัฒนา ตกแต่งปรับปรุง สถานที่ให้เป็นสวน พฤษชาติสวยงาม	3.72	.76	เห็นด้วยมาก	3.68	.69	เห็นด้วยมาก	3.74	.80	เห็นด้วยมาก
รวม	3.61	.76	เห็นด้วยมาก	3.61	.70	เห็นด้วยมาก	3.59	.75	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 14 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยที่มีอายุอยู่ในกลุ่มต่างๆ ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นต่อด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (อายุ 15-25 ปี $\bar{X} = 3.61$, อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 3.61$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 3.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวทั้งที่มีอายุ 15-25 ปี, อายุ 26-45 ปี, อายุ 46 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางคือ ข้อ 2 รูปทรงของตัวอาคารที่สร้างขึ้นกลมกลืนไปกับสภาพธรรมชาติ (อายุ 15-25 ปี $\bar{X} = 2.91$, อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 2.88$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 2.81$) และข้อ 3 วัสดุ และสีทาอาคารที่พึก และอาคารนั้นทนทานเหมาะสมกลมกลืนไปกับธรรมชาติ (อายุ 15-25 ปี $\bar{X} = 2.70$, อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 2.89$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 2.91$) นอกนั้นทุกข้ออยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 15 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป จำแนกตามอายุ (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น								
	อายุ 15-25 ปี (N = 109)			อายุ 26-45 ปี (N = 180)			อายุ 46 ปีขึ้นไป (N = 95)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป									
1. จัดบริการให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยว	3.80	.65	เห็นด้วยมาก	3.75	.74	เห็นด้วยมาก	3.11	.74	เห็นด้วยปานกลาง
2. จัดบริการให้มีผู้นำกิจกรรมนันทนาการอย่างเหมาะสม และเพียงพอ	3.51	.74	เห็นด้วยมาก	3.90	.75	เห็นด้วยมาก	3.81	.80	เห็นด้วยมาก
3. จัดให้มีสถานที่สำหรับปฐมพยาบาลสำหรับบริการไว้ ณ บริเวณที่เห็นเด่นชัด สะดวกต่อการให้บริการ	2.76	.69	เห็นด้วยปานกลาง	2.81	.70	เห็นด้วยปานกลาง	3.11	.66	เห็นด้วยปานกลาง
4. จัดบริการให้ความปลอดภัยโดยใช้ทั้งบุคคล และเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์พร้อมเทคโนโลยีสมัยใหม่เพียงพอ	2.80	.71	เห็นด้วยปานกลาง	2.74	.74	เห็นด้วยปานกลาง	2.81	.76	เห็นด้วยปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น								
	อายุ 15-25 ปี (N = 109)			อายุ 26-45 ปี (N = 180)			อายุ 46 ปีขึ้นไป (N = 95)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
5. จัดให้มีการเข้ายิม อุปกรณ์การพักผ่อนและ อุปกรณ์ประกอบ กิจกรรมนันทนาการ เพียงพอ เหมาะสม	2.76	.76	เห็น ด้วย ปาน กลาง	2.78	.78	เห็น ด้วย ปาน กลาง	2.91	.90	เห็น ด้วย ปาน กลาง
6. จัดระบบการจราจรและ ที่จอดรถไว้อย่างเพียงพอ และสะดวกปลอดภัย	3.86	.69	เห็น ด้วย ปาน กลาง	3.86	.65	เห็น ด้วย มาก	3.78	.78	เห็น ด้วย มาก
7. จัดระบบสาธารณูปโภค ด้านความสว่าง ท่อระบายน้ำ ได้อย่าง สมบูรณ์	2.68	.74	เห็น ด้วย ปาน กลาง	2.70	.76	เห็น ด้วย ปาน กลาง	2.84	.70	เห็น ด้วย มาก
8. บริการให้การประชาสัมพันธ์ ทั้งก่อนเข้าร่วม กิจกรรมและระหว่างร่วม กิจกรรมได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว เข้าใจง่าย	2.78	.90	เห็น ด้วย ปาน กลาง	2.80	.78	เห็น ด้วย ปาน กลาง	2.76	.88	เห็น ด้วย ปาน กลาง
9. จัดระบบผังพื้นที่โดย แสดงนิทรรศการบอก สถานที่ ทิศทาง สัญลักษณ์ชัดเจน มาก พอเข้าใจง่าย	2.75	.77	เห็น ด้วย ปาน กลาง	2.81	.76	เห็น ด้วย ปาน กลาง	2.76	.80	เห็น ด้วย ปาน กลาง
รวม	3.08	.75	เห็น ด้วย ปาน กลาง	3.10	.72	เห็น ด้วย ปาน กลาง	3.10	.78	เห็น ด้วย ปาน กลาง

จากตาราง 15 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย ที่มีอายุต่าง ๆ ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นต่อด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป อยู่ในระดับเห็นด้วย ปานกลาง (อายุ 15-25 ปี $\bar{X} = 3.08$, อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 3.10$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวทั้งที่มีอายุ 15-25 ปี, อายุ 26-45 ปี มีความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก คือ ข้อ 1 จัดบริการให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่

นักท่องเที่ยว (อายุ 15-25 ปี $\bar{X} = 3.80$, อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 3.75$) และข้อ 2 จัดบริการให้ผู้นำกิจกรรมนั้นหนาตาการอย่างเหมาะสมและเพียงพอ (อายุ 15-25 ปี $\bar{X} = 3.51$, อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 3.90$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 3.81$) ข้อ 6 จัดระบบจราจรและที่จอดรถไว้อย่างเพียงพอและสะดวกปลอดภัย (อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 3.68$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 3.78$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มอายุมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

ตาราง 16 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านบุคลากร จำแนกตามอายุ (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น								
	อายุ 15-25 ปี (N = 109)			อายุ 26-45 ปี (N = 180)			อายุ 46 ปีขึ้นไป (N = 95)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากร									
1. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีมนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ เจตคติ และความรู้ในการบริการเป็นอย่างดี	4.83	.78	เห็นด้วยมากที่สุด	4.71	.80	เห็นด้วยมากที่สุด	4.75	.68	เห็นด้วยมากที่สุด
2. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการเบื้องต้น	4.27	.69	เห็นด้วยมาก	4.06	.76	เห็นด้วยมาก	4.11	.80	เห็นด้วยมาก
3. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีเครื่องแบบแยกเฉพาะหน้าที่ให้เห็นชัดเจน	4.11	.71	เห็นด้วยมาก	4.15	.63	เห็นด้วยมาก	3.90	.76	เห็นด้วยมาก
4. ควรคำนึงถึงปริมาณพนักงานเจ้าหน้าที่ดูแลต้อนรับ ให้มากพอกับสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ	4.05	.85	เห็นด้วยมาก	4.30	.70	เห็นด้วยมาก	3.78	.81	เห็นด้วยมาก
5. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีความรู้หลายๆ ด้าน เกี่ยวกับการทำหน้าที่ในสถานที่	4.11	.76	เห็นด้วยมาก	4.10	.66	เห็นด้วยมาก	3.96	.79	เห็นด้วยมาก

ตาราง 16 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น								
	อายุ 15-25 ปี (N = 109)			อายุ 26-45 ปี (N = 180)			อายุ 46 ปีขึ้นไป (N = 95)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
6. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีความรู้เข้าใจในหลักวิชาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างถูกต้อง	4.06	.68	เห็นด้วยมาก	4.02	.78	เห็นด้วยมาก	4.08	.88	เห็นด้วยมาก
7. ควรจัดบริการให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นที่ใกล้เคียงเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การดูแลอนุรักษ์ธรรมชาติ เพื่อจะได้ร่วมด้วยช่วยกันพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง	4.01	.80	เห็นด้วยมาก	3.91	.78	เห็นด้วยมาก	3.87	.75	เห็นด้วยมาก
8. พนักงานเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายจะต้องคำนึงถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ	3.90	.96	เห็นด้วยมาก	3.86	.66	เห็นด้วยมาก	3.92	.80	เห็นด้วยมาก
รวม	4.16	.76	เห็นด้วยมาก	4.09	.80	เห็นด้วยมาก	4.04	.75	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 16 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย ที่มีอายุต่าง ๆ ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นต่อด้านบุคลากรอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (อายุ 15-25 ปี $\bar{X} = 4.16$, อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 4.09$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักท่องเที่ยวทั้งที่มีอายุ 15-25 ปี, อายุ 26-45 ปี และอายุ 46 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 1 พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีมนุษยสัมพันธ์บุคลิกภาพ เจตคติ และความรู้ในการบริการเป็นอย่างดี (อายุ 15-25 ปี $\bar{X} = 4.83$, อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 4.71$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 4.75$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 17 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านทั่วไปของการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ จำแนกตามอายุ (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น								
	อายุ 15-25 ปี (N = 109)			อายุ 26-45 ปี (N = 180)			อายุ 46 ปีขึ้นไป (N = 95)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ									
1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.70	.70	เห็นด้วยมากที่สุด	4.71	.75	เห็นด้วยมากที่สุด	4.76	.66	เห็นด้วยมากที่สุด
2. การพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ	2.88	.76	เห็นด้วยปานกลาง	2.80	.75	เห็นด้วยปานกลาง	2.89	.69	เห็นด้วยปานกลาง
3. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีชีวิตความเป็นอยู่ ดีขึ้น	4.80	.69	เห็นด้วยมาก	4.81	.75	เห็นด้วยมาก	4.79	.69	เห็นด้วยมาก
4. การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นหน้าที่ของภาครัฐ ผู้ประกอบการธุรกิจและบุคคลทั่วไป	3.56	.80	เห็นด้วยมากที่สุด	3.74	.88	เห็นด้วยมากที่สุด	3.69	.76	เห็นด้วยมากที่สุด
5. ควรมีของที่ระลึกเพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น บริการนักท่องเที่ยวให้มากและเหมาะสม	3.06	.76	เห็นด้วยมาก	3.10	.80	เห็นด้วยมาก	3.00	.80	เห็นด้วยมาก
6. ภาครัฐให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อยให้มากขึ้น	4.09	.69	เห็นด้วยมาก	3.90	.75	เห็นด้วยมาก	4.11	.76	เห็นด้วยมาก

ตาราง 17 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น								
	อายุ 15-25 ปี (N = 109)			อายุ 26-45 ปี (N = 180)			อายุ 46 ปีขึ้นไป (N = 95)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
7. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรเป็นอุตสาหกรรมที่ สามารถทำได้อย่าง จริงจัง	4.11	.75	เห็น ด้วย มาก	3.98	.69	เห็น ด้วย มาก	4.20	.80	เห็น ด้วย มาก
รวม	3.90	.75	เห็น ด้วย มาก	3.86	.68	เห็น ด้วย มาก	3.93	.70	เห็น ด้วย มาก

จากตาราง 17 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย ที่มีอายุต่างๆ ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นต่อด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (อายุ 15-25 ปี $\bar{X} = 3.90$, อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 3.86$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบ นักท่องเที่ยวทั้งที่มีอายุ 15-25 ปี, อายุ 26-45 ปี, อายุ 46 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 1 จัดบริการให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยว (อายุ 15-25 ปี $\bar{X} = 4.70$, อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 4.71$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 4.76$) และข้อ 4 การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นหน้าที่ของภาครัฐ ผู้ประกอบการธุรกิจและบุคคลทั่วไป (อายุ 15-25 ปี $\bar{X} = 3.56$, อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 3.74$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 3.69$) และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง คือ ข้อ 2 การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ (อายุ 15-25 ปี $\bar{X} = 2.88$, อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 2.80$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 2.89$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 18 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
จำแนกตามอายุ (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น								
	อายุ 15-25 ปี (N = 109)			อายุ 26-45 ปี (N = 180)			อายุ 46 ปีขึ้นไป (N = 95)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก									
1. อาคารที่พักและห้อง กิจกรรมควรมีระบบถ่าย เทอากาศ และสว่าง ปลอดภัย	3.78	.80	เห็น ด้วย มาก	3.76	.81	เห็น ด้วย มาก	3.91	.76	เห็น ด้วย มาก
2. ห้องน้ำ ห้องส้วม และ เครื่องสุขภัณฑ์บริเวณ อาคาร ที่พักและโดย ทั่วไปแข็งแรง สะอาด ถูกสุขลักษณะ	3.91	.86	เห็น ด้วย มาก	3.90	.87	เห็น ด้วย มาก	3.98	.80	เห็น ด้วย มาก
3. ปริมาณที่รองรับขยะ เหมาะสมเพียงพอ	3.08	.80	เห็น ด้วย ปาน กลาง	2.77	.65	เห็น ด้วย ปาน กลาง	2.85	.72	เห็น ด้วย ปาน กลาง
4. ปริมาณและคุณภาพ ของน้ำใช้ทั้งภายในที่พัก และบริเวณต่างๆ โดย ทั่วไป เหมาะสม เพียงพอ	3.11	.96	เห็น ด้วย ปาน กลาง	3.26	.76	เห็น ด้วย ปาน กลาง	2.88	.81	เห็น ด้วย ปาน กลาง
5. เส้นทางสำหรับเดินติดต่อ ระหว่างอาคารและ บริเวณประกอบกิจกรรม นันทนาการ สะอาด ปลอดภัย	3.98	.74	เห็น ด้วย มาก	4.12	.84	เห็น ด้วย มาก	4.10	.75	เห็น ด้วย มาก
6. อาคารที่พักควรมีทั้ง ชนิดมีเครื่องปรับอากาศ และไม่มีเครื่องปรับ อากาศ	4.02	.81	เห็น ด้วย มาก	4.10	.75	เห็น ด้วย มาก	3.91	.76	เห็น ด้วย มาก
7. มีศาลาพักผ่อนมากพอ ตลอดทุกฤดูกาล	3.87	.69	เห็น ด้วย มาก	3.79	.80	เห็น ด้วย มาก	3.80	.75	เห็น ด้วย มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น								
	อายุ 15-25 ปี (N = 109)			อายุ 26-45 ปี (N = 180)			อายุ 46 ปีขึ้นไป (N = 95)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8. มีอุปกรณ์เครื่องครัวไว้ บริการเพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ	4.06	.78	เห็น ด้วย มาก	3.98	.76	เห็น ด้วย มาก	3.99	.80	เห็น ด้วย มาก
รวม	3.72	.72	เห็น ด้วย มาก	3.71	.74	เห็น ด้วย มาก	3.67	.68	เห็น ด้วย มาก

จากตาราง 18 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยที่มีอายุต่างๆ ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นต่อด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (อายุ 15-25 ปี $\bar{X} = 3.72$, อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 3.71$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวทั้งที่มีอายุ 15-25 ปี, อายุ 26-45 ปี, อายุ 46 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางคือ ข้อ 3 ปริมาณที่รองรับขยะเหมาะสมเพียงพอ (อายุ 15-25 ปี $\bar{X} = 3.08$, อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 2.77$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 2.85$) และข้อ 4 ปริมาณและคุณภาพของน้ำใช้ทั้งภายในที่พัก และบริเวณต่างๆ โดยทั่วไปเหมาะสมเพียงพอ (อายุ 15-25 ปี $\bar{X} = 3.11$, อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 3.26$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 2.88$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 19 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จำแนกตามอายุ โดยรวมทุกด้าน
(N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ (ด้าน)	ความคิดเห็น								
	อายุ 15-25 ปี (N = 109)			อายุ 26-45 ปี (N = 180)			อายุ 46 ปีขึ้นไป (N = 95)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านสภาพแวดล้อมทาง กายภาพของบริเวณ สถานที่	3.61	.76	เห็น ด้วย มาก	3.61	.70	เห็น ด้วย มาก	3.59	.75	เห็น ด้วย มาก
2. ด้านบริหารจัดการโดย ทั่วไป	3.08	.75	เห็น ด้วย ปาน กลาง	3.10	.72	เห็น ด้วย ปาน กลาง	3.10	.78	เห็น ด้วย ปาน กลาง
3. ด้านบุคลากร	4.16	.76	เห็น ด้วย มาก	4.09	.80	เห็น ด้วย มาก	4.04	.75	เห็น ด้วย มาก
4. ด้านทั่วไปของการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	3.90	.75	เห็น ด้วย มาก	3.86	.68	เห็น ด้วย มาก	4.20	.70	เห็น ด้วย มาก
5. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.72	.72	เห็น ด้วย มาก	3.71	.74	เห็น ด้วย มาก	3.67	.68	เห็น ด้วย มาก
รวม	3.70	.76	เห็น ด้วย มาก	3.67	.68	เห็น ด้วย มาก	3.72	.69	เห็น ด้วย มาก

จากตาราง 19 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีความคิดเห็นโดยรวมทุกด้าน ของปัจจัยองค์ประกอบอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (อายุ 15-25 ปี $\bar{X} = 3.70$, อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 3.67$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง คือ ข้อ 2 ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป (อายุ 15-25 ปี $\bar{X} = 3.08$, อายุ 26-45 ปี $\bar{X} = 3.10$, อายุ 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 3.10$) นอกนั้นทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 20 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่ จำแนกตามระดับการศึกษา (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 135)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 249)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่						
1. การจัดตกแต่งบริเวณต่างๆ กลมกลืนไปกับสภาพธรรมชาติ	3.76	.74	เห็นด้วยมาก	3.82	.81	เห็นด้วยมาก
2. รูปทรงของตัวอาคารที่สร้างขึ้น กลมกลืนไปกับสภาพธรรมชาติ	2.65	.78	เห็นด้วยปานกลาง	2.75	.87	เห็นด้วยปานกลาง
3. วัสดุและสีทาอาคารที่พิกและอาคารนั้นทนทานเหมาะสม กลมกลืนไปกับธรรมชาติ	2.90	.91	เห็นด้วยปานกลาง	2.97	.79	เห็นด้วยปานกลาง
4. อาคารสถานที่ก่อสร้างจัดเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม ถูกสุขอนามัย	4.09	.80	เห็นด้วยมาก	4.19	.78	เห็นด้วยมาก
5. บริเวณสถานที่ สำหรับดูนก ดูสัตว์ทะเล ปลอดภัย สวยงาม สะอาด	3.84	.75	เห็นด้วยมาก	3.90	.78	เห็นด้วยมาก
6. มีการบำรุงรักษาพัฒนาพันธุ์ไม้ต่างๆ ให้สมบูรณ์ สวยงามตามธรรมชาติตลอดปี	3.89	.78	เห็นด้วยมาก	3.78	.90	เห็นด้วยมาก
7. สภาพชายหาด และน้ำทะเล สะอาด ไม่มีมลพิษ และขยะ	3.70	.76	เห็นด้วยมาก	3.76	.77	เห็นด้วยมาก

ตาราง 20 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 135)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 249)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8. มีการพัฒนา ตกแต่ง ปรับปรุง สถานที่ให้เป็นสวน พฤษภชาติ สวยงาม	3.77	.91	เห็นด้วย มาก	3.69	.88	เห็นด้วย มาก
รวม	3.57	.70	เห็นด้วย มาก	3.61	.74	เห็นด้วย มาก

จากตาราง 20 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย
ทั้งที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อม
ทางกายภาพของบริเวณสถานที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.57$,
ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นทั้งกลุ่มมีการศึกษา
ต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางคือ ข้อ 2
รูปทรงของตัวอาคารที่สร้างขึ้นกลมกลืนไปกับสภาพธรรมชาติ (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 2.65$,
ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 2.75$) และข้อ 3 วัสดุ และสีทาอาคารที่พึก และอาคารนั้นทนทานการเหมาะ
สมกลมกลืนไปกับธรรมชาติ (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 2.90$, ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 2.97$)
นอกจากนี้ทุกข้อและทุกกลุ่มมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 21 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป
จำแนกตามระดับการศึกษา (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 135)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 249)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป						
1. จัดบริการให้ความรู้เกี่ยวกับ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยว	3.88	.74	เห็นด้วย มาก	3.56	.76	เห็นด้วย มาก
2. จัดบริการให้มีผู้นำกิจกรรม นันทนาการอย่างเหมาะสม และเพียงพอ	4.10	.75	เห็นด้วย มาก	3.86	.75	เห็นด้วย มาก
3. จัดให้มีสถานที่สำหรับปฐม พยาบาลสำหรับบริการไว้ ณ. บริเวณที่เห็นเด่นชัด สะดวก ต่อการใช้บริการ	2.75	.80	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.75	.74	เห็นด้วย ปาน กลาง
4. จัดบริการให้ความปลอดภัย โดยใช้ทั้งบุคคล และเครื่องมือ อิเล็กทรอนิกส์พร้อมเทคโนโลยี สมัยใหม่เพียงพอ	2.75	.76	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.80	.81	เห็นด้วย ปาน กลาง
5. จัดให้มีการเช่าอุปกรณ์การ พักผ่อนและอุปกรณ์ประกอบ กิจกรรมนันทนาการเพียงพอ เหมาะสม	2.78	.77	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.79	.74	เห็นด้วย ปาน กลาง
6. จัดระบบการจราจรและ ที่จอดรถไว้อย่างเพียงพอและ สะดวกปลอดภัย	3.71	.74	เห็นด้วย ปาน กลาง	3.89	.79	เห็นด้วย มาก

ตาราง 21 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 135)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 249)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
7. จัดระบบสาธารณูปโภคด้าน ความสว่าง ท่อระบายน้ำ ได้ อย่างสมบูรณ์	2.75	.79	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.78	.80	เห็นด้วย ปาน กลาง
8. บริการให้การประชาสัมพันธ์ ทั้งก่อนเข้าร่วมกิจกรรมและ ระหว่างร่วมกิจกรรมได้อย่าง ถูกต้อง รวดเร็ว เข้าใจง่าย	2.80	.70	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.80	.76	เห็นด้วย ปาน กลาง
9. จัดระบบผังพื้นที่โดยแสดง นิทรรศการบอกสถานที่ ทิศ ทาง สัญลักษณ์ชัดเจน มากพอ เข้าใจง่าย	2.77	.75	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.84	.74	เห็นด้วย ปาน กลาง
รวม	3.15	.69	เห็นด้วย ปาน กลาง	3.11	.74	เห็นด้วย ปาน กลาง

จากตาราง 21 แสดงว่า นักท่องเที่ยวทั้งที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไป เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีความคิดเห็นต่อด้านบริหารจัดการ โดยทั่วไปอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.15$, ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของผู้มีระดับการศึกษาทั้งกลุ่มต่ำกว่าปริญญาตรี กับปริญญาตรีขึ้นไปอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก คือ ข้อ 1 จัดบริการให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยว (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.88$, ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 3.56$) และข้อ 2 จัดบริการให้มีผู้นำกิจกรรมนันทนาการ อย่างเหมาะสมและเพียงพอ (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 4.10$, ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 3.86$) ข้อ 6 จัดระบบการจราจรและที่จอดรถไว้อย่างเพียงพอ และสะดวกปลอดภัย (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.71$, ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 3.89$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

ตาราง 22 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านบุคลากร จำแนกตาม
ระดับการศึกษา (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 135)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 249)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากร						
1. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมี มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ เจตคติ และความรู้ในการ บริการเป็นอย่างดี	4.80	.80	เห็นด้วย มากที่สุด	4.60	.78	เห็นด้วย มากที่สุด
2. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรได้รับ การสนับสนุน ส่งเสริมให้มี ความรู้ ความสามารถในการ บริหารจัดการเบื้องต้น	4.08	.78	เห็นด้วย มาก	4.31	.81	เห็นด้วย มาก
3. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมี เครื่องแบบแยกเฉพาะหน้าที่ ให้เห็นชัดเจน	3.86	.80	เห็นด้วย มาก	3.94	.78	เห็นด้วย มาก
4. ควรคำนึงถึงปริมาณพนักงาน เจ้าหน้าที่ดูแลต้อนรับ ให้มาก พอกับสัดส่วนของนักท่องเที่ยว ที่เข้ามาใช้บริการ	3.94	.76	เห็นด้วย มาก	3.99	.80	เห็นด้วย มาก
5. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมี ความรู้หลายๆ ด้านเกี่ยวกับ การทำหน้าที่ในสถานที่	4.10	.79	เห็นด้วย มาก	4.12	.79	เห็นด้วย มาก
6. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมี ความรู้ เข้าใจในหลักวิชาการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่าง ถูกต้อง	3.91	.81	เห็นด้วย มาก	3.87	.76	เห็นด้วย มาก

ตาราง 22 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 135)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 249)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
7. ควรจัดบริการให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นที่ใกล้เคียงเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การดูแลอนุรักษ์ธรรมชาติ เพื่อจะได้ร่วมด้วยช่วยกันพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง	4.11	.76	เห็นด้วยมาก	4.05	.74	เห็นด้วยมาก
8. พนักงานเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายจะต้องคำนึงถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ	3.78	.78	เห็นด้วยมาก	3.75	.80	เห็นด้วยมาก
รวม	4.07	.79	เห็นด้วยมาก	4.10	.80	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 22 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย ทั้งที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อด้านบุคลากรอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 4.07$, ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 4.10$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของผู้มีระดับการศึกษาทั้งที่ต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไปอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 1 พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีมนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ เจตคติ และความรู้ในการบริการเป็นอย่างดี (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 4.70$, ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 4.60$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 23 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านทั่วไปของการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ จำแนกตามระดับการศึกษา (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 135)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 249)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ						
นิเวศ						
1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	4.68	.75	เห็นด้วยมากที่สุด	4.65	.74	เห็นด้วยมากที่สุด
2. การพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ	2.76	.80	เห็นด้วยปานกลาง	2.62	.79	เห็นด้วยปานกลาง
3. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น	4.75	.76	เห็นด้วยมากที่สุด	4.55	.76	เห็นด้วยมากที่สุด
4. การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นหน้าที่ของภาครัฐผู้ประกอบการธุรกิจ และบุคคลทั่วไป	4.05	.78	เห็นด้วยมาก	3.85	.75	เห็นด้วยมาก
5. ควรมีของที่ระลึกเพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นบริการนักท่องเที่ยวให้มากและเหมาะสม	2.78	.81	เห็นด้วยมาก	3.66	.80	เห็นด้วยมาก

ตาราง 23 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 135)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 249)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
6. รัฐควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อยให้มากขึ้น	4.06	.70	เห็นด้วยมาก	4.15	.74	เห็นด้วยมาก
7. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถทำได้อย่างจริงจัง	4.13	.75	เห็นด้วยมาก	4.29	.76	เห็นด้วยมาก
รวม	3.87	.75	เห็นด้วยมาก	3.95	.74	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 23 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย ทั้งที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.87$, ปริญญาตรี $\bar{X} = 3.95$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 1 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 4.68$, ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 4.65$) และข้อ 3 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่น ในบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 4.75$, ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 4.55$) และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง คือ ข้อ 2 การพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 2.76$, ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 2.62$) และข้อ 5 สำหรับกลุ่มที่มีการศึกษาด้านต่ำกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 2.78$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 24 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
จำแนกตามระดับการศึกษา (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 135)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 249)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก						
1. อาคารที่พักและห้องกิจกรรม ควรมีระบบถ่ายเทอากาศ และ สว่าง ปลอดภัย	3.84	.69	เห็นด้วย มาก	3.78	.76	เห็นด้วย มาก
2. ห้องน้ำ ห้องส้วม และเครื่อง สุขภัณฑ์บริเวณอาคาร ที่พัก และโดยทั่วไปแข็งแรง สะดวก ถูกสุขลักษณะ	3.86	.71	เห็นด้วย มาก	3.82	.74	เห็นด้วย มาก
3. ปริมาณที่รองรับขยะเหมาะสม เพียงพอ	2.78	.70	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.81	.75	เห็นด้วย ปาน กลาง
4. ปริมาณและคุณภาพของน้ำใช้ ทั้งภายในที่พักและบริเวณ ต่างๆ โดยทั่วไป เหมาะสม เพียงพอ	2.93	.75	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.79	.75	เห็นด้วย ปาน กลาง
5. เส้นทางสำหรับเดินติดต่อ ระหว่างอาคารและบริเวณ ประกอบกิจกรรมนันทนาการ สะดวกปลอดภัย	4.05	.74	เห็นด้วย มาก	3.96	.73	เห็นด้วย มาก
6. อาคารที่พักควรมีทั้งชนิดมี เครื่องปรับอากาศ และไม่มี เครื่องปรับอากาศ	4.10	.81	เห็นด้วย มาก	4.03	.80	เห็นด้วย มาก

ตาราง 24 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 135)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 249)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
7. มีศาลาพักผ่อนมากพอตลอด ทุกฤดูกาล	4.20	.75	เห็นด้วย มาก	4.06	.78	เห็นด้วย มาก
8. มีอุปกรณ์เครื่องครัวไว้บริการ เพียงพอ สะอาด และถูก สุลักษณะ	3.98	.74	เห็นด้วย มาก	3.97	.75	เห็นด้วย มาก
รวม	3.70	.71	เห็นด้วย มาก	3.72	.73	เห็นด้วย มาก

จากตาราง 24 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย ทั้งที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.70$, ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางคือ ข้อ 3 ปริมาณที่รองรับขยะเหมาะสมเพียงพอ (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 2.78$, ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 2.81$) และข้อ 4 ปริมาณและคุณภาพของน้ำใช้ทั่วภายในที่พักและบริเวณต่างๆ โดยทั่วไปเหมาะสมเพียงพอ (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 2.93$, ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 2.79$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 25 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา
โดยรวมทุกด้าน (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ (รวมด้าน)	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 135)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 249)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านสภาพแวดล้อมทาง กายภาพของบริเวณสถานที่	3.57	.70	เห็นด้วย มาก	3.69	.88	เห็นด้วย มาก
2. ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป	3.15	.69	เห็นด้วย ปาน กลาง	3.18	.74	เห็นด้วย ปาน กลาง
3. ด้านบุคลากร	4.07	.79	เห็นด้วย มาก	4.10	.80	เห็นด้วย มาก
4. ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	3.87	.75	เห็นด้วย มาก	3.95	.74	เห็นด้วย มาก
5. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.70	.71	เห็นด้วย มาก	3.72	.73	เห็นด้วย มาก
รวม	3.67	.75	เห็นด้วย มาก	3.71	.78	เห็นด้วย มาก

จากตาราง 25 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย
มีความคิดเห็นโดยรวมทุกด้านของปัจจัยองค์ประกอบอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ต่ำกว่า
ปริญญาตรี $\bar{X} = 3.67$, ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบ
มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางคือ ข้อ 2 ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป (ต่ำกว่า
ปริญญาตรี $\bar{X} = 3.15$, ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 3.11$) นอกนั้นทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 26 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมทาง
กายภาพของบริเวณสถานที่ จำแนกตามลักษณะการมาท่องเที่ยว (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เข้าไปเยือนกลับ (N = 328)			พักค้างแรม (N = 56)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่						
1. การจัดตกแต่งบริเวณต่างๆ กลมกลืนไปกับสภาพธรรมชาติ	3.86	.80	เห็นด้วยมาก	3.88	.80	เห็นด้วยมาก
2. รูปทรงของตัวอาคารที่สร้างขึ้น กลมกลืนไปกับสภาพธรรมชาติ	2.68	.74	เห็นด้วยปานกลาง	2.80	.81	เห็นด้วยปานกลาง
3. วัสดุและสีทาอาคารที่พิกและอาคารนั้นทนทานการเหมาะสม กลมกลืนไปกับธรรมชาติ	2.84	.75	เห็นด้วยปานกลาง	3.01	.76	เห็นด้วยปานกลาง
4. อาคารสถานที่ก่อสร้างจัดเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม ถูกสุขอนามัย	4.17	.75	เห็นด้วยมาก	4.09	.80	เห็นด้วยมาก
5. บริเวณสถานที่ สำหรับดูนก ดูสัตว์ทะเล ปลอดภัย สวยงาม สะอาด	3.92	.80	เห็นด้วยมาก	3.89	.79	เห็นด้วยมาก
6. มีการบำรุงรักษาพัฒนาพันธุ์ไม้ต่างๆ ให้สมบูรณ์ สวยงามตามธรรมชาติตลอดปี	3.86	.81	เห็นด้วยมาก	3.70	.81	เห็นด้วยมาก
7. สภาพชายหาด และน้ำทะเล สะอาด ไม่มีมลพิษ และขยะ	3.76	.75	เห็นด้วยมาก	3.60	.76	เห็นด้วยมาก

ตาราง 26 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เข้าไปเยือนกลับ (N = 328)			พักค้างแรม (N = 56)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8. มีการพัฒนา ตกแต่ง ปรับปรุง สถานที่ให้เป็นสวน พฤษชาติ สวยงาม	3.74	.80	เห็นด้วยมาก	3.78	.85	เห็นด้วยมาก
รวม	3.60	.81	เห็นด้วยมาก	3.59	.80	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 26 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย ทั้งที่มาแบบเข้าไปเยือนกลับ และพักค้างแรม มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพของ บริเวณสถานที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (เข้าไปเยือนกลับ $\bar{X} = 3.60$, พักค้างแรม $\bar{X} = 3.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางคือ ข้อ 2 รูปทรงของตัวอาคารที่สร้างขึ้นกลมกลืนไปกับสภาพธรรมชาติ (เข้าไปเยือนกลับ $\bar{X} = 2.68$, พักค้างแรม $\bar{X} = 2.80$) และข้อ 3 วัสดุ และสีทาอาคารที่พัก และอาคารนันทนาการ เหมาะสมกลมกลืนไปกับธรรมชาติ (เข้าไปเยือนกลับ $\bar{X} = 2.84$, พักค้างแรม $\bar{X} = 3.01$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 27 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป
จำแนกตามลักษณะการมาท่องเที่ยว (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เข้าไปเยือนกลับ (N = 328)			พักค้างแรม (N = 56)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป						
1. จัดบริการให้ความรู้เกี่ยวกับ การ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่ นักท่องเที่ยว	3.06	.74	เห็นด้วย ปาน กลาง	3.17	.69	เห็นด้วย มาก
2. จัดบริการให้มีผู้นำกิจกรรม นันทนาการอย่างเหมาะสม และเพียงพอ	3.76	.75	เห็นด้วย มาก	3.78	.75	เห็นด้วย มาก
3. จัดให้มีสถานที่สำหรับปฐม พยาบาลสำหรับบริการไว้ ณ บริเวณที่เห็นเด่นชัด สะดวก ต่อการใช้บริการ	2.78	.76	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.90	.81	เห็นด้วย ปาน กลาง
4. จัดบริการให้ความปลอดภัย โดยใช้ทั้งบุคคล และเครื่องมือ อิเล็กทรอนิกส์พร้อมเทคโนโลยี สมัยใหม่เพียงพอ	2.73	.75	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.92	.76	เห็นด้วย ปาน กลาง
5. จัดให้มีการเช่าอุปกรณ์การ พักแรมและอุปกรณ์ประกอบ กิจกรรมนันทนาการเพียงพอ เหมาะสม	2.90	.72	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.86	.79	เห็นด้วย ปาน กลาง
6. จัดระบบการจราจรและ ที่จอดรถไว้อย่างเพียงพอและ สะดวกปลอดภัย	3.40	.79	เห็นด้วย ปาน กลาง	3.41	.80	เห็นด้วย ปาน กลาง

ตาราง 27 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เข้าไปเยือนกลับ (N = 328)			พักค้างแรม (N = 56)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
7. จัดระบบสาธารณูปโภคด้าน ความสว่าง ท่อระบายน้ำ ได้อย่างสมบูรณ์	2.81	.81	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.86	.81	เห็นด้วย ปาน กลาง
8. บริการให้การประชาสัมพันธ์ ทั้งก่อนเข้าร่วมกิจกรรมและ ระหว่างร่วมกิจกรรมได้อย่าง ถูกต้อง รวดเร็ว เข้าใจง่าย	2.78	.76	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.80	.76	เห็นด้วย ปาน กลาง
9. จัดระบบผังพื้นที่โดยแสดง นิทรรศการบอกสถานที่ ทิศทาง สัญลักษณ์ชัดเจน มาก พอเข้าใจง่าย	2.90	.74	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.88	.74	เห็นด้วย ปาน กลาง
รวม	3.12	.69	เห็นด้วย ปาน กลาง	3.08	.80	เห็นด้วย ปาน กลาง

จากตาราง 27 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย ทั้งที่มาแบบเข้าไปเยือนกลับ และพักค้างแรม มีความคิดเห็นต่อด้านบริหารจัดการทั่วไปอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง (เข้าไปเยือนกลับ $\bar{X} = 3.12$, พักค้างแรม $\bar{X} = 3.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก คือ ข้อ 2 จัดบริการให้มีผู้นำกิจกรรมแนะนำการอย่างเหมาะสมและเพียงพอ (เข้าไปเยือนกลับ $\bar{X} = 3.76$, พักค้างแรม $\bar{X} = 3.78$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

ตาราง 28 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านบุคลากร จำแนกตาม
ลักษณะการมาท่องเที่ยว (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เข้าไปเยือนกลับ (N = 328)			พักค้างแรม (N = 56)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากร						
1. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมี มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ เจตคติ และความรู้ในการ บริการเป็นอย่างดี	4.70	.80	เห็นด้วย มากที่สุด	4.80	.81	เห็นด้วย มากที่สุด
2. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรได้รับ การสนับสนุน ส่งเสริมให้มี ความรู้ ความสามารถในการ บริหารจัดการเบื้องต้น	4.11	.76	เห็นด้วย มาก	4.01	.75	เห็นด้วย มาก
3. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมี เครื่องแบบแยกเฉพาะหน้าที่ ให้เห็นชัดเจน	4.26	.78	เห็นด้วย มาก	4.11	.81	เห็นด้วย มาก
4. ควรคำนึงถึงปริมาณพนักงาน เจ้าหน้าที่ดูแลต้อนรับ ให้มาก พอกับสัดส่วนของนักท่องเที่ยว ที่มาใช้บริการ	4.08	.80	เห็นด้วย มาก	4.12	.71	เห็นด้วย มาก
5. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมี ความรู้หลายๆ ด้านเกี่ยวกับ การทำหน้าที่ในสถานที่	3.96	.76	เห็นด้วย มาก	3.96	.90	เห็นด้วย มาก
6. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมี ความรู้ เข้าใจในหลักวิชาการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่าง ถูกต้อง	4.12	.80	เห็นด้วย มาก	3.87	.76	เห็นด้วย มาก

ตาราง 28 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เข้าไปเยือนกลับ (N = 328)			พักค้างแรม (N = 56)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
7. การจัดบริการให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นที่ใกล้เคียงเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การดูแลอนุรักษ์ธรรมชาติ เพื่อจะได้ร่วมด้วยช่วยกันพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง	3.90	.76	เห็นด้วยมาก	4.02	.81	เห็นด้วยมาก
8. พนักงานเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายจะต้องคำนึงถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ	3.98	.90	เห็นด้วยมาก	3.96	.75	เห็นด้วยมาก
รวม	4.13	.88	เห็นด้วยมาก	4.10	.75	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 28 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย ทั้งที่มาแบบเข้าไปเยือนกลับ และพักค้างแรม มีความคิดเห็นต่อด้านบุคลากร อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (เข้าไปเยือนกลับ $\bar{X} = 4.13$, พักค้างแรม $\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 1 พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีมนุษยสัมพันธ์บุคลิกภาพ เจตคติ และความรู้ในการบริการเป็นอย่างดี (เข้าไปเยือนกลับ $\bar{X} = 4.70$, พักค้างแรม $\bar{X} = 4.80$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 29 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านทั่วไปของการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ จำแนกตามลักษณะการมาท่องเที่ยว (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เข้าไปเยือนกลับ (N = 328)			พักค้างแรม (N = 56)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ						
1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.74	.65	เห็นด้วยมากที่สุด	4.81	.69	เห็นด้วยมากที่สุด
2. การพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ	2.80	.74	เห็นด้วยปานกลาง	2.75	.81	เห็นด้วยปานกลาง
3. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น	4.78	.80	เห็นด้วยมากที่สุด	4.76	.78	เห็นด้วยมากที่สุด
4. การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นหน้าที่ของภาครัฐผู้ประกอบการธุรกิจ และบุคคลทั่วไป	3.76	.76	เห็นด้วยมาก	4.01	.80	เห็นด้วยมาก
5. ควรมีของที่ระลึกเพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นบริการนักท่องเที่ยวให้มากและเหมาะสม	3.80	.74	เห็นด้วยมาก	3.12	.77	เห็นด้วยมาก

ตาราง 29 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เข้าไปเยือนกลับ (N = 328)			พักค้างแรม (N = 56)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
6. รัฐควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อยให้มากขึ้น	4.15	.65	เห็นด้วยมาก	3.95	.69	เห็นด้วยมาก
7. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถทำได้อย่างจริงจัง	3.78	.69	เห็นด้วยมาก	4.11	.80	เห็นด้วยมาก
รวม	3.95	.69	เห็นด้วยมาก	3.93	.76	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 29 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อยทั้งที่มาแบบเข้าไปเยือนกลับ และพักค้างแรม มีความคิดเห็นต่อด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (เข้าไปเยือนกลับ $\bar{X} = 3.95$, พักค้างแรม $\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางคือ ข้อ 2 การพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ (เข้าไปเยือนกลับ $\bar{X} = 2.80$, พักค้างแรม $\bar{X} = 2.75$) และพบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดคือ ข้อ 1 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (เข้าไปเยือนกลับ $\bar{X} = 4.74$, พักค้างแรม $\bar{X} = 4.81$) และข้อ 3 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อยมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น (เข้าไปเยือนกลับ $\bar{X} = 4.78$, พักค้างแรม $\bar{X} = 4.81$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 30 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เกี่ยวกับด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
จำแนกตามลักษณะการมาท่องเที่ยว (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เข้าไปเยือนกลับ (N = 328)			พักค้างแรม (N = 56)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก						
1. อาคารที่พักและห้องกิจกรรม ควรมีระบบถ่ายเทอากาศ และ สว่าง ปลอดภัย	3.88	.76	เห็นด้วย มาก	3.91	.80	เห็นด้วย มาก
2. ห้องน้ำ ห้องส้วม และเครื่อง สุขภัณฑ์บริเวณอาคาร ที่พัก และโดยทั่วไปแข็งแรง สะดวก ถูกสุขลักษณะ	3.90	.86	เห็นด้วย มาก	3.81	.78	เห็นด้วย มาก
3. ปริมาณที่รองรับขยะเหมาะสม เพียงพอ	2.86	.80	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.84	.75	เห็นด้วย ปาน กลาง
4. ปริมาณและคุณภาพของน้ำใช้ ทั้งภายในที่พักและบริเวณ ต่างๆ โดยทั่วไป เหมาะสม เพียงพอ	2.76	.75	เห็นด้วย ปาน กลาง	2.84	.80	เห็นด้วย ปาน กลาง
5. เส้นทางสำหรับเดินติดต่อ ระหว่างอาคารและบริเวณ ประกอบกิจกรรมนันทนาการ สะดวกปลอดภัย	3.92	.80	เห็นด้วย มาก	4.10	.81	เห็นด้วย มาก
6. อาคารที่พักควรมีทั้งชนิดมี เครื่องปรับอากาศ และไม่มี เครื่องปรับอากาศ	3.78	.70	เห็นด้วย มาก	3.88	.74	เห็นด้วย มาก
7. มีศาลาพักผ่อนมากพอตลอด ทุกฤดูกาล	4.15	.80	เห็นด้วย มาก	4.22	.86	เห็นด้วย มาก

ตาราง 30 (ต่อ)

ปัจจัยองค์ประกอบ	ความคิดเห็น					
	เข้าไปเยือนกลับ (N = 328)			พักค้างแรม (N = 56)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8. มีอุปกรณ์เครื่องครัวไว้บริการ เพียงพอ สะอาด และ ถูกสุขลักษณะ	4.02	.75	เห็นด้วย มาก	3.96	.76	เห็นด้วย มาก
รวม	3.68	.75	เห็นด้วย มาก	3.70	.74	เห็นด้วย มาก

จากตาราง 30 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย ทั้งที่มาแบบเข้าไปเยือนกลับ และพักค้างแรม มีความคิดเห็นต่อด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (เข้าไปเยือนกลับ $\bar{X} = 3.68$, พักค้างแรม $\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางคือ ข้อ 3 ปริมาณที่รองรับขยะเหมาะสมเพียงพอ (เข้าไปเยือนกลับ $\bar{X} = 2.86$, พักค้างแรม $\bar{X} = 2.84$) และข้อ 4 ปริมาณและคุณภาพของน้ำใช้ทั่วภายในที่พักและบริเวณต่างๆ โดยทั่วไปเหมาะสมเพียงพอ (เข้าไปเยือนกลับ $\bar{X} = 2.76$, พักค้างแรม $\bar{X} = 2.84$) นอกนั้นทุกข้อและทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 31 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จำแนกตามลักษณะการมาท่องเที่ยว
โดยรวมทุกด้าน (N = 384)

ปัจจัยองค์ประกอบ (รวมด้าน)	ความคิดเห็น					
	เข้าไปเยือนกลับ (N = 328)			พักค้างแรม (N = 56)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านสภาพแวดล้อมทาง กายภาพของบริเวณสถานที่	3.60	.68	เห็นด้วย มาก	3.59	.80	เห็นด้วย มาก
2. ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป	3.12	.69	เห็นด้วย ปาน กลาง	3.08	.81	เห็นด้วย ปาน กลาง
3. ด้านบุคลากร	4.13	.88	เห็นด้วย มาก	4.10	.75	เห็นด้วย มาก
4. ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	3.95	.69	เห็นด้วย มาก	3.93	.76	เห็นด้วย มาก
5. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.68	.75	เห็นด้วย มาก	3.70	.74	เห็นด้วย มาก
รวม	3.70	.75	เห็นด้วย มาก	3.68	.70	เห็นด้วย มาก

จากตาราง 31 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย
ทั้งที่มาแบบเข้าไปเยือนกลับ และพักค้างแรม มีความคิดเห็นโดยรวมทุกด้านของปัจจัย
องค์ประกอบอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (เข้าไปเยือนกลับ $\bar{X} = 3.70$, พักค้างแรม $\bar{X} = 3.68$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อพบ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางคือ ข้อ 2 ด้านบริหาร
จัดการโดยทั่วไป (เข้าไปเยือนกลับ $\bar{X} = 3.12$, พักค้างแรม $\bar{X} = 3.08$) นอกนั้นทุกด้านอยู่ใน
ระดับเห็นด้วยมาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวไทย เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จำนวน 384 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert's Scale) แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8181 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลทั่วไป และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย พบโดยสรุปดังนี้

เป็นเพศชาย ร้อยละ 63.60 เพศหญิง ร้อยละ 36.40 มีอายุ 15-25 ปี ร้อยละ 28.50, อายุ 26-45 ปี ร้อยละ 46.80 อายุ 46 ปีขึ้นไป ร้อยละ 24.70 ระดับการศึกษา ปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 64.90 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 35.10 เดินทางไปท่องเที่ยวแบบเข้าไปเย็นกลับ ร้อยละ 85.28 พักค้างแรม ร้อยละ 14.72

2. การศึกษาความคิดเห็นนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย สรุปได้ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นต่อด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ของบริเวณสถานที่ทั้งโดยรวมและทุกตัวแปรอยู่ในระดับมาก คือโดยรวม ($\bar{X} = 3.61$) เพศ (ชาย $\bar{X} = 3.60$, หญิง $\bar{X} = 3.59$) ระดับการศึกษา (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.57$ ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 3.57$)

2.2 ความคิดเห็นต่อต้านบริหารจัดการโดยทั่วไป ทั้งโดยรวมและทุกตัวแปรอยู่ในระดับปานกลาง คือ โดยรวม ($\bar{X} = 3.11$) เพศ (ชาย $\bar{X} = 3.12$, หญิง $\bar{X} = 3.10$) อายุ (15-25 ปี $\bar{X} = 3.08$, 26-45 ปี $\bar{X} = 3.10$, 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 3.10$) ระดับการศึกษา (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.11$, ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 3.15$) และลักษณะการมาท่องเที่ยว (เข้าไปเย็นกลับ $\bar{X} = 3.12$, พักค้างแรม $\bar{X} = 3.08$)

2.3 ความคิดเห็นต่อต้านบุคลากรทั้งโดยรวม และทุกตัวแปร อยู่ในระดับมาก คือ โดยรวม ($\bar{X} = 4.10$) เพศ (ชาย $\bar{X} = 4.05$, หญิง $\bar{X} = 4.07$) อายุ (15-25 ปี $\bar{X} = 4.16$, 26-45 ปี $\bar{X} = 4.09$, 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 4.04$) ระดับการศึกษา (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 4.07$ ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 4.10$) และลักษณะการมาท่องเที่ยว (เข้าไปเย็นกลับ $\bar{X} = 4.13$, พักค้างแรม $\bar{X} = 4.10$)

2.4 ความคิดเห็นต่อต้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทั้งโดยรวมและทุกตัวแปรอยู่ในระดับมาก คือ โดยรวม ($\bar{X} = 3.94$) เพศ (ชาย $\bar{X} = 3.87$, หญิง $\bar{X} = 3.97$) อายุ (15-25 ปี $\bar{X} = 3.09$, 26-45 ปี $\bar{X} = 3.86$, 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 3.93$) ระดับการศึกษา (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.87$ ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 3.95$) และลักษณะการมาท่องเที่ยว (เข้าไปเย็นกลับ $\bar{X} = 3.95$, พักค้างแรม $\bar{X} = 3.93$)

2.5 ความคิดเห็นต่อต้านสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งโดยรวมและทุกตัวแปรอยู่ในระดับมาก คือ โดยรวม ($\bar{X} = 3.70$) เพศ (ชาย $\bar{X} = 3.72$, หญิง $\bar{X} = 3.63$) อายุ (15-25 ปี $\bar{X} = 3.72$, 26-45 ปี $\bar{X} = 3.71$, 46 ปีขึ้นไป $\bar{X} = 3.67$) ระดับการศึกษา (ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.70$ ปริญญาตรีขึ้นไป $\bar{X} = 3.72$) และลักษณะการมาท่องเที่ยว (เข้าไปเย็นกลับ $\bar{X} = 3.68$, พักค้างแรม $\bar{X} = 3.70$)

ดังนั้นจากความเรียงเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ในข้อ 2.1 – 2.5 ผู้วิจัยจึงสรุป นำเสนอไว้ดังปรากฏในตาราง 32 ดังนี้

ตาราง 32 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวยุคใหม่เกี่ยวกับภาพรวม และตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา และลักษณะการมาท่องเที่ยว (N = 384)

ปัจจัยที่ประกอบ ด้านต่างๆ ต่อการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	เพศ		อายุ		ระดับการศึกษา		ลักษณะการมาท่องเที่ยว	
	ชาย	หญิง	15 - 25 ปี	26 - 45 ปี	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี ขึ้นไป	เข้าไป เย็นกลับ	พักค้างแรม
	n = 244	n = 140	n = 109	n = 180	n = 135	n = 249	n = 328	n = 56
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}
1. ด้านสภาพแวดล้อม	(3.61)	(3.59)	(3.61)	(3.61)	(3.57)	(3.61)	(3.60)	(3.59)
	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก
2. ด้านบริหารจัดการ โดยทั่วไป	(3.11)	(3.10)	(3.08)	(3.10)	(3.11)	(3.15)	(3.12)	(3.08)
	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย
3. ด้านบุคลากร	(4.10)	(4.05)	(4.16)	(4.08)	(4.07)	(4.10)	(4.13)	(4.10)
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
4. ด้านทั่วไปของ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	(3.94)	(3.87)	(3.90)	(3.86)	(3.87)	(3.95)	(3.95)	(3.93)
	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก
5. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	(3.70)	(3.72)	(3.72)	(3.71)	(3.70)	(3.72)	(3.68)	(3.70)
	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก
รวม	(3.69)	(3.67)	(3.69)	(3.67)	(3.66)	(3.69)	(3.69)	(3.68)
	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ที่มาท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อยต่อบัจฉัยองค์ประกอบการท่องเที่ยวโดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยทั่วไปจะมีความชื่นชอบ และรักธรรมชาติเป็นที่ตั้งอยู่แล้ว สนใจที่จะศึกษาทัศนียภาพแวดล้อมของธรรมชาติให้กับตนเอง โดยเฉพาะอากาศบริสุทธิ์ ภูมิทัศน์ของพืชพันธุ์ในน้ำ หาดทราย บนบก และการดำรงชีพอย่างเป็นสุขของสัตว์น้ำและนกที่มาอาศัยพักผ่อน และหาอาหารกินในพื้นที่บริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อย เป็นความตั้งใจที่จะไปแสวงหาความเป็นธรรมชาติ เป็นพื้นฐาน ดังนั้น สภาพองค์ประกอบที่เสริมเติมแต่งที่ไม่มากมายจนทำลาย หรือแปรเปลี่ยนภูมิทัศน์ธรรมชาติได้แล้วจะไม่มีอิทธิพลมากกระทบความรู้สึกที่ไม่พอใจ ดังนั้น จึงเป็นความคิดเห็นที่ปรากฏจึงเป็นเชิงบวก คือ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สฤษฐิ์ แสงอรุณ (2541 : 101) ที่ได้วิจัยเรื่อง ศักยภาพและแนวทางการจัดการอุทยานแห่งชาติเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา จังหวัดพังงา พบว่า องค์ประกอบด้านทรัพยากรธรรมชาติของอุทยานแห่งชาติพังงามีศักยภาพสูงต่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประชาชนที่มาท่องเที่ยว มีความประทับใจ ฟังพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด อันเป็นพื้นที่ธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น (Identity) มีความโดดเด่นด้านกายภาพ และความสวยงามของสภาพธรรมชาติ และเป็นไปตามแนวคิดของ สूरเชษฐ เซษฐุมาส (2538 : 48-49) ที่กล่าวว่า มนุษย์โดยธรรมชาติแล้วมีความต้องการ (Needs) ด้านธรรมชาติสิ่งแวดล้อม เพื่อการครองชีพให้มีอายุยืนยาวนาน ถ้าจำเป็นต้องงัดซื้อบาบิโลก ก็ต้องจ่ายอมอย่างจริงจัง เพราะเป็นความต้องการที่ขาดไม่ได้ และสอดคล้องกับ พัชรา ลากลือชัย (2546 : 120) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี และตลาดน้ำท่าคา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และ ให้ความเห็นว่า เป็นธรรมชาติของการดำเนินชีวิตของชาวไทยสมัยก่อน มีสภาพของพื้นน้ำ ชายฝั่งน้ำ บ้านพักอาศัยกลมกลืนไปกับธรรมชาติ บรรยากาศของอากาศไม่มีมลพิษ มีความสดชื่น สบายใจที่ได้อยู่ในบรรยากาศเช่นนี้ นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกที่ดีต่อการท่องเที่ยวที่ได้เห็นสภาพการดำเนินชีวิตของชาวไทยดั้งเดิม และเป็นความคาดหวังที่สมหวังโดยแท้ และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ เสริมสกุล เสร็จกิจ (2547 : 96) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดภูเก็ต โดยเลือกศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติชายทะเล คือ หาดป่าตอง หาดสุรินทร์ แหลมพรหมเทพ อ่าวฉลอง และ วัตฉลอง พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกๆ สถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งเปรียบได้กับอุทยานนกน้ำทะเลน้อยจังหวัดพัทลุง ที่มีสภาพธรรมชาติคล้ายคลึงกัน และยังคงสอดคล้องกับ

อโนทัย อนันตชัยมนตรี (2547 : 74) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้านองค์ประกอบที่ศึกษา โดยให้เหตุผลว่า นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวที่นั่น โดยพื้นฐานแล้วมีความรักและสนใจต่อธรรมชาติ อยากมาพักผ่อนหย่อนใจ ใฝ่หาด้วยความตั้งใจ ทำให้การแสวงหาความสะดวกสบายเหมือนกับอยู่ในบ้านเมืองตนเองลดลง จึงเป็นผลทำให้มีความรู้สึกพึงพอใจต่อทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างยิ่ง ปัจจัยอื่นๆ จึงเป็นอันดับรอง เช่น ที่พักอาศัย อาหารการกิน เป็นต้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง คือ ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป ทั้งโดยรวมและทุกตัวแปร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะขอเสนอว่า การมาท่องเที่ยวในสถานที่ที่จัดให้ นั้นเป็นการจัดการเพื่อ การบริการ อีกทั้งในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายในบริการเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยแล้ว จะยังเป็นผลต่อความรู้สึกในการตัดสินใจเลือกรับบริการ และถ้าเป็นการบริหารเชิงบังคับโดยจัดให้โดยไม่สิทธิ์เลือก ผู้ใช้บริการจะมีความคิด ความหวัง ต้องการความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเสมอ ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของความต้องการของมนุษย์ ตามที่ เสริมศักดิ์ วิสาลาภรณ์ (2536 : 18-19) กล่าว โดยอ้างอิงทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Theory) ว่า มนุษย์มีความต้องการเกิดขึ้นเป็นลำดับได้โดยที่มีความต้องการลำดับจำเป็นมากๆ เมื่อได้รับการตอบสนองที่พอใจแล้ว ความต้องการแสวงหาความต้องการอันอื่นๆ ต่อไป และมักจะลืมนความต้องการเก่าได้ชั่วคราวระยะหนึ่ง เช่น ความต้องการทางร่างกาย อาทิ ความหิวได้ถูกทดแทนจนอิ่ม บ้านที่อยู่อาศัย อากาศหายใจ เหล่านี้ร่างกายได้รับพอเพียงแล้ว ความต้องการทางสังคม จิตวิทยา เริ่มจะแสวงหาใส่ตัวต่อไป เช่น ความรัก ความปลอดภัย ความได้รับการยกย่อง การมีชื่อเสียง เป็นต้น ดังนั้น การบริหารจัดการโดยทั่วไปเป็นส่วนหนึ่งที่นักท่องเที่ยวได้จัดลำดับความคิดเห็นพอใจหรือไม่ เป็นอันดับรองๆ จากความต้องการธรรมชาติ เพื่อความประทับใจ มองเห็นธรรมชาติและคิดว่าดีแล้ว มากแล้ว พอใจแล้ว กลับมาแสวงหาดูด้านบริหารจัดการทั่วไป อยู่ในระดับปานกลางบ้าง ระดับน้อยบ้าง เช่น จัดบริหารจัดการ ด้านอุปกรณ์ใช้ประโยชน์ในการให้เช่า มีน้อย ไม่แข็งแรงสมบูรณ์ ระบบแสงสว่างไม่เพียงพอในเวลาค่ำคืน อาจทำให้ไม่มีความปลอดภัย บุคลากรผู้ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีไม่มากพอ ให้เทียบกับบริเวณที่กว้างขวาง และอาคารที่พักห่างไกลกันแต่ละหลัง เป็นต้น นอกจากนั้น ทางราชการได้จัดให้สถานที่แห่งนี้ เป็นหน่วยราชการ ขึ้นตรงต่อกองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตร และให้ดูแลโดยจังหวัดพัทลุง ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย อาจมีผลจากงบประมาณในการจัดการน้อย ไม่เพียงพอต่อการพัฒนา โดยเฉพาะการสร้างเสริมอาคารให้เหมาะสมและทันสมัยกลมกลืนกับธรรมชาติ และเป็นไปกับเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ นอกจากนั้น บุคลากรผู้ให้บริการมีจำนวนน้อยมากที่อยู่ทำหน้าที่ประจำ และมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการต้อนรับ บริการผู้มาใช้บริการ

มีการให้ความรู้ อบรมพัฒนากลยุทธ์เทคนิคการบริหาร แก่บุคลากรน้อยมาก สภาพเครื่องใช้ อาคารสถานที่ รั้วอาคารบริเวณค่อนข้างดูไม่สมบูรณ์แข็งแรง เก่าจะผุพังหลายๆ แห่ง ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยการบริหารจัดการขั้นพื้นฐาน โดยทั่วไปทั้งสิ้น ทั้งนี้สอดคล้องกับ พัชรา ลากลือชัย (2546 : 122-123) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ต่อการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี และตลาดน้ำท่าคา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า มีความพึงพอใจต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก แต่มีความพึงพอใจต่อด้านการบริหารจัดการโดยเฉพาะการบริการอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับแนวคิดของ จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2543 : 26) ที่อธิบายไว้ว่า การบริหารจัดการธุรกิจบริการ เป็นการบริการด้านความรู้สึคนึกคิด โดยที่ผู้รับบริการมีความคาดหวังอยากได้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดเกือบจะทุกคน โดยที่ผู้รับบริการจะรับรู้ว่า วิธีการนำเสนอบริการ มีความเหมาะสมถูกต้อง เรียบร้อย นุ่มนวล มากน้อยเพียงใด ไม่ว่าจะบริการสิ่งของเครื่องใช้ ระบบการติดต่อสื่อสาร ความสะดวกในการเข้าถึงบริการ พฤติกรรมของบุคลากรผู้ทำหน้าที่บริหารจัดการการบริการ เป็นต้น

2. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยแยกเป็นรายด้านและตามตัวแปร

2.1 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทุกตัวแปร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และลักษณะการมาท่องเที่ยว มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ทั้งนี้เพราะส่วนใหญ่ผู้มาท่องเที่ยวในกลุ่มตัวอย่างนี้ มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีอายุ 26-45 ปีขึ้นไป และที่มีอายุตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป รวมแล้วคิดเป็นร้อยละ 75.50 ซึ่งเป็นตรงชนับซึ่งถึงความคิดเห็น วุฒิภาวะ การเลือกตัดสินใจที่มีความเข้าใจในลักษณะเชิงธรรมชาติ และการอนุรักษ์มาก ทั้งนี้มีความรู้ มีประสบการณ์มากเป็นพื้นฐาน จึงอาจเป็นผลให้แสดงความคิดเห็นออกมาในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของอโนทัย อนันตชัยมนตรี (2547 : 76) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบว่ามีความคิดเห็นต่อด้านสภาพโดยทั่วไปของสถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก และด้านบุคลากรของตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา และลักษณะการท่องเที่ยว มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และสอดคล้องกับการวิจัยของ อรุณศรี นาคะวิสุทธิ์ (2543 : 73) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกรณีศึกษา อ่าวพระนาง พบว่ามีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป และมีอายุ 45 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อด้านสถานที่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ เพื่อการท่องเที่ยวดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาดำกว่าปริญญาตรี และอายุต่ำกว่า 35 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าระดับการศึกษามีผลต่อการให้คุณค่าของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนอกจากนั้น

วุฒิภาวะ ประสบการณ์ของผู้มีอายุวัย 35 ปีขึ้นไป จะเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบ สนใจครอบครัว การเป็นอยู่ตามธรรมชาติ แสวงหาเผื่อแผ่ไปยังครอบครัวผู้อื่นอีกด้วย นอกจากนั้น ต้องการได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้รู้ ผู้นำ ผู้ให้บริการมากขึ้น กว่าจะจะไปค้นหาด้วยตนเอง สนใจให้การสนับสนุนบุคลากรผู้ให้บริการมากขึ้น เพื่อจะได้ให้บริการนั้นได้ทำหน้าที่ดูแล ห่วงแทนธรรมชาติแทน ตัวเองที่เป็นผู้มาเยือน เช่นเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่องการให้ความรู้เชิงนิเวศกับบุคคล ประชาชนในพื้นที่บริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อย รวมทั้งมีการสร้างผู้นำ ชุมชน ดูแลอุทยาน ให้มีมากเพียงพอ อีกทั้งประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวาง ในด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยคิดว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้นไม่เป็นเพียงแต่แนวคิด เป็นอุดมคติ ไม่สามารถอนุรักษ์ไว้ได้ และมีใช่เป็นเพียงหน้าที่ของภาครัฐและผู้ประกอบการเท่านั้น ควรเป็นของทุกคนที่เป็นประชาชนชาวไทยที่จะต้องดูแล พัฒนา ห่วงแทน ธรรมชาติให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สุรเชษฐ เษษฐมาส (2538 : 34) ที่กล่าวว่าธรรมชาติในทะเล ชายฝั่ง ทะเลมหาสมุทรเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่าอันวิเศษอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ที่จะต้องพึ่งพาอาศัยกันไปจนกว่าโลกจะสลาย ยิ่งมีความเป็นธรรมชาติมากขึ้นเท่าไร จะเป็นกำไรการดำเนินชีวิตของประชาชนมากขึ้นเป็นหมื่นแสนล้านเท่าทวีคูณ ธรรมชาติจึงสมควรอย่างยิ่งต่อการดูแลรักษาให้ดีที่สุด ด้วยเหตุดังกล่าวจึงเป็นผลให้ทุกตัวแปรที่มาท่องเที่ยวในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง เกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณ สถานที่ ด้านบุคลากร ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ควรได้รับการพิจารณาเห็นด้วยกับการจัดดำเนินการอยู่ในสภาพปัจจุบันที่สอบถามมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และผู้วิจัยคิดว่าถ้ามีความหลากหลายของข้อคำถามที่มากกว่านั้นอันส่งเสริมในการพัฒนาสร้างสรรค์โดยรวมอาจมีผลทำให้นักท่องเที่ยวอยากให้เป็น อยากให้มี อยากให้ปรากฏอยู่ในสถานที่สมบูรณ์และเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุดได้

2.2 ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป ทุกตัวแปร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และลักษณะการมาท่องเที่ยว พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนมาท่องเที่ยวน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับกาไปท่องเที่ยวลักษณะธรรมชาติของอุทยานอื่นๆ เช่น อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา อ่าวพระนางจังหวัดกระบี่ เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวมีการให้บริการนอกจากความเป็นธรรมชาติ แล้วยังมีการให้บริการกิจกรรมนันทนาการเพื่อการบันเทิง แก่ชีวิตร่วมด้วย แต่สำหรับอุทยานนกน้ำทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง มีความมุ่งเน้นและอนุรักษ์ไว้สำหรับธรรมชาติการเป็นอยู่เชิงนิเวศ เพื่อให้นักและสัตว์ทะเลชายฝั่งได้พึ่งพิงอย่างปลอดภัย เพื่อสงวนพันธุ์สัตว์ ดังเช่น อุทยานอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน เช่น บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ ก็มุ่งเน้นการพัฒนาธรรมชาติ ชำรงไว้ซึ่งความเป็นธรรมชาติของป่าชายน้ำ อนุรักษ์ เพาะพันธุ์นก สัตว์ทะเลให้มากที่สุด จึงอาจเป็นผลให้การบริหารจัดการโดยทั่วไปเกี่ยวกับการบริการที่พัก การพัฒนากิจกรรมนันทนาการด้านบันเทิงสนุกสนาน ระบบการเช่ายืมอุปกรณ์การเล่นน้ำ

อาจมีน้อย หรือแทบจะไม่มี เพื่อจักได้ไม่กวนใจธรรมชาติ แต่ควรมีการบริหารจัดการบริการให้นักท่องเที่ยวและประชาชนบริเวณใกล้เคียงได้มีส่วนร่วมได้พัฒนาคุณภาพชีวิตของธรรมชาติที่จะเอื้ออำนวยให้สัตว์น้ำ พืชน้ำ และนกมีจำนวนมากขึ้น สวยงาม สมบูรณ์ และสุขภาพของชีวิตสัตว์พืชแข็งแรง ทนทานมากยิ่งขึ้น จึงเป็นเหตุผลให้มีความคิดเห็นในด้านบริหารจัดการโดยทั่วไปที่มีข้อคำถามน้อย และไม่กว้างขวางและเฉพาะเจาะจงเชิงอนุรักษ์สัตว์ นก และธรรมชาติ จึงมีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ผู้วิจัยเห็นว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้แสดงเจตนาปรารถนาให้เห็นว่าต้องการธรรมชาติมากขึ้น มุ่งหวังใฝ่หาธรรมชาติมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วิเชียร คงทอง (2537 : 76-77) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศน์ต่อนิเวศวิทยาของนกในบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าการบริหารจัดการด้านสถานที่ สิ่งแวดล้อม และเครื่องอำนวยความสะดวก ควรมุ่งเน้นให้นักท่องเที่ยวที่มาชมบึงบอระเพ็ด ได้สัมผัสธรรมชาติ สถานที่พักผ่อนควรอาศัยร่มไม้ และวัสดุเนื้หินดินทราย ตามธรรมชาติของท้องที่ เพราะเป็นสถานที่มีนกฝูงพาอาศัยจำนวนมาก พบนกถึง 124 ชนิด เหมาะกับนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และนักสนใจดูนก โดยเฉพาะ ฉะนั้นความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวจึงไม่เน้นสนใจการบริหารจัดการโดยทั่วไปจึงเป็นผลให้มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 การจัดการท่องเที่ยวเพื่อบริการนักท่องเที่ยว ณ อุทยานนกน้ำทะเลน้อย ควรจัดบริการนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างเต็มรูปแบบ ควรเน้นการให้ความรู้เรื่องนิเวศวิทยา การปฏิบัติตนเมื่อเข้ามาใช้บริการอันไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์

1.2 นำข้อมูลที่ได้เผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบ ทั้งประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง จังหวัด และหน่วยราชการที่รับผิดชอบ เพื่อนำไปปรับปรุง แก้ไข ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของอุทยานนกน้ำทะเลน้อย ที่เป็นแหล่งสงวนพันธุ์สัตว์ และพืชต่อไป

1.3 ที่พบว่าด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลางนั้น ควรปรับปรุงให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์เป็นไปตามนโยบาย และมีความสมบูรณ์พร้อมเกี่ยวกับการบริหารจัดการเชิงสนับสนุนหลักการนิเวศวิทยาให้มากขึ้น

1.4 ข้อมูลใดที่พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ต้องปรับปรุงพัฒนาให้เกิดความเห็นด้วยมากที่สุด และข้อมูลย่อยประการใดที่มีความเห็นด้วยน้อย หรือน้อยที่สุด อาจจะถอดถอน ยกเลิก หรือหาทางปรับปรุงให้มีระดับดีขึ้นโดยเร่งด่วน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยพิจารณาปัจจัยอิทธิพลผลกระทบในด้านอื่นๆ ที่ต่างจากวิจัยนี้
- 2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของตัวแปรระหว่างกลุ่มและเปรียบเทียบระหว่างสถานที่อื่นๆ ที่มีสภาพจัดการหรือธรรมชาติที่คล้ายคลึงกัน
- 2.3 ควรศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว โดยมีตัวแปรมากกว่าวิจัยนี้
- 2.4 ควรศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศน์ต่อนิเวศวิทยาของนกที่อาศัยในบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2546).
สารประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2539). นโยบายและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์ พ.ศ.2539-2540. กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผน, การท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย.
- _____. (2545). การสำรวจจำนวนนักท่องเที่ยว ปี 2544. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย.
- คมกริช ด้วงเงิน. (2534). การศึกษาขีดความสามารถทางจิตวิทยาในการรองรับการใช้
ประโยชน์ด้านนันทนาการบริเวณน้ำตกเหวสุวัต อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่.
วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จิตตินันท์ เดชะคุปต์. (2543). จิตวิทยาการบริการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนพรรธน์ ชินณะพงศ์. (2535). ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทาง
กายภาพบริเวณอุทยานนกน้ำบึงบรเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
(วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร.
- ชนินทร รัตถสัมพันธ์. (2529). อุปสงค์ของนันทนาการกลางแจ้ง อุทยานแห่งชาติ
ดอยสุเทพ-ปุย. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ชาติชาย โทณสินธิติ. (2529). ความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการจัดตั้ง
สถานศาสนโนชนในเขตพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สิ่งแวดล้อม).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ชูลิพร ไกรเวียง. (2531). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากร
ป่าไม้ของนักท่องเที่ยว ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
(สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- นवलนิตย์ ฤทธิรักษ์. (2538). "แผนการพัฒนา ท่องเที่ยว ปี 2538," จุลสารการท่องเที่ยว.
14(2).
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2542, มกราคม - มีนาคม). "มารู้จักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกันเถิด,"
จุลสารการท่องเที่ยว. 18 (1) : 9.

- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติ, การวัดความเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย*.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2524.
- พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์. (2545). *การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*. เอกสารประกอบการบรรยายนิเวศ
วิทยาและนันทนาการ. พิมพ์โรเนียว.
- พัชรา ลาภลือชัย. (2546). *ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการจัดการท่องเที่ยว
ตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี และตลาดน้ำท่าคำ จังหวัดสมุทรสงคราม*.
ปริญญาณิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีน
ครินทร์วิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พันทิพา โฉมประดิษฐ์. (2530). *ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก
บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่*. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
(วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ภราเดช พยัฆวิเชียร. (2539, เมษายน - มิถุนายน). "พัฒนาการท่องเที่ยวไทยในทิศทางที่
ยั่งยืน", *จูลสารการท่องเที่ยว*. 15(2) : 4 - 7.
- ยูวดี นิรัตน์ตระกูล. (2538, กรกฎาคม - กันยายน). "Eco tourism : การท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์", *จูลสารการท่องเที่ยว*. 14(3) : 3 - 5.
- เรืองเวทย์ แสงรัตน. (2522). *ความคิดเห็นและความสนใจของนักเรียนเตรียมทหารเกี่ยวกับ
อัตราการเพิ่มประชากรของประเทศไทย กรุงเทพฯ*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สิ่งแวดล้อม).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2524). *หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือในการวิจัย : เรือนอักษร*.
- วิเชียร คงทอง. (2537). *ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศน์ต่อนิเวศวิทยาของนก
ในบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีพร สมบุญธรรม. (2536, เมษายน - มิถุนายน). "การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน",
จูลสารการท่องเที่ยว. 12(2) : 25 - 30.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคณะ. (2522). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ : ศิริชัยการพิมพ์.
- สฤษฏี แสงอรัญ. (2541). *ศักยภาพและแนวทางการจัดการอุทยานแห่งชาติเพื่อการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ : กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา จังหวัดพังงา*. วิทยานิพนธ์ สศ.ม.
(สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2544). *นันทนาการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่าสาขาพัทลุง. (2546). *สารประชาสัมพันธ์*. พัทลุง : ถ่ายเอกสาร.

- สันติ สุขเย็น. (2546). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สุชา จันท์เอม. (2527). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุโท เจริญสุข. (2524). หลักจิตวิทยาและพัฒนาการของมนุษย์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แพร่พิทยา.
- สุรเชษฐ์ เชษฐมาศ. (2538). เอกสารประกอบการสัมมนาหัวหน้าอุทยานแห่งชาติทางทะเล เรื่องการท่องเที่ยวและการพัฒนาแบบยั่งยืนในประเทศไทย. 19-21 กรกฎาคม 2538. กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้ กรุงเทพมหานคร. ถ่ายเอกสาร.
- สุรเชษฐ์ เชษฐมาศ และ ดร.ชณี เอ็มพันธ์. (2538). แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. ถ่ายเอกสาร.
- สุรศักดิ์ ขุนณรงค์. (2539). ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : ศึกษากรณี แหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2536). สุขภาพจิต. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศิริชัย.
- เสริมสกุล เสรีกิจ. (2547). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- หลวงวิเชียรแพทยาคม, ศจ. (2509). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อโนทัย อนันตชัยมนตรี. (2547). ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณศรี นาคะวิสุทธ์. (2543). ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา อ่าวพระนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- Bloom, Benjamin S. (1958). *A Taxonomy of Education Objective : Handbook I. The Cognitive Domain*. New York : Longmans, Green Co.
- Boo, Elizabeth. (1991). *Tourism for Fun*. New York : McGraw-Hill Book Company.

- Botha, B. P. (1981,October). "Park and Recreation Administration for Municipalities of South Africa : A Study of a Group Municipal Authorities," *Dissertation Abstracts International*. 42 : 783 – 784A.
- Cronbach, Lee J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed. New York : Harper & Row.
- Ealine, Ruth. (1984, April). Satisfaction of Tourist in Private Park and Recreation in New York. *Dissertation Abstracts International*. 44(10) : 1120-1128A.
- Foster, C. R. (1972). *Psychology for Life Adjustment*. Chicago : American Technical Society.
- Good, Carter V. (1971). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Hendee, J. C. and Others. (1984). *Wilderness Users in the Pacific Northwest : Their Characteristics, Values and Management Preferences*. Washington, D.C. : USDA Forest Service Research Paper PNW – 61.
- Krejcie, Robert V. and Daryl W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". *Educational and Psychological Measurement*. 30(3) : 607 – 610.
- Lascurain, Celballos. (December, 1998). "Opinions of Entrepreneur to Ecotourism at Rokz Bay Sydney," *Dissertation Abstracts International*. 15 : 111-112A.
- Mitchell, Geoffrey Duncan. (1971). *A New Dictionary of Sociology*. New ed. London : Roulledge & Keygan Paul.
- Morgan Clifford T. and King Richard A. (1991). *Introduction of Psychology*. Tokyo : International Student McGraw – Hill Kogakussha, Ltd.
- Oskamp, S. (1977). *Attitude and Opinion*. New Jersey : Prentice – Hall Inc.
- Parker, A. L. (1999). "Tourism Behavior of Youth in Younger," *Dissertation Abstracts International*. 85(12) : 1224 – 1226A.
- Zadrozny, John Thomas. (1979). *Dictionary of Social Science*. Washington D.C. : Public Affair Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ นางสุภารัตน์ วรทอง
ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ชื่อ นางกนกวดี พึ่งโพธิ์ทอง
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. ชื่อ นายเพิ่มศักดิ์ คงแก้ว
ตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ 6ว
สถานที่ทำงาน อุทยานนกน้ำทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
4. ชื่อ ดร. สมบัติ กาญจนกิจ
ตำแหน่ง ศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน คณะสำนักวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ชื่อ ดร. วิรัช วรรณรัตน์
ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ในอุทยานนกน้ำทะเลน้อย

วัตถุประสงค์ :

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสภาพต่างๆ ทางกายภาพ ของอุทยานนกน้ำทะเลน้อย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ :

ผลการวิจัยที่ได้สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อบริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณอุทยานและเพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าต่อไป
แบบสอบถามมี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ (ปี)

15 - 25 ปี

26 - 45 ปี

46 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา แบ่งเป็น

ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

4. ลักษณะการมาท่องเที่ยว

เข้าไป-เย็นกลับ

พักค้างแรม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ตามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยาน
นกน้ำทะเลน้อย

คำชี้แจง โปรดพิจารณาเลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดเพียง 1 ช่อง
ต่อ 1 ข้อ

คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของ บริเวณสถานที่					
1. การจัดตกแต่งบริเวณต่างๆ กลมกลืน ไปกับสภาพธรรมชาติ					
2. รูปทรงของตัวอาคารที่สร้างขึ้นกลม กลืนไปกับสภาพธรรมชาติ					
3. วัสดุและสีทาอาคารที่พึกและอาคาร นั้นทนทานเหมาะสมกลมกลืนไปกับ ธรรมชาติ					
4. อาคารสถานที่ก่อสร้างจัดเป็นระเบียบ เรียบร้อยสวยงามถูกสุขอนามัย					
5. บริเวณสถานที่ สำหรับจูนก ดูสัตว์ทะเล ปลอดภัย สวยงามสะอาด					
6. มีการบำรุงรักษาพัฒนาพันธุ์ไม้ต่างๆ ให้สมบูรณ์ สวยงามตามธรรมชาติ ตลอดปี					
7. สภาพชายหาด และน้ำทะเลสะอาด ไม่มีมลพิษและขยะ					
8. มีการพัฒนา ตกแต่ง ปรับปรุงสถานที่ ให้เป็นสวน พฤษภชาติสวยงาม					

คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด
ด้านบริหารจัดการโดยทั่วไป					
1. จัดบริการให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยว					
2. จัดบริการให้มีผู้นำกิจกรรมนันทนาการอย่างเหมาะสม และเพียงพอ					
3. จัดให้มีสถานที่สำหรับปฐมพยาบาลสำหรับบริการไว้ ณ บริเวณที่เห็นเด่นชัด สะดวกต่อการใช้บริการ					
4. จัดบริการให้ความปลอดภัยโดยใช้ทั้งบุคคล และเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ พร้อมเทคโนโลยีสมัยใหม่เพียงพอ					
5. จัดให้มีการเช่ามีอุปกรณ์การพักผ่อน และอุปกรณ์ประกอบกิจกรรมนันทนาการเพียงพอ เหมาะสม					
6. จัดระบบการจราจรและที่จอดรถไว้ อย่างเพียงพอและสะดวกปลอดภัย					
7. จัดระบบสาธารณูปโภคด้านความสว่างที่อธิบายไว้ ได้อย่างสมบูรณ์					
8. บริการให้การประชาสัมพันธ์ทั้งก่อนเข้าร่วมกิจกรรมและระหว่างร่วมกิจกรรม ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว เข้าใจง่าย					
9. จัดระบบผังพื้นที่โดยแสดงนิทรรศการบอกสถานที่ ทิศทาง สัญลักษณ์ชัดเจน มากพอเข้าใจง่าย					

คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มาก ที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด
ด้านบุคลากร					
1. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีมนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ เจตคติ และความรู้ในการ บริการเป็นอย่างดี					
2. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรได้รับการ สนับสนุน ส่งเสริมให้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ เบื้องต้น					
3. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีเครื่องแบบ แยกเฉพาะหน้าที่ให้เห็นชัดเจน					
4. ควรคำนึงถึงปริมาณพนักงานเจ้าหน้าที่ ดูแลต้อนรับ ให้มากพอกับสัดส่วนของ นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ					
5. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีความรู้หลายๆ ด้านเกี่ยวกับการทำหน้าที่ในสถานที่					
6. พนักงานเจ้าหน้าที่ควรมีความรู้เข้าใจ ในหลักวิชาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่าง ถูกต้อง					
7. ควรจัดบริการให้ความรู้แก่ประชาชนใน ท้องถิ่นที่ใกล้เคียงเกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การดูแลอนุรักษ์ ธรรมชาติ เพื่อจะได้ร่วมด้วยช่วยกัน พัฒนาท้องถิ่นของตนเอง					
8. พนักงานเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายจะต้องคำนึง ถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเป็น สำคัญ					

คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด
ด้านทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
2. การพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว ไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ					
3. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อย มีชีวิตความเป็นอยู่ ดีขึ้น					
4. การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นหน้าที่ของภาครัฐ ผู้ประกอบการธุรกิจ และบุคคลทั่วไป					
5. ควรมีของที่ระลึกเพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น บริการนักท่องเที่ยวให้มากและเหมาะสม					
6. รัฐควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อยให้มากขึ้น					
7. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถทำได้อย่างจริงจัง					
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
1. อาคารที่พักและห้องกิจกรรมควรมีระบบถ่ายเทอากาศ และสว่างปลอดภัย					
2. ห้องน้ำ ห้องส้วม และเครื่องสุขภัณฑ์ บริเวณอาคาร ที่พักและโดยทั่วไปแข็งแรง สะอาด ถูกสุขลักษณะ					
3. ปริมาณที่รองรับขยะเหมาะสมเพียงพอ					

คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด
4. ปริมาณและคุณภาพของน้ำใช้ทั้งภายในที่พักและบริเวณต่างๆ โดยทั่วไปเหมาะสม เพียงพอ					
5. เส้นทางสำหรับเดินติดต่อระหว่างอาคารและบริเวณประกอบกิจกรรมนันทนาการ สะดวกปลอดภัย					
6. อาคารที่พักควรมีทั้งชนิดมีเครื่องปรับอากาศ และ ไม่มีเครื่องปรับอากาศ					
7. มีศาลาพักผ่อนมากพอตลอดทุกฤดูกาล					
8. มีอุปกรณ์เครื่องครัวไว้บริการเพียงพอ สะอาดและถูกสุขลักษณะ					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายวรวัฒน์ สุวรรณภักดี
วัน เดือน ปีเกิด	วันพฤหัสบดีที่ 7 เดือนกันยายน พ.ศ.2516
สถานที่เกิด	จังหวัดพัทลุง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 939/97 หมู่บ้านดอนเมืองวิลล่า 2 แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงาน	บริษัทรัตนนิมูช จำกัด ซ.เสือใหญ่อุทิศ ถ.รัชดาภิเษก - ลาดพร้าว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	2537 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพัทลุงพิทยาคม 2542 วทบ.สถาบันราชภัฏจันทรเกษม คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา 2547 วทม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะพลศึกษา สาขาการจัดการนันทนาการ